

**GULBENES NOVADA BIBLIOTĒKAS
ATSKAITE
PAR 2019.GADU**

SATURS

1.	KOPSAVILKUMS; VISPĀRĪGAIS APSKATS	3
2.	FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS	6
3.	MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA NOVĒRTĒJUMS	7
4.	PERSONĀLS	8
5.	PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA	13
6.	KRĀJUMS	34
7.	DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM	38
8.	NOVADPĒTNIECĪBA	54
9.	PROJEKTI	60
10.	PUBLICITĀTE	69
11.	SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTOROJUMS	76
12.	METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS	76

1. REĢIONA UN BIBLIOTĒKU DARBA (GULBENES NOVADA BIBLIOTĒKAS) KOPSAVILKUMS

NOZĪMIGI PROJEKTI:

Interesanti projekti novadpētniecībā:

- Ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu tika realizēts projekts “**Izzinošas ekspedīcijas Gulbenes novadā**” ar mērķi iepazīt novadu, apzināt tā kultūrvēsturisko mantojumu, tādējādi veicinot vietējās kopienas piederības sajūtu savam novadam. Tika organizētas trīs ekspedīcijas Druvienas, Galgauskas un Litenes pagastā, kuras vadīja pieaicinātie trīs eksperti. Kā dalībnieki bija Gulbenes novada iedzīvotāji. Vienā ekspedīcijā piedalījās vairāk kā 30 dalībnieki. (skatīt 67.lpp)
- Projekts “**Stāstu talka**” atbalstīts Vidzemes plānošanas reģiona izsludinātajā kultūras projektu konkursā “Latvijas Valsts mežu un Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītā Vidzemes kultūras programma 2019”. Tā mērķis – veicināt stāstniecības tradīciju attīstību Gulbenes novadā, iesaistot bērnus un jauniešus, rosinot viņos vēlmi izzināt savas dzimtas vēsturi. Savākti atmiņu stāsti par bērnību – par darbiem, nedarbiem, spēlēm, rotaļām. (skatīt 67.lpp)

Projekti bērniem un jauniešiem, pieaugušajiem:

- Dienas nometne bērniem “**Sekojošajiem**”, kura guva atbalstu Gulbenes novada pašvaldības bērnu nometņu projektu konkursā. Sīkāk sadaļā *Darbs ar bērniem un jauniešiem, Veiksmīgākās lasīšanas aktivitātes*. (skatīt 49.lpp)
- Ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu tika realizēts projekts: Sarunu cikls **Abās pusēs** – tikšanās sērija, kur literāts vispirms tiek lasīts ar bērnu auditoriju, lasa savus tekstus, diskutē, pēc tam līdzīgu tikšanos notur pieaugušo auditorijai. Vairāk sadaļā *Projekti, arī sadaļā Darbs ar bērniem un jauniešiem*. (skatīt 62.lpp)
- Ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu tika realizēts projekts “**Ceļojums ar dzejniekiem**” (skatīt 20.lpp un 62.lpp)

Bibliotēkas publicitātes aktivitātes un tēla veidošana (skatīt no 69. lpp):

- **Erudīcijas spēle “Zini, mini, uzzini”** (skatīt 25.-26.lpp)
- Sportiski izzinošie pasākumi “**Slēpo ar bibliotekāru**”, “**Minies ar bibliotekāru**” ir izvērtušies par ļoti veiksmīgiem, interesantiem, videi draudzīgiem un saliedējošiem pasākumiem. Iespējams, ka tieši šie netradicionālie un neformālie bibliotēkas organizētie pasākumi dod ierosmi kļūt par bibliotēkas pastāvīgajiem lietotājiem tos, kuri līdz šim nav apmeklējuši bibliotēku. (skatīt 24.lpp., 69.lpp, 73.lpp)
- **Daļība sarunu festivālā “LAMPA”** (skatīt 72.lpp)

Kā jaunus pakalpojumu bibliotēka pārskata periodā ir noteikusi sekojošus:

- Tika realizēta bērnu un jauniešu nometnes ideja. Jūlijā Gulbenes novada bibliotēka bija iniciatore nometnei **Sekojošajiem**. Finansējuma iegūšanai tika rakstīts projekts Gulbenes novada pašvaldības bērnu nometņu projektu konkursam. Vairāk sadaļā *Darbs ar bērniem un jauniešiem, Veiksmīgākās lasīšanas aktivitātes* (skatīt 49.lpp)
- Gulbenes bērnu bibliotēkā tika realizēta ideja par bibliotekārajām stundām **Tenteris pa bibliotēku**. To mērķis - mācīt skolēnus orientēties bibliotēkas krājumā, prast atrast vajadzīgo informāciju grāmatās, izmantojot viedtelefonus un lasot QR kodus. Vairāk sadaļā *Darbs ar bērniem un jauniešiem, Veiksmīgākās lasīšanas aktivitātes*. (skatīt 50.lpp)

- Nodarbības lasītveicināšanas programmas **Mana mazā bibliotēka** ietvaros pirmsskolas vecuma bērniem Gulbenes bērnu bibliotēkā. Vairāk sadaļā *Darbs ar bērniem un jauniešiem, Veiksmīgākās lasīšanas aktivitātes (skatīt 48.lpp)*

Gulbenes novada bibliotēka ir Gulbenes novada pašvaldības iestāde, kas atrodas Gulbenē, O.Kalpaka ielā 60A. Gulbenes novada bibliotēkai ir sava ēka, kuru atklāja 1986.gada 22.martā. Bibliotēkas kopējā platība ir 1220 m.

Administratīvi-teritoriālās reformas rezultātā bijušā Gulbenes rajona vietā kopš 2009.gada 1.jūlija ir viens kopējs Gulbenes novads ar 13 pagastiem un Gulbenes pilsētu kā novada administratīvo centru.

2019.gadā Gulbenes novadā darbojas 35 bibliotēkas, no kurām 18 ir pagasta bibliotēkas, 10 izglītības iestāžu bibliotēkas un Gulbenes novada bibliotēka, kas veic novada un reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas. Lejasciema pagasta bibliotēkai ir ārējais apkalpošanas punkts "Sinole".

Pārskata periodā izmaiņas bibliotēku darbībā ir notikušas, jo 2019.gada 28.oktobrī Gulbenes domes sēdē nolēma likvidēt Gulbenes novada bibliotēkas struktūrvienību "Lejasciema pagasta Mālu bibliotēka" ar 2019.gada 30.novembri. (Plašāk aprakstīts 4.punktā "Personāls"). Rezultātā 2019.gada nogalē novadā bija Gulbenes novada bibliotēkā ar 17 struktūrvienībām, kurā strādā 47 darbinieki

Pārskata periodā bibliotēku akreditācija nav notikus.

Kopš 2014.gada 1.janvāra 18 pagastu bibliotēkas ir Gulbenes novada bibliotēka struktūrvienības.

Gulbenes novada bibliotēku darbs ir vērsts uz nepārtrauktu, plānveidīgu attīstību un mērķi veikt iespaiddarbu, elektronisko izdevumu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, bibliografēšanu un nodrošināt ikvienam interesentam pieeju pie esošās informācijas. Bibliotēka rūpējas par vietējo iedzīvotāju iespēju paplašināšanu, gan nodrošinot daudzveidīgu daiļliteratūru un nozaru literatūru, gan piedāvājot dažādus pasākumus dažādām vecuma un interešu grupām.

Bibliotēka ir lieliska vieta, kur var izpausties vietējie literāti un mākslinieki, iepazīstinot ar saviem radošajiem darbiem, jo telpas ir pielāgotas tā, lai tajās var norisināties pasākumi līdz 70 cilvēku apmeklētāju, kā arī platība, kur izvietot mākslas darbus.

Bibliotēka ir nozīmīgs atbalsta punkts studējošiem, piedāvājot daudzveidīgu nozaru literatūru un papildinot to ar informāciju no abonētajām un brīvpieejas datu bāzēm, kā arī apmācot studēt gribošos patstāvīgi izmantot pieejamos resursus.

Pieaugušo lasītāju apkalpošanas nodaļas darbība vērsta uz kvalitatīviem un informatīviem bibliotēkas pakalpojumiem ikvienam bibliotēkas lietotājam

- Lietotājiem pieejamas 11 datorizētas darbavietas, kā arī ērtas un plašas iespējas darbam ar krājumu.
- Īpaša uzmanība tiek pievērsta individuālajam darbam ar lasītāju: sniegtas konsultācijas par bibliotēkas krājumu, digitālajām datu bāzēm un resursiem, darbu ar datoriem, kā arī izpildīti pieprasījumi, uzziņas, rezervētas grāmatas, veikts darbs ar parādniekiem.
- Veicinot krājuma aktīvāku apgrozījumu, tiek sagatavoti jaunāko grāmatu apskati par bibliotēkas jaunieguvumiem, kā arī veidotas aktuālas un tematiskas literatūras izstādes,
- Ieguldīts darbs projektu izstrādē, tādējādi nodrošinot pasākumu un aktivitāšu daudzveidību.
- Regulāri strādāts pie bibliotēkas publicitātes (sociālajos tīklos, telpās un ārpus tām), sagatavojot un publicējot informāciju par plānotajām un aizvadītajām aktivitātēm
- Organizēti literāri, informatīvi un izglītojoši izklaidējoši pasākumi plašai bibliotēkas lietotāju auditorijai.
- Sadarbībā ar skolām, rosināta skolēnu interese par bibliotēku, iepazīstinot tos ar bibliotēkas pakalpojumu klāstu un jaunāko literatūru latviešu un angļu valodā. Interaktīvi izglītojošas nodarbības gan latviešu, gan angļu valodā.

- Izpildot lasītāju pieprasījumus, piedāvāta iespēja trūkstošos izdevumus saņemt starpbibliotēku abonementa (SBA) kārtā.
- Regulāri tiek organizētas mākslas darbu vai informatīva satura izstādes, iepazīstinot apmeklētājus gan ar vietējo mākslinieku, gan profesionālo autoru darbiem

Pārskata periodā *viena no prioritātēm* bija organizēto pasākumu dažādošanu, lai tos pielāgotu plašākai auditorijai ar dažādām interesēm, tika rīkoti ne tikai literāri pasākumi, bet arī izglītojoši, informatīvi un izklaidējoši. Šī gada ietvaros, būtiski ir mainījušies pasākumu formāti, padarot tos pieejamākus un vieglāk uztveramākus lielākai apmeklētāju daļai.

Gulbenes *bērnu bibliotēkas prioritāte* 2019.gadā - bibliotēkas kā vietas popularizēšana. Bibliotēka ir vieta, kur ir iespēja darboties brīvā laikā, kur ir iespēja iepazīties ar jaunākajām grāmatām un spēlēm, kur ir daudzveidīgu pasākumu klāsts. Esam veiksmīgi sadarbojušās ar Gulbenes skolām un skolotājām, ar visiem trim Gulbenes bērnudārziem, arī ar novada skolām, sevišķi pirmajām klasēm, aicinot uz dažādiem pasākumiem, atsaucoties lūgumiem gan pastāstīt par bibliotekāra profesiju, gan jaunākajām grāmatām. 2019.g.adā bija noorganizēti 147 (2018.gadā – 103) pasākumi.

Aizvadītāja gadā Gulbenes novad bibliotēka organizēja LBB Vidzemes nodaļas 22.saietu-konferenci „Radošā tūre Vidzemes bibliotēku stiprināšanai”.

Problēmas:

Pieaugušo lasītāju apkalpošanas nodaļas darba stiprās puses 2019.gadā :

- daudzpusīgs un kvalitatīvs krājums, kas regulāri tiek papildināts, kā arī labi pārskatāms jauno grāmatu piedāvājums; abonementā – studentiem “draudzīgs”, plašs jauno grāmatu apjoms, informācijas centrā – informācija par ES, tūrisma informācija, novadpētniecības lasītavā – apjomīgs materiālu kopums ar Gulbenes novadu;
- 11 datorizētas, labi aprīkotas darbavietas lietotājiem;
- daudzveidīgi pasākumi- gan literāri izglītojoši, gan vērsti uz katra individuālo pašizaugsmi. Pieaugušo lasītāju apkalpošanas nodaļa un Europe Direct informācijas centrs kopā realizējuši 68 dažādus pasākumus, kurus apmeklēja 981 dalībnieks. skat. lpp....
- 2019.gadā bibliotēka piedāvāja daudzveidīgu un netradicionālu izstāžu piedāvājumu, skat. 21.lpp. Izstādes apmeklēja ne tikai individuali, bet arī darba kolektīvu un skolēnu grupas. Ekspozīcijas 22 izstādes, no kurām 11 organizēja novadpētniecības lasītava, 11 tika izstādītas abonementā (bez grāmatu izstādēm).
- tika veikts darbs ar mērķa grupu - novada literātiem, kas veicina gan daudzveidīgu pasākumu rīkošanu, gan novada literatūras saglabāšanu
- Esam gandarīti, ka bibliotēka kalpo kā satikšanās un iedvesmas vieta cilvēkiem, kuriem nepieciešama palīdzība un atbalsts. Taču ne tikai. Tas arī sapurina veselos un mudina palīdzēt līdzcilvēkiem.

Pieaugušo lasītāju apkalpošanas nodaļas darba vājās puses 2019.gadā :

- abonementa un novadpētniecības lasītavas izvietojums 2.un 3.stāvā, kas ir apgrūtinājums daļai lasītāju; tā kā 17% bibliotēkas lasītāju ir pensionāri un invalīdi vai lasītāji ar kustības traucējumiem, šī problēma ikdienā ir labi pamanāma;
- interneta lietotāji reizēm izjūt vajadzību pēc norobežotām darbavietām (darījumu veicēji, internetbankas lietotāji)

Pēdējos gados aktīvi norit *paudžu maiņa bibliotēkās*, jaunajiem darbiniekiem nav bibliotekārās izglītības. Gulbenes novada bibliotēkas reģionālais mācību centrs izstrādājis 36 stundu programmu „Bibliotekārā darba pamatzināšanas”. 2019.gadā šie kursi notika oktobrī, kad darbu uzsāka jaunās Beļavas pagasta, Galgauskas pagasta un Stradu pagasta Stāžu bibliotēku vadītājas.

Gulbenes bērnu bibliotēkas problēma – nespēja tikt galā ar *pusaudžu izaicinošo uzvedību bibliotēkas telpās*. Pārskata gadā esam aicinājušas palīgā gan Valsts policijas nepilngadīgo lietu inspektoros, gan Pašvaldības policijas darbiniekus. Risinājums? Iespējams situāciju varētu palīdzēt uzlabot atsevišķas telpas iekārtošana jauniešiem, kurā viņi varētu skaļi sarunāties, klausīties mūziku - darīt to, kas viņiem šķiet nepieciešams.

2019.gadā Gulbenes pilsētā dzīvoja 7650 (- 2%), bet novadā – 21 541 iedzīvotāji (-2%).

Visi galvenie darba rādītāji pārskata periodā ir ar pozitīvu ievirzi. 2019.gadā *Gulbenes novada bibliotēkas pakalpojumus* patstāvīgi ir izmantojuši 41% (2018 - 38%) pilsētas iedzīvotāju jeb 3157 (+ 142) reģistrētie bibliotēkas lasītāji. Kopējais iedzīvotāju skaits pilsētā samazinājies attiecībā pret 2018.gadu par 2 %. Vidēji dienā bibliotēku apmeklēja 232 cilvēki. Dienā vidēji bibliotēka izsniedza 394 dokumentus. Apmeklējums 2019.gadā attiecībā pret 2018.gadu ir palielinājies par 4,3 %, izsniegums ir palielinājies par 3,3%.

2019.gadā *Gulbenes novada pagastu bibliotēkas pakalpojumus* patstāvīgi ir izmantojuši 34% novada pagastu iedzīvotāju jeb 4724 (- 79) reģistrētie bibliotēkas lasītāji. Kopējais iedzīvotāju skaits novadā ir samazinājies attiecībā pret 2018.gadu par 2 %. Vidēji dienā pagastu bibliotēkas apmeklēja 240 cilvēki. Dienā vidēji pagastu bibliotēkās izsniedza 394 dokumentus. Apmeklējums 2019.gadā attiecībā pret 2018.gadu ir samazinājies par 6,4 %, izsniegums ir palielinājies par 0,2%.

Gulbenes bibliotēkai internetā ir sava mājas lapa: www.gulbenesbiblioteka.lv, kur ir sniegta plaša informācija par bibliotēkas vēsturi, statistiku, sniegtajiem pakalpojumiem un informācijas resursiem, kā arī ir pieejama plaša informācija par Gulbenes pilsētas un novada vēsturi un šodienu.

Kopš 2007.gada rudens Gulbenes bibliotēkā izvietots Reģionālais mācību centrs (Alūksnes, Apes, Gulbenes Madonas, Cēsaines, Ērgļu, Lubānas, Varakļānu, Balvu novadu), kas nodrošina bibliotekāru un lietotāju tālākizglītības koordinētu darba organizāciju. Reģionālā mācību centra mērķis ir kļūt par mūžizglītības centru bibliotekārajiem speciālistiem un Gulbenes pilsētas un novada iedzīvotājiem. Reģionālais mācību centrs nodrošina apmācību procesus divās pilnīgi nokomplektētās un labi aprīkotās datorklasēs.

GULBENES NOVADA BIBLIOTĒKAS GALVENIE STATISTIKAS DARBA RĀDĪTĀJI:

- Bibliotēkas pakalpojumus 2019.gadā izmantoja 41% pilsētas iedzīvotāju;
- Bibliotēkas Apmeklējums uz Vienu iedzīvotāju 2019.gadā – 8,52 reizes;
- Bibliotēkas Izsniegums uz Vienu iedzīvotāju 2019.gadā – 14.50 dokumenti;
- Dienā vidēji 2019.gadā Gulbenes bibliotēku apmeklēja 232 cilvēki;
- Dienā vidēji bibliotēka izsniedza 394 dokumentus;
- Pašvaldība 1 lasītājam grāmatām iztērēja – EUR 4,18 (-0.03)
- Pašvaldība 1 iedzīvotājam grāmatām iztērēja – EUR 1.73 (+0.11)
- Pašvaldība 1 lasītājam periodikai iztērēja – EUR 1.01 (+0.03)
- Pašvaldība 1 iedzīvotājam periodikai iztērēja – EUR 0.42 (+0.13)

2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Gulbenes novada bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

	2017	2018	2019
Kopā (EUR)	598372	610365	383039
Pašvaldības finansējums	574895	567758	613847*
Citi ieņēmumi:	23477	42607	34483

<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	1957	1837	2398
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>	0	210	0
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>	1520	4597	3975
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>	20000	35 963	28110

*Finansējumā iekļautas arī pagastu bibliotēku darbinieku atalgojums

Gulbenes pagastu bibliotēku finansiālais nodrošinājums”

	2017	2018	2019
Kopā (EUR)	336437 (+2,3%)	369958 (+10%)	346431 (-6%)
Pašvaldības finansējums	335648	368878	345367
Citi ieņēmumi:	789	1080	1064
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	789	1080	1064
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>	0	0	0
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>	0	0	
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>	0	0	0

*Finansējums ar atalgojuma un darba devēja sociālajām iemaksām, jo kopš 2015.gadā tas tika iekļauts Gulbenes novada bibliotēkas budžetā un atsevišķi netika izdalīts.

Gulbenes novada bibliotēku kopējie izdevumi

	2017	2018	2019
Izdevumi kopā (EUR)	934809	726508	729470
Darbinieku atalgojums (bruto)	467 574	431543	437944
Krājuma komplektēšana	58 553	58069	63853

3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS 2019.GADĀ

N.P.K.	BIBLIOTĒKAS NOSAUKUMS	VEIKTIE DARBI	IZMAKSAS EUR
1.	Gulbenes novada bibliotēkas struktūrvienība “Stradu pagasta bibliotēka”	Grīdas remonts	2109.00
2.	Gulbenes novada bibliotēkas struktūrvienība “Druvienas pagasta bibliotēka”	Grāmatu plauktu nomaiņa	1835.47
3.	12 novada bibliotēkās	Inventāra iegāde	5013.00
4.	3 novada bibliotēkās	Pamatlīdzekļu iegāde	4562.00
5.	2 novada bibliotēkās	Datortehnikas iegāde	1600.00
		Kopā	15 119.47

Iekārtas un aprīkojums:

	Kopējais skaits 2019	2008. gads	2012. gads	2013. gads	2015. gads	2016. gads	2017. gads
Darbinieku datori	18		16	1	1		

Gulbenes novada bibliotēkas atskaite par 2019.gadu

Lietotāju datori	12			1	6		5
Mācību klases datori	34	13	11			3	7
Multi funkcionālās iekārtas	9	1	1	3	2	2	
Printeri	7		4	1	2		

Kopā Gulbenes novada publiskajās bibliotēkās

	<i>Kopējais skaits</i>
Darbinieku datori	36
Lietotāju datori	83
Mācību klases datori	34
Multi funkcionālās iekārtas	26

Šobrīd Gulbenes novada bibliotēkā un tās pakļautībā esošajās pagastu bibliotēkās tehnika nav tā jaunākā, taču katru gadu tiek investēts jaunas IT tehnikas iegādē, kā rezultātā tā ir atbilstoša mūsdienu prasībām. Ņemot vērā to, ka datortehnikas rekomendējamais lietošanas periods ir 5 gadi, daļa tehnikas būtu jāmaina tuvākajā laikā.

Datortīkla ātrdarbība kopumā ir apmierinoša, ja neskaita dažas atsevišķas novada bibliotēkas, kur nav iespējams nodrošināt interneta pieslēgumu ar lielāku veikspēju.

Bērniem un jauniešiem ir pieejami 2017. gadā iegādāti datori, un telpās, kur biežāk uzturas jaunieši, ir izveidoti bezvadu interneta piekļuves punkti, lai nodrošinātu stabilāku un kvalitatīvāku šo pakalpojumu.

Kā problēmu var minēt nepietiekamu interneta ātrumu brīžos, kad bibliotēkas telpās notiek kursi vai semināri, kuros tiek izmantoti datori. Jauna datortehnikas iegāde par pašvaldības finanšu resursiem darbiniekiem tiek plānota 2020.gada budžetā.

4. PERSONĀLS

Personāla raksturojums

Saskaņā ar Gulbenes novada pašvaldībā apstiprināto amata vienību sarakstu un darbinieku sarakstu, atskaites periodā Gulbenes novada bibliotēkās strādāja 47 darbinieki. No tiem 37 bibliotekārie darbinieki un 10 tehniskie darbinieki. 34 bibliotekāri strādāja uz pilnu darba likmi, 1 bibliotekārs strādāja uz 0.75 likmi, 1 bibliotekārs uz 0.5 likmi un vēl 1 bibliotekārs strādāja uz 0.4 darba likmi. 2 tehniskie darbinieki – saimniecības daļas vadītājs un datortīkla tehniķis ir uz pilnu darba likmi. Pārējiem 8 tehniskajiem darbiniekiem darba likmes piemērotas, veicot aprēķinus pēc uzkopjamajām platībām.

Gulbenes novada bibliotēkas un 18 struktūrvienību personāls ir ar ilggadēju darba pieredzi, vidējais darba stāžs bibliotēkā ir 16 gadi. Darbinieku vidējais vecums ir 52 gadi, bibliotekāru vidējais vecums ir 50 gadi. Raksturojot darbiniekus, jāatzīst, ka darbinieki ir zinoši sava darba speciālisti, tomēr ilglaicīgi strādājot vienā darbavietā, bieži vien trūkst enerģijas un motivācijas uzsākt jaunas lietas, ieviest jaunas darba metodes, uzņemties izaicinājumus. Daļa darbinieku pieņem lēmumu izbeigt darba attiecības un vietā lielākoties nāk jauni, tomēr nepieredzējuši darbinieki.

Personāla jautājums 2019.gadā ir bijis aktuāls, vairākkārt risināms, līdzīgi kā tas ir bijis 2017. un 2018.gadā. Kad 2017.gadā iesākās darbinieku mainība, to uztvērām par paaudžu maiņu, kas lielā mērā tā arī bija. Tomēr šis nav galvenais iemesls. Kā svarīgāko iemeslu personāla pārmaiņām saskatām to, ka bibliotekārā atbildība, darba apjoms un uzdevumi intensīvi pieaug. Darbiniekiem,

kuri bibliotēkās strādā jau vairākus gadu desmitus, ir grūti apzināties un pielāgoties mainīgajai bibliotēkara lomai un uzņemt jaunas funkcijas. Tāpēc gadu pēc gada, bibliotekāri ar ievērojamiem darba stāžiem izvēlas doties pelnītā atpūtā. Tā 2019.gadā darba attiecības pēc pašu vēlēšanās izbeidz 3 pagastu bibliotēku vadītājas (Galgauskas, Beļavas un Stāķu). Visas darbinieces bija ar lielu bibliotekāro darba stāžu: 18 gadi, 21 gads un 57 gadi.

Veicot pretendentu atlasī, esam uzņēmuši savā komandā 3 jaunas kolēģes. Tikai vienai no jaunajām darbiniecēm ir bibliotekārā izglītība un darba pieredze. Pārējām divām ir pedagoģiskā izglītība un muitas nodokļa eksperta kvalifikācija. Tomēr novitātes bibliotēkas darbā ienes tieši jaunie kolēģi. Jaunajiem darbiniekiem nav bibliotekārās izglītības. Gulbenes novada bibliotēkas reģionālais mācību centrs izstrādājis 36 stundu programmu „Bibliotekārā darba pamatzināšanas”. 2019.gadā šie kursi notika oktobrī, kad darbu uzsāka jaunās Beļavas pagasta, Galgauskas pagasta un Stradu pagasta Stāķu bibliotēku vadītājas.

Tāpēc finansējums kvalifikācijas paaugstināšanai mērķtiecīgi tiek virzīts jauno kolēģu profesionālās kvalifikācijas celšanai, veicot budžeta pieprasījumu 2020.gadam.

Pēc pašas vēlēšanās doties atpūtā, rudenī saņēmām iesniegumu arī no Gulbenes novada bibliotēkas struktūrvienības “Lejasciema pagasta Mālu bibliotēka” vadītājas (darba likme 0.4). Bibliotēkas vadītāja bibliotēkā bija nostrādājusi 24 darba gadus. Izvērtējot bibliotēkas zemos darba rādītājus un pārrunājot reālo ikdienas situāciju ar šo vadītāju, saņēmām apliecinājumu, ka apkaimē ir palikuši 80 – 100 iedzīvotāji, no kuriem aptuveni 40 cilvēki bija bibliotēkas reģistrētie lietotāji. Liela daļa šo lietotāju bija pensijas vecuma cilvēki ar kustību traucējumiem. Balstoties uz to, tika pieņemts lēmums neveidot jaunu pretendentu atlasī, un 2019.gada 28.oktobrī Gulbenes domes sēdē nolēma likvidēt Gulbenes novada bibliotēkas struktūrvienību “Lejasciema pagasta Mālu bibliotēka” ar 2019.gada 30.novembri. Ņemot vērā, ka šī bija Gulbenes novada bibliotēkas iniciatīva, radām risinājumu, lai bibliotekāro pakalpojumu varētu saņemt ikviens interesants šajā apkaimē. 7 km attālumā no Mālu pagastu bibliotēkas, atrodas struktūrvienība “Lejasciema pagasta bibliotēkas ārējas apkalpošanas punkts “Sinole””. Ar jaunā gada sākumu bibliotēkas darbiniecei – informācijas speciālistei tiek palielināta darba likme no 0.5 uz 0.6, nosakot papildus darba funkciju – veikt Mālmuižas apkaimes iedzīvotājiem mājapkalpošanu, nodrošinot bibliotekāro pakalpojumu cilvēkiem dzīvesvietās.

Pārmaiņas kolektīvā bija arī Gulbenes novada bibliotēkai. 2019.gadā 2 darbinieces atradās bērna kopšanas atvaļinājumā. Sakarā ar to, uz noteiktu laiku darbā tika pieņemtas 2 jaunas darbinieces: galvenā bibliotekāre – eksperte un galvenā bibliotekāre. Savukārt rudens pusē darba attiecības vēlējas izbeigt galvenā bibliotekāre – eksperte, kura Gulbenes novada bibliotēkā nostrādāja nepilnus 2 gadus. Līdz ar to Gulbenes novada bibliotēkā palika vakantas 2 amata vietas: galvenās bibliotekāres – ekspertes un līdz šim esošā amata vieta - Reģionālā mācību centra pasniedzēja. Plānojot 2020.gadā nelielu reorganizāciju personāla jautājumā, pretendentu atlases konkurss uz vakantajām amata vietām netika atklāts.

Finansējums personāla attīstībai

Gulbenes novada bibliotēkai viena no prioritātēm ir zinošs un kvalificēts darbinieks. Tāpēc augstu vērtējam darbiniekus, kuriem ir atbilstoša kvalifikācija. Tomēr profesionālās pilnveides kursus apmeklēt motivējam visus darbiniekus, neskatoties uz to, vai ir nepieciešams gūt profesionālās iemaņas, vai tikai pilnveidot tās. Mācībām piešķirtais finansējums atkarīgs no tā, cik paši bibliotekāri prot plānot savu profesionālo izaugsmi un to paredzēt bibliotēkas budžetā, saskaņojot ar metodiskā darba vadītāju un saņemot bibliotēkas direktores apstiprinājumu. Plānojot budžeta pieprasījumus jaunam gadam, pilnīgi visiem bibliotekārajiem darbiniekiem tiek ielānots apmeklēt vismaz vienu profesionālo pilnveidi ārpus Gulbenes novada.

Gada laikā apmeklēto kursu, semināru un mācību apjoms tiek ņemts vērā veicot ikgadējo darbinieku darba izpildes novērtēšanu. Par saņemtajiem mācību pakalpojumiem 2019.gadā Gulbenes novada bibliotēkas no budžeta līdzekļiem ir iztērējušas 1542.00 EUR. Mācību komandējumiem

Gulbenes novada bibliotēkas atskaite par 2019.gadu

bibliotekārajiem darbiniekiem transporta izmaksas un dienas naudas tiek segtas no bibliotēkas budžeta. 2019.gadā komandējumiem Latvijā ir iztērēti 1100.15 EUR, ārzemju braucieniem 0.00 EUR.

<i>Bibliotēka</i>	<i>Izdevumi par saņemtajiem apmācību pakalpojumiem (EUR)</i>	<i>Komandējuma maksas (EUR)</i>	<i>Dienas nauda (EUR)</i>
Gulbenes novada bibliotēka	676.00	231.15	204.00
Beļavas pagasta bibliotēka	38.00	17.00	8.00
Daukstu pagasta bibliotēka	56.00	32.00	42.00
Daukstu pagasta Staru bibliotēka	47.00	0	0
Druvienas pagasta bibliotēka	36.00	16.00	6.00
Galgauskas pagasta bibliotēka	38.00	19.00	8.00
Jaungulbenes pagasta bibliotēka	20.00	20.00	0
Lejasciema pagasta bibliotēka	88.00	15.00	12.00
Līgo pagasta bibliotēka	20.00	17.00	30.00
Litenes pagasta bibliotēka	32.00	17.00	6.00
Lizuma pagasta bibliotēka	103.00	0	18.00
Rankas pagasta bibliotēka	97.00	6.00	12.00
Rankas pagasta Gaujasrēveļu bibliotēka	117.00	91.00	132.00
Stāmerienas pagasta bibliotēka	0	16.00	6.00
Stāmerienas pagasta Kalnienas bibliotēka	40.00	24.00	12.00
Stradu pagasta bibliotēka	40.00	24.00	12.00
Stradu pagasta Stāķu bibliotēka	38.00	17.00	8.00
Tirzas pagasta bibliotēka	56.00	16.00	6.00
KOPĀ	1542.00	578.15	522.00

Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizēt ājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Dalīb. skaits
1.	4.04.	Rīga, LNB	LNB	Izglītojošs seminārs „Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši”	5	3
2.	16.04.	Rīga, LNB	LBB	Latvijas Bibliotēku festivāls 2019: Bibliotekāru modes un stila diena. LBB sekciju sapulces	4,5	2
3.	17.04.	Rīga, LNB	LNB	Dalība Latvijas Bibliotēku festivālā 2019: Latvijas bibliotekāru 20.konference „Bibliotēkas – dialogs ceļā uz pārmaiņām”	6	2
4.		Rīga, LNB	LNB	Skolu bibliotekāru seminārs	5	1
5.		Salaspils	LNB	Reģiona galveno bibliotēku metodiķu seminārs	10	1
6.	4.10.	Balvi	LNB	Konference literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram	5	1
7.		Rīga	LNB	Konference literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram	4	2
8.	6.11.	Rīga, LNB	LNB	Seminārs krājuma komplektēšanas speciālistiem	5	1
9.	18-19.09.	Jēkabpils	LNB	Bibliotēku novadpētniecības konference	10	2
10.		Rīga, KISC	KISC	EBSCO datubāzu resursi un informācijas meklēšana	3	1
11.	16.10.	Cēsis	Cēsu centrālā bibliotēka	Vidzemes novadu Bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 18.konference „Efektīvi komunikācijas līdzekļi un mūsdienīgas prezentācijas prasmes 21.gadsimta bibliotēkā”	8	4
12.	26.09	Rīga	Izglītības un zinātnes ministrija	Diskusija „Pieaugušo izglītības īstenošana Latvijā”	6	1
13.	4.03.	Rīga	LNB	Bibliotēkas darbība un lietpratībā balstīta jaunā satura īstenošana izglītībā	8	1

Gulbenes novada bibliotēkas atskaite par 2019.gadu

14.	18.02.	Rīga	LNB	Intelektuālais īpašums	6	1
15.	15.01.2019	Alūksne	Latvijas Universitāte	Pedagoģiskās darbības pamati	72	2
16.	25.11.	Rīga		Eiropas informācijas dienā „Zaļi. Digitāli. Sociāli”	1 diena	1
17.	12.04.	Rīga		Eiropas Savienības informācijas sniedzēju forums	1 diena	1
18.	28.10-1.11	UK	Gulbenes novada dome	Programme ERASMUS+ Strategic partnership MY Community 2020, 28.10-1.11, UK	4 dienas	1
19.	30.06-6.07	Portugāle	Gulbenes novada dome	Short-term joint staff training events (Portugāle, Lisabona, 30.06-6.07)	7 dienas	1
20.	14-18.01.	Portugāle	Gulbenes novada dome	Transnational Project Meetings (Portugāle, Lisabona, 30.06-6.07)	5 dienas	1
21.	24.01	Rīga		Crossing Boundaries in Pedagogy, Policies and Practices of Media and Information Literacy	1 diena	1
22.	Oktobris - decembris	Vebinārs	LU Open minded	Ceļvedis pārliecināšanas stratēģijās	16	1
23.	Janvāris -marts	Vebinārs	LU Open minded	X, Y, Z un A paaudzes: izaicinājumi darba devējiem, vecākiem un pedagogiem	16	1
24.	Maijs-jūnijs	Vebinārs	LU Open minded	Kā novērst un risināt konfliktus? Apzinātībā balstīta pieeja	16	1
25.	Jūlijs-septembris	Vebinārs	LU Open minded	Etiķetes un saskarsmes prasmes reālajā un virtuālajā vidē	16	2

5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

Gulbenes novada bibliotēkas pamatrādītāji

	2017	2018	2019	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	2975	3015	3157	+1,3%; +4,7%
<i>t. sk. bērni</i>	1210	1277	1254	+5,5%; -1,9%
Bibliotēkas apmeklējums	63675	62486	65232	-1,9%; +4,4%
<i>t. sk. bērni</i>	23589	24219	24759	+2,7%; +2,2%
Virtuālais apmeklējums	15401	32979	37077	+214%; +12%
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	5071			
Izsniegums kopā	110067	109280	110973	-0,8%; +1,5%
<i>t. sk. grāmatas</i>	71057	68287	72019	-4%; +5,4%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	30031	31450	29883	+4,7%; -5%
<i>t. sk. bērniem</i>	34449	32119	32545	-6,8%; +1,3%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pilsētā	37	38	41	+2,7%; +7,8%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	92	94	95	+2,1%; +1%
Iedzīvotāju skaits	7945	7834	7650	-1,4%; -2,4%

Gulbenes novada pagastu bibliotēku pamatrādītāji

	2017	2018	2019	% salīdzinot ar iepr. Gadu (2018/2017; 2019/2018)
Lietotāju skaits	4882	4803	4731	-1,6%; -1,5%
<i>t. sk. bērni</i>	1370	1294	1250	-5,5%; -3,5%
Bibliotēkas apmeklējums	74742	72039	69159	-3,7%; -4%
<i>t. sk. bērni</i>	20458	18297	17447	-10,6%; -4,7%
Virtuālais apmeklējums	2291	2606	3381	+13,7%; +30%
Izsniegums kopā	125227	122029	122158	-2,6%; +0,1%
<i>t. sk. grāmatas</i>	53344	50609	50580	-5,2%; -0,1%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	71150	70537	67874	-0,9%; -3,8%

<i>t. sk. bērniem</i>	12795	9415	10892	-26%; +15,7%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastos	34%	34%	34%	0; 0
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	54%	52%	54%	-3,8%; +3,8%
Iedzīvotāju skaits	14452	14232	13891	-1,6%; -2,4%

Gulbenes novada bibliotēkas lasītāju analīze pēc vecuma

	Kopā	Līdz 18 gadu vecumam	Darbspējas vecumā	Pēc darbaspējas vecuma
Pilsētas iedzīvotāji*	7650	1047	4895	1708
Lasītāji	3157	1254	1446	355
Aptvērums	41%	120%**	30%	21%

* Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem. Skaitis uz 01.01.2019.

**Aptvērums rēķināts uz pilsētā deklarēto iedzīvotāju skaitu, bet bibliotēkas pakalpojumus izmanto arī to pagastu, kur vairs nav skolu, bērni.

No visiem bibliotēkas lasītājiem 46% ir darbaspējas vecumā, 40% - vecumā līdz 18 gadiem, 14% - pēc darbaspējas vecuma.

Abonementa darbība vērsta uz kvalitatīviem un informatīviem bibliotēkas pakalpojumiem ikvienam bibliotēkas lietotājam.

- Lietotājiem pieejamas 4 datorizētas darbavietas, kā arī ērtas un plašas iespējas darbam ar krājumu.
- Īpaša uzmanība tiek pievērsta individuālajam darbam ar lasītāju: sniegtas konsultācijas par bibliotēkas krājumu, digitālajām datu bāzēm un resursiem, darbu ar datoriem, kā arī izpildīti pieprasījumi, rezervētas grāmatas, veikts darbs ar parādniekiem.
- Veicinot krājuma aktīvāku apgrozījumu, tiek sagatavoti jaunāko grāmatu apskati par bibliotēkas jaunieguvumiem, kā arī veidotas aktuālas un tematiskas literatūras izstādes.
- Regulāri strādāts pie bibliotēkas publicitātes (sociālajos tīklos, telpās un ārpus tām), sagatavojot un publicējot informāciju par plānotajām un aizvadītajām aktivitātēm.
- Organizēti literāri, informatīvi un izglītojoši izklaidējoši pasākumi plašai bibliotēkas lietotāju auditorijai.
- Sadarbībā ar skolām, rosināta skolēnu interese par bibliotēku, iepazīstinot tos ar bibliotēkas pakalpojumu klāstu un jaunāko literatūru, kā arī organizējot interaktīvi izglītojošas nodarbības.
- Izpildot lasītāju pieprasījumus, piedāvāta iespēja trūkstošos izdevumus saņemt starpbibliotēku abonementa (SBA) kārtā.

- Personām ar īpašām vajadzībām piedāvāta izdevumu piegāde uz mājām, audio grāmatas, pielāgota aparatūra lasīšanai ar palielināmo lupu bibliotēkas telpās.
- Regulāri tiek organizētas mākslas darbu vai informatīva satura izstādes, iepazīstinot apmeklētājus gan ar vietējo mākslinieku, gan citu pilsētu un novadu autoru darbiem.

Abonementa pakalpojumus 2019.gadā izmantojuši 1578 lasītāji, kas ir par 69 jeb 4,3 % vairāk nekā 2018.gadā. Abonementā 2019. gadā reģistrēti 22490 apmeklējumi, kas salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir par 1379 jeb 6,5 % vairāk nekā 2018.gadā. Pieaudzis arī izsniegums – 49437, kas ir par 3558 eksemplāriem jeb 7,8 % vairāk nekā 2018. gadā. Abonementa krājuma apgrozība ir 1,52 (2018.gadā – 1,44). 2019. gadā 30 cilvēkiem tika regulāri piegādātas grāmatas uz mājām (izsniegti 1907 izdevumi). Dienā abonementu apmeklējuši vidēji 79 lietotāji, kas salīdzinot ar 2018.gadu (75 lasītāji) ir par 4 apmeklējumiem, jeb 5,3% vairāk.

Abonementa pakalpojumu pamatvirzieni paliek nemainīgi:

- Lasītāju apkalpošana, konsultācijas, uzziņu sagatavošana un sniegšana.
- Attālināto klientu apkalpošana – grāmatu rezervēšana, elektronisko dokumentu sagatavošana u.c.
- Datoru, programmatūru un sabiedriskā interneta (arī Wi-Fi) pieejamība bez maksas.
- Abonēto datu bāžu izmantošanas iespēja.
- Starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumi.
- Kultūras, izglītojoši un grāmatas popularizējoši pasākumi.
- Grāmatu piegāde lasītājiem ar īpašām vajadzībām.

Aizvadītajā gadā abonementā vairāk uzmanības pievēršām:

- individuālai lasītāju apmācībai, skaidrojot par bibliotēkas kataloga izmantošanu un rezervēšanas iespējām, kā arī par 3TD.lv e-grāmatu lasītavas iespējām. Tā rezultātā 2019.g. par 28,7 % palielinājies lietotāju skaits (2018.gadā 129; 2019.gadā 166), kuri veikuši izdevumu pasūtīšanu patstāvīgi (1823 eksemplāri) Gulbenes novada bibliotēkas elektroniskajā katalogā BIS ALISE.
- individuālai lasītāju apkalpošanai, palīdzot atrast visu iespējamo informāciju par izvēlētajām tēmām; kā arī apzinot kādreizējus lasītājus, kas veselības traucējumu pēc vairs nevarēja apmeklēt bibliotēku patstāvīgi. Lietotājiem mājās piegādāto izdevumu skaits turpina pieaugt un 2019. gadā sasniedza 1907 (+9,7%) vienības.
- vidējo un augstāko mācību iestāžu audzēkņu vajadzībām – informējot lietotājus par iespējām izmantot abonētās un brīvpieejas datubāzes. Piekļuves kodi tiek piedāvāti arī attālinātiem lietotājiem. 2019.gadā lietotājiem tika nosūtīti 336 elektroniskie dokumenti.

Informācijas centra apmeklētājiem 2019.gadā pieejami jaunākie periodiskie izdevumi (avīzes, žurnāli) - 67 nosaukumi, uzziņu fonds, pieeja elektroniskajām datu bāzēm, pieejama informācija par izglītības iespējām, tūrisma informācija (kartes, tūrisma maršruti, ceļveži), pašvaldības dokumenti, pašvaldību dokumentu datubāze, informācija par Eiropas Savienību (materiāli pieejami arī līdzņemšanai), Interneta izmantošana, datora izmantošana (darbs ar tekstu, attēlu, printēšana, skenēšana, ieraksts zibatmiņas kartē un CD), materiālu kopēšana, brošēšana.

Iedzīvotājiem tiek sniegtas individuālas konsultācijas gan e-dokumentu sagatavošanā, e-pasta lietošanā, informācijas meklēšanā internetā un datubāzēs, gan arī dokumentu printēšanā, skenēšanā, kopēšanā. Darījumu cilvēki vērsās pēc palīdzības e-paraksta lietošanā. Vecākās paaudzes apmeklētājiem palīdzam viedtālrunu izmantošanā.

Tā kā Gulbenes pilsētā ir izteikta tendence samazināties iestāžu skaitam, kur cilvēki saņem pakalpojumus klātienē, tad ļoti izjūtam, ka cilvēki meklē palīdzību pie mums, lai sazinātos ar iestādēm neklātienē, nosūtīt dažādus dokumentus attālināti. Nu jau droši varam sevi dēvēt par maksājumu veikšanas centru, jo būtiski pieaudzis to apmeklētāju skaits, kuriem jāpalīdz

internetbanku lietošanā. Tā kā banku filiāles ir optimizējušas savu darba laiku, piemēram, Swedbanka atvērta tikai 2 X nedēļā nepilnu dienu, tad bankas savus klientus "pārvirza" uz bibliotēku. Līdz ar to šādā veidā sniegtie bibliotēkas e-pakalpojumi ir pat divkāršojušies.

Informācijas centrā jauni pakalpojumi 2019.gadā netika ieviesti. Nozaru literatūras izsniegums ir samazinājies, taču jāatzīmē, ka studentu skaits arī ir samazinājies, kā arī joprojām trūkst jaunākās nozaru literatūras latviešu valodā. Kā alternatīva tiek piedāvātas datubāzes EBSCO, tai skaitā e-grāmatu kolekcija.

Interneta lasītava. Analizējot Interneta lasītavas darba pamatrādītājus, jāsecina, ka apmeklējumi ir iepriekšējā gada līmenī, gada laikā to apmeklējuši 3912 reizes, salīdzinoši 2018.gadā - 3904 reizes.

Salīdzinoši ar iepriekšējo gadu, par 33 % pieaudzis sniegto uzziņu skaits Interneta lasītavā – 2019.gadā sniegtas 612 uzziņas, 2018.gadā sniegtas 459 uzziņas, 2017.gadā – 409.

Ja salīdzina ar iepriekšējiem gadiem, 2019.gadā, līdzīgi kā iepriekšējos 3 gados, vairāk nācies konsultēt apmeklētājus par e-pakalpojumu izmantošanu.

Interneta lasītavas apmeklētājiem pieejamas konsultācijas, palīdzība informācijas elektroniskajā meklēšanā, darbā ar bibliotēkas elektronisko katalogu un datubāzēm.

Novadpētniecības un humanitāro zinātņu lasītava

Lasītavā pieejama literatūra par vēsturi, mākslu, valodniecību, literatūrzinātni, mūziku, etnogrāfiju un folkloru, kā arī periodiskie izdevumi - žurnāli, kuri tiek izsniegti lasītājiem uz mājām. 2019. gadā periodisko izdevumu izsniegums palielinājies par 3 %. Tas izskaidrojams ar to, ka Gulbenes novadā kļuvuši īpaši populāri dažādi šūšanas kursi. To dalībnieki apmeklēja lasītavu, lai iepazītos ar žurnāliem "Burda" un tiem pievienotajām apģērbu piegrieztnēm. Šie žurnāli tika pieprasīti ļoti bieži, arī vairāku iepriekšējo gadu numuri.

Grāmatu izsniegums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu samazinājies par apmēram 20 %. Lasītavā grāmatas tiek izmantotas uz vietas, bet lietotāji tās labprāt ņemtu līdz uz mājām, līdz ar to krājuma apgrozība ir maza. Joprojām jādodomā daļu lasītavas krājuma pārvietot uz abonementu.

Lasītavā apmeklējumi salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu samazinājušies par apmēram 6 %. To varētu izskaidrot ar to, ka lasītava atrodas bibliotēkas 3. stāvā, un daudziem iepriekšējo gadu apmeklētājiem radušās grūtības uzkāpt tik augstu. Analizējot pagājušā gada apmeklētāju vecumu, redzams, ka 26 % ir vecumā no 46 līdz 60 gadiem un 28 % - vecumā virs 60 gadiem. 2019. gadā bija jūtams, ka daudzi vecāka gadagājuma lasītāji vairs neapmeklēja lasītavu.

Daudz pieprasīts 2019.gadā bija maksas pakalpojums – laminēšana. Apmeklētāji vēlas ielaminēt dažādus dokumentus, apsveikumus, fotogrāfijas un apliecības. Ir iespējams ielaminēt gan A3, gan A4, gan mazākus formātus. Apmeklētāji ir priecīgi, ka Gulbenes pilsētā ir pieejama vieta, kur tiek sniegts šāds pakalpojums.

Lasītavā pieejams plašs novadpētniecības materiālu apkopojums par Gulbenes novada vēsturi un mūsdienām, laikraksts "Dzirkstele" un novadnieku sarakstītie darbi. (plašāk – sadaļā Novadpētniecības darbs.)

E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati

	<i>E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits</i>	<i>E-grāmatu bibliotēkas izsniegums</i>
2019	93	257

Gan bibliotēkas mājas lapā, gan sociālajos tīklos 2019.gadā aktīvi tika popularizēta 3td e-GRĀMATU bibliotēka. Tika sagatavots arī drukāts informatīvs materiāls par e-grāmatu bibliotēku un iespēju tai piekļūt tikai autorizētiem publisko bibliotēku lietotājiem. Aizvadītajā gadā tas bija viens no galvenajiem iemesliem interesei pieaugumam par autorizēšanos.

Lasītāji, kuri gaidīja rindās uz populāriem romāniem (piemēram K.Račko grāmatas), tika informēti par iespēju šīs grāmatas lasīt 3td e-bibliotēkā bez rindas. Daļa lietotāju nav apmierināti, ka šīs e-grāmatas nevar lejupielādēt. Arī bibliotekāru viedoklis ir, lai būtu iespējama lejupielāde e-grāmatu lasītājos vai citās ierīcēs. Lietotāji sākumā nebija apmierināti ar grāmatu īso lietošanas laiku. Tagad šī problēma ir atrisināta. Reizēm esot problēmas ar pieslēgšanos e-bibliotēkai, bieži prasot paroles maiņu.

Piemēram, Lizuma pagasta bibliotēka pārskata periodā 121 lietotājam izsniegusi autorizācijas datus. Apmeklētājiem redzamā vietā ir izlikti e-grāmatu bibliotēkas informatīvie plakāti, kā arī pamācība pa soļiem, lai kļūtu par 3TD e-grāmatu bibliotēkas lasītāju. Veicot lasītāju aptauju pārskata perioda aprīlī, aptaujā iekļauts jautājums arī par e-grāmatu bibliotēku. 53 no aptaujātajiem 63 respondentiem atbildēja, ka ir dzirdējuši par e-grāmatu bibliotēku, bet neizmanto to, jo uzskata, ka vajag lasīt grāmatu, turot rokās fizisku, "dzīvu" grāmatu, otra biežākā atbilde bija - grūti lasīt datora, planšetes vai telefona ekrānā. Seši no aptaujātajiem izmanto e-grāmatu bibliotēkas iespēju un ir aktīvi tās lietotāji. Čaklākā e-grāmatu bibliotēkas lasītāja no Lizuma ir izlasījusi 30 grāmatas.

Gulbenes novadā darbojas viens ārējās apkalpošanas punkts - Lejasciema pagasta Sinolē.

Grāmatu izsniegšanas punkts šeit darbojas jau kopš Sinoles bibliotēkas slēgšanas 1999.gadā, to apkalpoja Lejasciema pagasta bibliotēkas darbiniece dažas stundas nedēļā. 2015.gadā projekta "Publisko interneta pieejas punktu attīstība Gulbenes novadā" ietvaros tika izveidots jauns publiskā interneta pieejas punkts Sinolē, nodrošināta pieeja datortehnikai. Darbalaiks palielināts līdz 20 stundām nedēļā, esošais krājums regulāri papildinās ar jaunām grāmatām un preses izdevumiem, notiek dažādi pasākumi.

Bibliotekārā darbinieka likme mainījās no 0,5 uz 0,6, jo tika palielināta arī tā apkalpes teritorija. 2019.gada rudenī darba attiecības beidza Lejasciema pagasta Mālu bibliotēkas vadītāja. Tā bija Lejasciema pagastā otrā bibliotēka, novada mazākā bibliotēka, ar vismazāko iedzīvotāju skaitu – tikai ~100 apkalpojamajā teritorijā deklarētie iedzīvotāji, pārsvarā tie ir seniori. Tādēļ tika domāts, kā vislabāk šos iedzīvotājus nodrošināt ar bibliotekāro pakalpojumu. Izlēmām, ka vislabākais būs pakalpojumu sniegšana dzīvesvietā un to nodrošinās Lejasciema pagasta bibliotēkas ārējā apkalpošanas punkta Sinolē darbiniece. Tika sastādīts maršruts, kuru izbrauc 2x mēnesī. Decembrī šo maršrutu izbraucām pirmo reizi. Iepriekš šajā ziņā ļoti atturīgie iedzīvotāji atzina, ka šāds pakalpojums ir ļoti labs un ērts.

Galvenie bibliotekārā darba rādītāji ārējās apkalpošanas punktā Sinolē:

	2017.	2018.	2019.
Lasītāji (bērni)	47 (6)	48 (10)	51 (12)
Apmeklētāji	430	539	409
Izsniegums	718	873	815
Pasākumi	3	6	3

2019.gadā ārējās apkalpošanas punkta Sinole darbiniece ilgstoši (6 mēnešus) slimoja, viņu aizvietoja Lejasciema pagasta bibliotēkas darbiniece, tas bija atvērts īsāku laiku. Tomēr rādītāji nav būtiski kritušies. 2019.gadā noorganizēti 3 pasākumi Sinoles iedzīvotājiem.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Kustību invalīdu apkalpošana mājās. 2019.gadā šo pakalpojumu izmantojuši 30 bibliotēkas lasītāji. Regulāri, vienu vai divas reizes mēnesī veicot grāmatu apmaiņu, uz dzīves vietu tika piegādātas 1907 grāmatas, kas salīdzinot ar 2018. gadu ir 9,7 % augstāks rādītājs. Grāmatu piegādē iesaistīti bibliotekāri un brīvprātīgie palīgi, tajā skaitā sociālie darbinieki.

Sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku vājredzīgiem lietotājiem 2019. gadā piedāvājām zibatmiņā ierakstīto audiogrāmatu kolekciju. Atskaites periodā šo iespēju izmantoja divu sociālās aprūpes namu klienti.

Informācijas centra, Interneta lasītavas, kā arī bērnu bibliotēkas simtprocentīgi visi pakalpojumi pieejami arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Tos izmanto daži cilvēki ratiņkrēslā, kā arī cilvēki ar kustību traucējumiem.

Cilvēkiem ar īpašām vajadzībām Informācijas centrā tiek piedāvāta informācija par likumdošanas, sociālajiem jautājumiem, kā arī vides pieejamību. Šos materiālus arī izmanto studenti saviem pētnieciskajiem darbiem.

Bibliotēkas interneta lasītavas konsultants Andris Vītols, kurš pats ikdienā pārvietojas ratiņkrēslā, sniedz konsultācijas un padomus gan klātienē, gan arī telefoniski par dažādām iespējām, ko sniedz valsts un pašvaldība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Bieži tas ir arī kā labs uzmundrinājums, iedvesma un cerību stars tiem cilvēkiem, kuriem tas šobrīd nepieciešams. Vasarā invalīdu un viņu draugu apvienība "Apeirons" kopā ar Andri sagatavoja sižetu sociālajiem tīkliem, kas vēlāk guva lielu popularitāti. Sižetu var apskatīt šeit: <https://ej.uz/vey9>.

Esam gandarīti, ka bibliotēka kalpo kā satikšanās un iedvesmas vieta cilvēkiem, kuriem nepieciešama palīdzība un atbalsts. Taču ne tikai. Tas arī sapurina veselos un mudina palīdzēt līdzcivīļiem.

Pasākumus plānojot atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām, vienmēr ņemam vērā aktualitātes, kuras interesē cilvēkus.

Tā, piemēram, **februārī** notika tikšanās "Viss ir ceļš" – saruna ar dabiskā koka apstrādes meistaruru Hariju Stradiņu no Alūksnes. Šķietami nevajadzīgā lieta, kāds vecs koks, zars pie Harija kļūst par unikālo. Katrs viņa darinājums – mākslas, interjera priekšmets vai mēbele ir ar savu stāstu. Harijs dalījās gan ar savu dzīves filozofiju, gan sniedza praktiskus padomus, kurus novērtēja viņa amata brāļi. Pasākumu apmeklēja 15 dalībnieki.

Martā, Pasaules Ūdens dienā, bibliotēkā godā tika celta daudz apdziedātā Vidzemes skaistule Gauja. Mūsu viesis bija lejasciemietis Juris Zaķis, ģeologs, pētnieks un kaislīgs ceļotājs, grāmatu "Pie Gaujas iztekām" un "Taimira – zeme aiz polārā loka" autors. Pasākumu apmeklēja 16 dalībnieki.

Aprīlī tika demonstrēta Latvijas alpīnistu un ceļotāju asociācijas veidotā dokumentālā filma par Japānu, kā arī tikšanās ar vienu no Japānas ekspedīcijas dalībniekiem Laimoni Aumeisteru. Pasākumu apmeklēja 32 dalībnieki.

Dabas vērotājiem **aprīlī** bija iespēja apmeklēt Ervīna Vardes lekciju "Pilsētnieka putni". Ervīns ir rakstnieks un putnu fotogrāfs, žurnāla "Rīgas Laiks" žurnālists. Lekcijas ietvaros bija iespējams uzzināt, kur meklēt putnus, kā tiem tuvojies, izprast putnu uzvedības īpatnības, kā fotografēt putnus. Pasākumu apmeklēja 30 dalībnieki.

Oktobrī vecākus un vecvecākus aicinājām uz sarunu rītu par bērna psihomotoro attīstību un mūsu lomu tajā. Mg.sal.sc. fizioterapeite un pedagoģe Klaudija Hēla iepazīstināja ar Piklera metodes pamatprincipiem, atbildēja uz jautājumiem par bērnu audzināšanu, aprūpi un ikdienu. Pasākumu apmeklēja 52 dalībnieki

Novembrī notika meistarklase dokumentālās prozas rakstīšanā, kuru vadīja žurnāliste un rakstniece, docente ASV Aiovas universitātē Ināra Vērzemnieks. Pasākumu apmeklēja 18 dalībnieki.

Dzejas dienu pasākumi

Septembris Gulbenes novada bibliotēkā pagāja īpašā dzejas gaisotnē, pulcinot gan mazus, gan lielus dzejas mīļotājus. Ar jauniešiem tikās dzejniece Agnese Krivade un Anna Belkovska. Tikšanās laikā bija iespēja dzirdēt dzejnieču lasījumu, kā arī piedalīties diskusijā par dzeju, radošajām nozarēm, sabiedrību un dzejas lomu tajā. Arī mums tas bija izaicinājums mainīt tradicionālo pasākuma formātu. Vairāk <http://ejuz.lv/6bxh>

Atsevišķs pasākums notika ar nosaukumu "Autogrāfs dzejo", kurš Dzejas dienu ietvaros tika organizēts kopā ar Gulbenes novada literātu kluba "Autogrāfs" dalībniekiem (Daiga Kalinka, Inese Strautmale, Antoņina Logina, Inese Tirzīte, Anita Graumane, Mikus Bulmeisters). Pasākumā uzstājas Gulbenes novada literāti, pulcējot kuplu klausītāju skaitu un vietējo presi, vēlreiz apliecinot šādu pasākumu nozīmi lokāla mēroga kultūras dzīvē.

Jau otro reizi Gulbenes novadā ***Dzejas dienās tika rīkots "Ceļojums ar dzejniekiem Gulbenē"***. Šis pasākums sevī ietver pastaigu un dzejas baudīšanu. Dzejnieki kopā ar klausītājiem dodas kopīgā piedzīvojumā, ļaujot dzejai mijiedarboties ar vidi. Šāda neformāla dzejas baudīšana, ar nelieliem novadpētnieciskiem elementiem, padara dzeju saistošāku arī tiem, kas ikdienā nav aktīvi dzejas lietotāji. Pastaiga padara dzeju par piedzīvojumu un piedzīvojumu par dzeju, nojaucot sociālās un kulturālas barjeras. Šoreiz tas bija vēl viens izaicinājums organizētājiem, jo daba pasākuma dalībniekus dāsni apbalvoja lietu, un teiciens "dzeja saliedē" kļuva par pasākuma gan tiešu, gan pārnestu vadmotīvu. Gulbenes ceļojumā piedalījās: Tīna Žmuida, Andris Akmentiņš, Inga Pizāne, Ilmārs Šlapins, Lauris Veips, Lote Vilma Vītiņa, Sergejs Timofejevs. Noslēgumā Gulbenes jaunajā kultūrvietā – siltumnīcā "Lokāls" bija brīvais mikrofons, kurā piedalījās arī novada dzejnieki. Pasākuma noslēgumā koncertēja mūzikas grupa "Nielslens Lielsliens". Kopā dzejas dienās piedalījās 69 apmeklētāji.

2019.gads bija bagāts ar daudzveidīgām, plaši apmeklētām izstādēm un ar tām saistītiem pasākumiem. Tika aptverti dažādu mākslu veidi : glezniecība, grafika, ilustrācijas, fotogrāfija.

1. Mākslinieces Kates Seržānes sērijas zīmējumu izstāde "Draugi! Cope!", kā arī atklāšanas pasākums ar mākslinieces vadīto tušas darbnīcu Gulbenes mākslas skolas audzēkņiem un pieaugušajiem. Zīmējumu sērija "Draugi" ir zivju lielformāta portreti, kuriem doti draugu un paziņu vārdi, caur zivju prizmu attēlojot cilvēkus. Darbiem sērijā "Cope" iedvesmas avots ir nācis no Jelgavas, Zemgales dzimtās zemes ūdeņiem, kā arī no Rīgas Centrāltirgus zivju paviljona mēmi stāstošajām modelēm. Priecājamies, ka vietējai sabiedrībai spējam piedāvāt profesionālu mākslu. Foto7_Indra

2. Mākslinieces Anitas Rupeikas ilustrāciju izstāde "Īsti cilvēki sapņo", kā arī atklāšanas pasākums Bibliotēku nedēļas ietvaros, kurā notika sapņu masku gatavošanas darbnīca dažādu vecumu dalībniekiem "Par ko tu pārvērties, kad guli". Pasākumu ar lasījumu bagātināja rakstniece Ieva Melgalve, bet par muzikālo noformējumu ar paša radīto mikrotonālās mūzikas instrumentu "Bišu dēli" (Bee Board) rūpējās Dzintars Briedis. Vienā pasākumā lieliski apvienojās gan literatūra, gan mūzika, gan māksla.

3. Izstāde par 17 ilgtspējīgas attīstības mērķiem "Globālie mērķi vietējā kopienā" – fotogrāfiju izstāde par to, kā Gulbenes novada iedzīvotāju ikdienā atspoguļojas ilgtspējīgas attīstības mērķi, salīdzinot tās ar Latvijas žurnālistu uzņemtām fotogrāfijām par situāciju pasaulē.

Gulbenes novada pašvaldības projektā, kurā iesaistījās arī mūsu bibliotēka, tika arī izveidots globālo resursu materiālu krājums- "Globālā bibliotēka", kurā apkopoti materiāli par ilgtspējīgu dzīvesveidu, metodiskie materiāli pedagogiem, zaļie ceļveži ģimenēm, skolēnu zinātniski pētnieciskie darbi, spēles, kā arī materiāli līdzņemšanai. Materiālu krājums pieejams bibliotēkas Informācijas centrā.

9.maijā bibliotēkā notika izstādes par 17 ilgtspējīgas attīstības mērķiem un globālo resursu centra "Globālās bibliotēkas" atklāšana. Pasākumā Gulbenes novada pašvaldības pārstāvji, kuri

iepazīstināja, kā Gulbenes novadā tiek risināti ilgtspējīgas attīstības jautājumi, kā arī interesentiem bija iespēja klausīties divus aizraujošus stāstus – žurnālistes Ivetas Auniņas no Re:TV stāstu par kontrastu zemi – Ganu un Latvijas Dabas fonda direktora Ģirta Strazdiņa stāstu par izpētes braucienu uz Sumatras salu Indonēzijā.

4. Latvijas Mākslas akadēmijas Grafikas katedras studentu bilžu grāmatu izstāde – skate “Daba”. Visas sērijas grāmatas ir bilžu grāmatas bez teksta (“silent book” - angļu), tādējādi stāsti par dabu tiek stāstīti tikai vizuālā valodā. Sērijas ietvaros jaunie ilustratori stāsta par dabu no dažādiem skatpunktiem, parādot to, cik dažāda ir dabas loma mūsu dzīvē.

5. Fotografiju izstāde “Neērtie bērni”. Tas ir izvērstis un atbildīgs fotoprojekts, kam “Facebook” lietotāji virtuāli varēja sekot līdzi no 2018. gada aprīļa līdz oktobrim, kad fotogrāfijas tapa un tika sistemātiski publicētas. Tā autore Arita Strode- Kļaviņa projekta ietvaros fotografēja 15 ģimenes, kurās aug bērni ar īpašām vajadzībām, tai skaitā arī meitenes Annijas ģimeni no Gulbenes. Izstādes atklāšana, kurā piedalījās arī Annijas ģimene, bija emocionāla, siltuma un mīlestības pilna.

Pirms izstādes atklāšanas projekta “Vidzeme iekļauj” ietvaros notika diskusija ar ģimenēm ar bērniem ar īpašām vajadzībām, Gulbenes sociālā dienesta pārstāvjiem, pašvaldības pārstāvjiem. Esam gandarīti, ka bibliotēka ir atbalsta punkts arī sociālu jautājumu risināšanā.

6. Izstāde “Lietus, sēnes u.c.” – mākslinieces Lotes Vilmas Vītiņas zīmējumu izstāde, ko veido zīmējumi no trīs publikācijām : viena zīna, “Minikuš komiksa un komiksa, kas publicēts somu žurnālā ‘Kutikuti”.

7. Fotogrāfiju izstāde "Tētis Latvijā, tētis Zviedrijā" - latviešu fotogrāfu Andas Krauzes un Māra Lazdāna izstāde ar 25 latviešu tēvu portretiem, papildinot Zviedrijas vēstniecības izsludinātā konkursa "Tētis Latvijā" uzvarētāju portretiem un aprakstiem. Izstāde par latviešu un zviedru tēviem un viņu bērniem. Par tēviem, kuri izvēlas palikt mājās un aprūpēt bērnus, par tēviem, kuri ir kopā ar bērniem svētkos un ikdienā. Konkursā piedalījās un izstādē tika iekļautas arī fotogrāfijas ar mūsu kolēģes Lienes ģimeni. Prieks, ka varam popularizēt patiesas ģimeniskās vērtības.

8. Latviešu valodas aģentūras ceļojošā izstāde "Kļūdiēs tā, lai citiem prieks!" ir aģentūras rīkotā fotogrāfiju un stāstu konkursa rezultāts, kurā redzams, kādas valodas kļūmes un interesantus pārpratumus konkursa dalībnieki pamanījuši savā ikdienā.

Nemainīga tradīcija ir arī vietējo autoru darbu izstādes :

1. Laimoņa Aumeistera fotogrāfiju izstāde martā "Viņa. Ceļā sastaptā", kurā fotogrāfs un kaislīgs ceļotājs savus ceļojumu iespaidus fiksējis fotogrāfijās, notverot ne vien ainavas, kalnu virsotnes, bet arī ceļā sastaptos ļaudis, ceļa biedrus - dažādās pasaules sievietes - gan mūsdienīgas jaunietes Polijā, gan viedas sirmgalves Indonēzijā, tik atšķirīgas, tomēr nemainīgi spēcīgas un valdzinošas.

2. Izstāde "Ķīniešu kaligrāfija – rakstība un māksla" jūnijā. Biedrība "Radošā apvienība "Piektā Māja" sadarbībā ar ķīniešu mākslinieci Mēriju Džangu (Mary Zhang) 2018.gadā piedāvāja gulbeniešiem mācīties ķīniešu kaligrāfijas pamatus. Nodarbību dalībniekiem bija iespēja iemācīties Ķīnas kaligrāfijas pamatvilcienus, izmantojot Ķīnas kaligrāfijas otu un Sjuan papīru. Rezultātā tapa krāšņa izstāde ar nodarbību dalībnieku darbiem.

3. Fotoizstādē "Myxomycota u.c" oktobrī bija skatāmas ģlotsēnes un sēnes mūsu bibliotēkas darbinieces, fotogrāfes un vērīgas dabas pētnieces Hertas Pugačas fotogrāfijās.

4. Uzsākot jaunu tradīciju "Dodam vietu jaunajiem", aicinājām vietējos māksliniekus pieteikties pašiem izstādīt savus darbus. Kā pirmā bibliotēkā bija skatāma divu jauno mākslinieču Laumas Lāces un Kristīnes Dīsneres izstāde "Divatā". Izstādē tika iekļauti gan jauno mākslinieču zīmējumi un gleznas, gan arī Laumas līdz šim lielākais projekts - datorspēle "Garāža", Jāņa Rozentāla mākslas skolas multimediju dizaina specializācijas kvalifikācijas darbs.

5. Vēl kāda nebijusi izstāde bibliotēkā bija augustā "Kas dārzā, kas bibliotēkāra dārziņā?", kurā nedēļas garumā apmeklētājus priecēja krāšņi dzīvie ziedi no bibliotēkas darbinieku dārziem.

Vēl par jaunām tradīcijām runājot, noteikti jāpiemin mūsu bibliotekāru rosinātais **projekts- akcija "Minies ar bibliotekāru"**, kurš iesākās 2019.gada jūnijā kā viegla atslodze pēc darba dienas, izbraucot Gulbenes ielas, piestājot dažādās pilsētas vietās, kuras, kā izrādās, dažiem bija patīkams atklājums. Radās ierosme turpināt mīt pedāļus un mudināt pievienoties ikvienu, kuriem, tāpat kā mums, velosipēds šķiet dabai un veselībai draudzīgs pārvietošanās līdzeklis.

Katrs izbrauciens ik reizi tika gatavots ar īpašu rūpību - izplānojot maršruta garumu, aplūkojamos objektus, apzinot objektu saimniekus, aicinot pievienoties braucienam gan starptautisko projektu partnerus, kuri viesojās Gulbenē, gan pašvaldības pārstāvjus, gan ikvienu iedzīvotāju, kurš apveltīts ar spēku un gribu mīt pedāļus kopā ar bibliotekāriem.

Otrais brauciens tika veltīts Valmes ezeram. Valmes ezers ir vienīgais dabiskais ezers Gulbenes pilsētas teritorijā, spoguļa platība 2 ha, robežojas ar dabas liegumu "Krapas gārša". Tomēr daudzi gulbenieši par tāda esamību pat nezina. Un nav brīnums, jo ezers atrodas purvainā vietā, tam ir grūti un pat bīstami piekļūt, taču alkas šo purva ezeriņu padarīt sabiedrībai pieejamu bijušas jau izsenis. Lai arī purvains un grūti pieejams, Gulbenei ir savs, pavisam reāls ezers, bagāts ar sapropeli, nostāstiem un noslēpumiem. Tas bija arī publisks aicinājums pašvaldību un vietējo sabiedrību apzināties un pievērst lielāku vērību savām dabas vērtībām. Vairāk <http://ejuz.lv/6bxxn> Foto14_Indra

Trešais brauciens 15.augustā kopā ar projekta "Pop up Europe" viesiem no Beļģijas, Itālijas un Portugāles, novada pašvaldības pārstāvjiem, kā arī ikvienu velo mīli vedināja apskatīt jauniešu veidoto Bānīša koka vagonu, Eiropas dārzu, nominēto Latvijas kultūrvietu "Šķieneru pietura", kā arī jaunizveidoto dabas viesistabu Stāķu parkā un "Latgran" granulu ražotni. Foto15_Indra

Neraugoties uz vēso rudeni, 19. septembris tika oficiāli iezīmēts kā šī projekta sezonas noslēdzošais posms. Kopā veicot 20 km, viesojāmies Elvīras un Ēvalda Melbergu sētā "Vecjūdžkalni", apskatot gādīgu roku veidoto daiļdārzu, kā arī viesojāmies keramikas cehā "Samiņi", kur tiek ražoti krāsns podiņi, un saimnieko uzņēmīgais Bruno Bēka.

"Minies ar bibliotekāru" ir izvērties par ļoti veiksmīgu, interesantu, videi draudzīgu un saliedējošu pasākumu.

Vēl kādai fiziskai aktivitātei sarosījāties 2019.gada ziemā, no janvāra līdz marta vidum, kad daba bija vēlīgāka ar sniegu. Šīs akcijas nosaukums bija **“Slēpo ar bibliotekāru!”**, aicinot slēpot gribētājus pievienoties iknedēļas vakara slēpojumam Vecgulbenes muižas parkā. Jo bibliotekāri jau nav nekādi “sausīņi”, bet gan aktīva dzīvesveida piekritēji.

Iespējams, ka tieši šie netradicionālie un neformālie bibliotēkas organizētie pasākumi dod ierosmi kļūt par bibliotēkas pastāvīgajiem lietotājiem tos, kuri līdz šim nav apmeklējuši bibliotēku.

2018.gadā Gulbenes novada bibliotēka **uzsāka veidot erudīcijas spēli “Zini, mini, uzzini.”** 2019.gadā turpinājās spēles 2.sezona. Spēles satura veidošanā, organizēšanā un vadīšanā iesaistījās viss bibliotēkas kolektīvs. Spēle noritēja laikā no novembra līdz decembra mēnesim. Katrā sezonā spēle notika četrās kārtās, reizi mēnesī Gulbenes novada bibliotēkā un 5 pagastos. Katrā spēlē piedalījās komandas četru cilvēku sastāvā. Spēles jautājumi bija sadalīti 12 tēmās, katrā tēmā 3 jautājumi. Tie bija teksta, video, audio formātos. Spēlē nepieciešams izspēlēt 10 tēmas. 1.sezonā: 1.kārtas tēma bija “Latvija”, 2.kārtas tēma bija “Vidzeme”, 3.kārta Gulbenes novads”, bet 4.kārta “Gulbene”, jo februāra mēnesī pilsētai ir dzimšanas diena. Jūlijā Gulbenes novada pašvaldība vēlējās spēli izspēlēt ar pašvaldības darbiniekiem, tāpēc tika sagatavota vēl viena spēles versija un Gulbenes novada bibliotēkas kolektīvs devās uz Gulbenes novada pašvaldību. Jāpiemin, ka visus spēles jautājumus gatavo kolektīvs un arī spēles norisē iesaistās bibliotēkas darbinieki, padarot to par aizraujošu piedzīvojumu. Lai spēle noritētu veiksmīgi, nepieciešams spēles vadītājs, punktu skaitītāji, atbilžu lapu savācēji, kā arī spēles tehniskais nodrošinājums.

2019.gada novembrī aizsākās spēles 2.sezona. Ņemot vērā to, ka spēle sākās Latvijas dzimšanas dienas mēnesī, 1.tēma bija “Latvija”. Uz pirmo spēles kārtu bija pieteikušās 12 komandas un tas bija liels izaicinājums spēles organizatoriem, jo tika sasniegts rekords komandu skaita ziņā. Šajā spēles sezonā bija nelielas izmaiņas komandu sastāvos – komandas maksimālais dalībnieku skaits bija 3, nevis 4, kā tas bija iepriekš. Dalībnieki paši atzina, ka jautājumi bija āķīgi un sarežģīti, bet arī interesanti. Summējot visu izspēlēto tēmu rezultātus, komandas sarindojās secībā pēc iegūtajiem punktiem. 2. un 3.vietu ieguvēji tika pie mazām balviņām, bet 1.vietas ieguvēji balvā saņēma dāvanas no uzņēmuma “Lonas,” kas piedāvā spilvenus, sēžammaisus un dažādas mēbeles mājoklim.

2019.gada decembrī norisinājās erudīcijas spēles “Zini, mini, uzzini” otrā kārtā. Šīs spēles tēma bija “Baltija”. Dalībniekiem tika atļauts mainīt komandu sastāvus, un dažas komandas šo iespēju arī izmantoja. Spēles 2.sezonā atsaucība no Gulbenes novada pagastu bibliotēkām bija lielāka. Spēlē iesaistījās jau 5 pagastu bibliotēkas ar saviem pagasta iedzīvotājiem. “Zini, mini, uzzini” notika vienlaicīgi vairākos pagastos, bet punkti netika skaitīti kopā – Gulbenes novada bibliotēkā punktu tabulā netika iekļauti pagastu bibliotēkās izspēlēto kārtu rezultāti.

Spēle ir lieliska iespēja pārbaudīt savas zināšanas un uzzināt ko jaunu. Dažkārt spēles gaitā radās diskusijas par jautājumiem un atbildēm, kas liecina par to, ka dalībnieku vidū ir konkurence un liela vērtība pret uzdotajiem jautājumiem. Tomēr vienmēr visas neskaidrības tika mierīgi atrisinātas un dalībnieki guva pozitīvas emocijas no piedzīvotā.

Tā ir ieguvusi lielu popularitāti un atsaucību, kā rezultātā tikām un tiek aicināti to vadīt novada skolās, pagastos un pašvaldībā. Kopā esam pulcinājuši vairāk kā 300 dalībniekus – dažāda vecuma novada iedzīvotājus. Šobrīd spēle pilsētā un pagastos ir bibliotēkas darba kvalitātes un publicitātes netiešs “brends” un zīmols.

Spēle turpinās ar 2020.gadā!

Uzziņu un informācijas darbs

Visās Gulbenes novada bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļas struktūrvienībās tiek sniegtas dažāda veida un satura uzziņas par specifiskām tēmām un nozarēm. Tiek sniegti arī daudzveidīgi e-pakalpojumi : valsts un pašvaldību pakalpojumi, banku, apdrošināšanas, sadzīves pakalpojumu, ceļojumu informācija.

Informācijas centrā pieaudzis sniegto uzziņu skaits. 2019.gadā sniegtas 1326 uzziņas, kas ir par 27% vairāk, nekā iepriekšējā gadā. 2018.gadā pavisam izpildītas 1042 uzziņas, 2017.gadā - 1085 uzziņas.

Lai arī informācijas meklēšanas prasmes bibliotēkas apmeklētājiem salīdzinoši ir uzlabojušās, tomēr profesionāla palīdzība tiek novērtēta, un veicot meklēšanu datubāzēs, kā arī citos informācijas avotos, lietotāji labprātāk izmanto bibliotēkāra palīdzību.

Uzziņu darbā tiek izmantots informācijas centra fonds, bibliotēkas veidotās datubāzes, tiešsaistes, lokālās datubāzes, interneta resursi u.c.

Par sniegto uzziņu daudzveidību liecina šādu sniegto uzziņu piemēri :

- Pasaules čempionāta Toruņā reģistrēto dalībnieku saraksts.
- Materiāli par Kipru.
- Homeopātiskie līdzekļi.
- Latvijas lodes grūšanas vēsture.
- Saskarsmes īpatnības (principi) sociālajā darbā ar personām krīzes situācijā/traumatisku notikumu pārcietušajiem.
- Saskarsmes īpatnības ar alkohola, narkotiku atkarīgajiem.
- Komunikācija ar personām ar dzirdes traucējumiem.
- Muskuļu jaudas attīstīšana, pielietojot izolēta rakstura vingrinājumus svarcelšanas sportā.
- Cik izmaksā IT programmatūras kļūdas?
- Statistika par emocionālo vardarbību pret bērniem Latvijā un Gulbenes novadā.
- Apskates objekti Bretaņā.
- Sociāla riska un augsta sociāla riska ģimenes.
- Rotaļas 3-4 gadus veciem bērniem saskarsmes attīstīšanai.
- Materiāli par Franku Gordonu.
- Administratīvie pārkāpumi, kas apdraud sabiedrisko kārtību.
- Dzirnāvu dīķis Gulbenē.
- Atskurbtuves.
- Radikālā pieeja sociālajā darbā.
- Komunikācijas īpatnības darbā ar personām ar personu akcentuācijām.
- Fitnesa attīstības vēsture.
- Kravu pārvadājumu uzņēmuma autovadītāju darba un atpūtas režīms.
- EFE un IFE matricas.
- Norūdīšanās, "roņu" peldēšanās.
- Uzturs smagatlētiem, dienas ēdienkarte ar kalorijām.
- Kā nokārtot barikāžu dalībnieka apliecību ?
- Izdegšanas sindroms sociālā darbinieka profesijā
- VDEAK pašnovērtējuma anketa

Daži piemēri uzziņu tēmām abonementā 2019. gadā:

- biomedicīniskais apģērbs;
- droša vide jogas nodarbībām;
- dzimumnoziegumu prevencija;

- emocionālā noturība;
- grupu dzīvokļi;
- intensīva un ekstensīva apmācība;
- komunikācija ar klientiem ar personu akcentuācijām;
- motivācijas teorijas sociālajā darbā;
- radikālā pieeja sociālajā darbā;
- sensitīvie periodi fizisko īpašību attīstībā;
- sabiedriskā kārtība;
- taukvielas un vaski;
- tējas rituāli dažādās pasaules valstīs.

Ja analizējam e-pakalpojumus, atsevišķi uzskaitītie e-pakalpojumi ir šādi : Latvija.lv; elektrik.lv; bankas; vid.gov.lv; transporta biļetes; e-veselība, kuri arī ir visbiežāk sniegtie e-pakalpojumi.

Interneta lasītavā un Informācijas centrā kopā tika sniegti 1007 banku e-pakalpojumi, 164 reizes sniegta palīdzība transporta biļešu iegādē, 67 reizes sniegta palīdzība elektrik.lv darījumu kārtošanā, 41 reize portāla vid.gov.lv pakalpojumu izmantošanā, 27 reizes portāla Latvija.lv izmantošanā.

Informācijas centrā un Interneta lasītavā, kur visbiežāk tiek sniegti e-pakalpojumi, statistika vidēji dienā 2019.gadā ir šāda :

- 5,5 e-pakalpojumi
- 9 uzziņas (tematiskās uzziņas, faktogrāfiskās uzziņas, e-pakalpojumi)

Abonementā aizvadītajā gadā reģistrētas ap 4000 uzziņas - pārsvarā tematiskās, bibliogrāfiskās un faktogrāfiskās. Uzziņu un informācijas darba veikšanā tika izmantots bibliotēkas un uzziņu literatūras krājums, LNB katalogs, abonētās datu bāzes (Letonika.lv; EBSCO.com; Lursoft.lv) un brīvpieejas resursi, piemēram –periodika.lv; cyberleninka.ru, kā arī digitālā bibliotēka u.c. interneta resursi.

Aizvadītajā gadā liela daļa meklētās informācijas bija saistīta tieši ar sociālā darba dažādiem aspektiem. Tas izskaidrojams ar to, ka vairāki desmiti novada iedzīvotāju tālmācības ceļā apgūst sociālā darbinieka profesiju. Saskaņoties ar mācību literatūras totālu trūkumu, nācās bieži vien ierobežotā laikā sameklēt nepieciešamu informāciju.

Tika sagatavoti aktīvāko lasītāju vidū ļoti populāri anotēti jaunieguvumu saraksti. Aizvadītajā gadā tādi bija 6. Tie ļauj lasītājiem īsā laikā iepazīties ar bibliotēkas jaunākās literatūras klāstu, sastādot personīgus lasīšanas plānus. Saraksti bija pieejami bibliotēkas mājas lapā.

Novadpētniecības un humanitāro zinātņu lasītavā 2019.gadā sniegto uzziņu skaits – 123, salīdzinājumā ar 2018.gadu to skaits samazinājies par apmēram 20 %. To varētu izskaidrot ar to, ka apmeklētāji meklēto informāciju jau ir ieguvuši vai nu informācijas centrā vai arī abonementā. Uz lasītavu parasti nāk pēc papildus informācijas periodiskajos izdevumos. Uzziņas tiek sniegtas, izmantojot bibliotēkas datu bāzes, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Nacionālās bibliogrāfijas datu bāzi un News. Šīs uzziņas pārsvarā ir tematiskās, piemēram, par psiholoģisko palīdzību krīzes situācijās, nesteroidajiem pretiekaisuma līdzekļiem, motivācijas trūkumu studentiem, bioloģisko dārzena audzēšanu.

Konsultācijas par e-pakalpojumiem sniegtas 13 reizes – 9 reizes par internetbankas lietošanu, viena - par ienākumu deklarācijas iesniegšanu EDS, viena – par portāla iBook lietošanu un divas reizes palīdzēts pieteikties rindā pie ārsta. Parasti bibliotēkas apmeklētājiem ērtāk pēc palīdzības vērsties 1. stāvā - informācijas centrā un interneta lasītavā, tāpēc novadpētniecības un humanitāro zinātņu lasītavā par e-pakalpojumiem 2019.gadā sniegta tik maz konsultāciju.

Gulbenes novada bibliotēkas reģionālā mācību centra darbība

2019.gadā Gulbenes novada bibliotēkas Reģionālā mācību centra rīkotajās apmācībās piedalījušies 450 cilvēki – gan pilsētas, gan pagastu iedzīvotāji. Vispieprasītākās pieaugušo neformālās izglītības programmas bija “1.solis darbā ar datoru un internetu” un “2.solis darbā ar datoru un internetu,” tomēr lielu popularitāti 2019.gadā guva programmas “E-pakalpojumu un e-komercijas iespējas” un “Novadpētniecība.”

2019.gadā lielu popularitāti guva vairākas aktivitātes, kas iepriekš nebija tik ļoti pieprasītas, piemēram, vācu un angļu valodas nodarbības, apmācības par datubāžu lietošanu skolēniem, individuālas konsultācijas iedzīvotājiem. Aktīvi tika turpināts arī projektu darbs gan iedzīvotāju, gan bibliotekāru izglītošanai, piemēram, projekts “Medijpratība un debašu kustība,” kura laikā Gulbenes novada iedzīvotāji apguva medijpratības jēdzienu un nozīmi kā arī izprata debašu kultūru un tās nepieciešamību.

Kopsavilkums par Reģionālā mācību centra pakalpojumiem

<i>Apmācības</i>	<i>Dalībnieku skaits</i>
5 pieaugušo neformālās izglītības programmu realizācija	113
Izbraukuma apmācības pagastu bibliotēkās	35
Gulbenes novada pieaugušo neformālās izglītības konkursa apmācības	78
Digitālās nedēļas pasākumi	53
Konsultācijas datora un interneta lietošanā	47
Angļu valodas nodarbības	18
Vācu valodas nodarbības	12
Mājmācības pakalpojums	1
Apmācības skolēniem par bibliotēkā pieejamajām datubāzēm	93
Kopā	450

Viena no aktuālākajām problēmām ir dažādu mērķauditoriju iesaistīšana Reģionālā mācību centra organizētajos semināros un mācībās. Kaut arī iepriekšējos gados visaktīvākie mācību apmeklētāji bija seniori, 2019.gadā ļoti aktīvi bija Gulbenes pilsētas vidusskolas klašu skolēni, kuri, gatavojot savus zinātniski pētnieciskos darbus, piedalījās apmācībās par datubāžu lietošanu. 2019.gadā 93 jaunieši piedalījās šajās apmācībās.

2019.gadā Reģionālajā mācību centrā realizētas visas 5 pieaugušo neformālās izglītības programmas, kas ir licencētas Gulbenes novada pašvaldībā:

1. Novadpētniecība,
2. Datora un interneta lietošanas prasmes,
3. Elektroniskie resursi un informācijas meklēšana,
4. E-pakalpojumu un e-komercijas iespējas,
5. Bibliotēkārā darba pamatzināšanas.

.2019.gadā tika atkārtoti licencētas 2 pieaugušo neformālās izglītības programmas:

- “Datora un interneta lietošanas prasmes” (16 stundas)
- “Novadpētniecība” (6 stundas)

Programmu “Bibliotēkārā darba pamatzināšanas” 2019.gadā apguva 3 Gulbenes novada pagastu bibliotekāri. Programma paredzēta jauniešiem darbiniekiem, kas uzsākuši darbu bibliotēkā. Programmas gaitā tiek sniegtas zināšanas par bibliotēkas krājuma veidošanu, bibliotēkas pakalpojumiem, publicitāti, bibliotēkas novadpētniecības un vadības darbu. Pēc programmas apgušanas, dalībniekiem ir zināšanas, lai veiksmīgi un efektīvi uzsāktu darbu bibliotēkā.

Nereti Reģionālajā mācību centrā cilvēki iegriežas, lai saņemtu individuālu konsultāciju datora, interneta un viedtālruna lietošanā. 2019.gadā tika sniegtas 47 individuālās konsultācijas, tajā skaitā 31 konsultācija par e-pakalpojumiem, 6 – par sociālo tīklu lietošanu, e-pasta lietošanu un vienkāršo video apstrādi, 8 – par viedtālruna lietošanu un 2 konsultācijas par bilžu ielādi no fotoaparāta datorā.

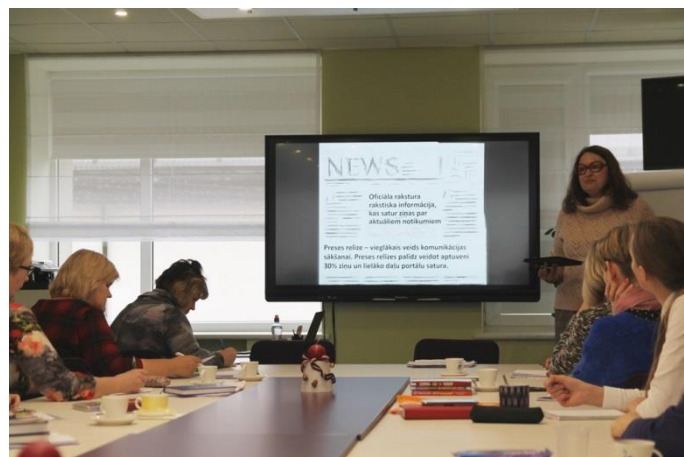
Konsultācijas

Konsultācijas tēma	Dalībnieku skaits
E-pakalpojumu lietošana	31
Sociālo tīklu lietošana	3
E-pasta lietošana	2
Vienkāršota video apstrāde	1
Viedtālruna lietošana	8
Bilžu ielāde no fotoaparāta datorā	2
Kopā	47

2019.gadā turpinājās un noslēdzās ERASMUS+ projekts “Local and International Active Seniors,” kurā Gulbenes novada pašvaldība kā sadarbības partneri ir izvēlējusies Gulbenes novada bibliotēku. Projekta mērķis ir veicināt brīvprātīgā darba pieaugumu cilvēkiem vecumā 50+, uzlabot procesus un politiku brīvprātīgā darba organizācijās, kā arī mazināt sociālo izolāciju cilvēkiem vecumā 50+. Gada sākumā notika neformālās nodarbības projekta dalībniekiem Gulbenē, Lizumā un Lejasciemā. Pēc mācībām seniori veica brīvprātīgo darbu dažādās iestādēs un nevalstiskajās organizācijās – bērnudārzos, skolās, bibliotēkā, baznīcā, muzejā u.c. Noslēdzoties neformālajām mācībām un brīvprātīgajam darbam, 4 seniori no Lizuma un Gulbenes devās brīvprātīgajā darbā uz Angliju un Portugāli.

2019.gadā tika turpinātas vairākas aktivitātes, kas iepriekšējā gadā izpelnījušās lielu atsaucību no cilvēkiem, piemēram, vācu valodas nodarbības, angļu valodas nodarbības, datubāzu popularizēšana skolēniem, kas raksta zinātniski pētnieciskos darbus, erudīcijas spēles organizēšana, Salīdzinājumā ar 2018.gadu, ir pieaudzis cilvēku skaits, kas piedalījušies Reģionālā mācību centra rīkotajās apmācībās un konsultācijās – 2019.gadā tie bija 450 dalībnieki. Pieaudzis arī izbraukuma apmācību skaits pagastu bibliotēkās – 11 grupas.

Gulbenes novada bibliotēkas Reģionālais mācību centrs arī 2019.gada martā organizēja Digitālās nedēļas pasākumus, kopā pulcinot 53 apmeklētājus. Nedēļas laikā cilvēkiem bija iespēja apmeklēt 9 dažādu nozaru seminārus un saņemt individuālas konsultācijas datora un interneta lietošanā. Vispieprasītākie semināri bija: "VID elektroniskās deklarēšanas sistēmas aktualitātes," kuru vadīja VID pārstāvis un "Kodu kalkulatora un SmartID lietošana," ko vadīja Swedbank pārstāve.

2019.gadā tika aizsākta aktivitāte, kuras iniciatori ir Gulbenes iedzīvotāji. Tās ir vācu valodas nodarbības kopā ar brīvprātīgajiem jauniešiem no Vācijas un Austrijas. Šīs nodarbības apmeklē 11 – 15 cilvēki. Šie paši jaunieši vada arī angļu valodas nodarbības, kuras apmeklē 15 – 18 cilvēki. Nodarbībās uzsvars tiek likts uz runāšanu, nevis gramatikas mācīšanos. Nodarbības apmeklē dažādu vecumu cilvēki – gan jaunieši, gan arī seniori. Šīs nodarbības turpināsies līdz 2020.gada maijam.

2019.gadā turpinājās sadarbība ar jauniešiem, kas raksta zinātniski pētnieciskos darbus. Rakstot darbus, viņiem radās nepieciešamība izmantot datubāzes, tāpēc tika organizētas nodarbības skolēnu grupām. Kopā tika realizētas 9 nodarbības, kurās piedalījās 93 jaunieši no divām Gulbenes skolām. Skolēni bija pārsteigti par bagātīgo informāciju, kas glabājās datubāzēs, tāpēc darba rakstīšanas process bija efektīvāks un ātrāks.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Informācijas centrā brīvi pieejami Gulbenes novada domes sēžu protokoli un citu apstiprināto dokumentu teksti.

Ikviens interesents arī internetā var uzzināt, kā strādā Gulbenes novada pašvaldība, kādus lēmumus tā pieņem, izmantojot Gulbenes novada bibliotēkas Informācijas centra veidoto Pašvaldību dokumentu datubāzi, kura ir brīvi pieejama bibliotēkas mājas lapā www.gulbenesbiblioteka.lv sadaļā "Datubāzes un e-resursi". Šeit pieejami Gulbenes novada domes sēžu protokolu un citu apstiprināto dokumentu apraksti. Pilnais teksts atveras, noklikšķinot uz "anotācija". Tekstu iespējams saglabāt PDF formātā, kā arī izdrukāt.

2019.gadā tika izveidoti 210 ieraksti Pašvaldības dokumentu datubāzē. Datu bāze tiek veidota kopš 2002.gada un tajā kopā ir 2946 ierakstu.

Ikviens valsts institūciju un nevalstisko organizāciju izdots, bibliotēkā iegādātais izdevums tiek novietots ērti pārskatāmā vietā, un ir pieejams ikvienam bibliotēkas lietotājam. Katrs jauniznākušais pašvaldības izdevums "Gulbenes Novada Ziņas" interesentiem bez maksas pieejams visos trīs bibliotēkas stāvos.

Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

BIS Alise izmanto 17 Gulbenes novada pagastu bibliotēkas. Pagastu bibliotēkas aktīvi izmanto *komplektēšanas, cirkulācijas, katalogizācijas, un SBA moduļus*. Tas nozīmē, ka bibliotēkas veido sūtījumus komplektēšanas modulī, tajos reģistrē jaunieguvumus, līdz ar to veidojas individuālā un summārā resursu uzskaitē. Bibliotēkas pievieno arī seriālizdevumu eksemplārus un izsniedz tos caur cirkulācijas moduli. Katalogizācijas modulī pagastu bibliotēkas pārsvarā jaunus bibliogrāfiskos aprakstus MARC formātā neveido, dažas bibliotēkas nelielos apjomos importē aprakstus, izmantojot protokolu Z39.50. Katru dienu Gulbenes novada bibliotēka seko jaunajiem MARC ierakstiem katalogā un veic to rediģēšanu, sevišķu uzmanību pievēršot lokālā 996 MARC lauka aizpildīšanai.

2019.gadā pagastu bibliotēkas turpināja apgūt un izmantot SBA moduli praktiskā darbībā, saņemot un izsniedzot iespieddarbus kopkataloga ietvaros. Izveidotas caur BIS Alise 351 SBA fondu apmaiņas un 51 SBA pieprasījumi caur sistēmu. Visbiežāk pagastu bibliotēkas SBA izmantoja, ņemot grāmatas no Gulbenes novada bibliotēkas. Dažas pagastu bibliotēkas izmantoja arī citu pagastu bibliotēku krājumus, pieprasot nepieciešamo izdevumu caur SBA. Grāmatu pieprasījumu veidošana SBA modulī caur BIS Alise pagaidām bibliotēku vidū nav īpaši bieži izmantota. Lai to efektīvi izmantotu, visām bibliotēkām katru dienu jāseko līdz cirkulācijas datiem, lai redzētu pieprasījumus un operatīvi reaģētu uz tiem. Šeit varētu pieminēt divas pagastu bibliotēkas (Stāķu un Beļavas), kurās nomainījās darbinieki, un jaunās darbinieces arī aktīvi sāka izmantot SBA moduļa piedāvātās iespējas BIS Alise.

Tabula "BIS ALISE izmantošana"

Reģions/ Gulbenes Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2019)	Pasūtīts (Web) eksemplār u (2019)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
17	17	17	17	17	17	2243	1920

Gulbenes novada bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā uz 2020.gada 1.janvāri ir **61923** ieraksti. Katalogā ietvertas ziņas par **17 novada publisko un 9 skolu bibliotēku krājumiem**. Gada laikā katalogs papildinājies par 1237 ierakstiem. Katra bibliotēka regulāri papildina elektronisko katalogu ar jauniem datiem, veicot ienākušo resursu apstrādi. Jaunie ieraksti pārsvarā tiek veidoti Gulbenes novada bibliotēkā, izveidoti 170 jauni MARC ieraksti un rediģēti 810 MARC ieraksti. Importēti, izmantojot Z39.50, 1294 bibliogrāfiskie ieraksti un 39 autoritatīvie ieraksti. Dažas pagastu un skolu bibliotēkas arī pašas importē aprakstus, izmantojot Z39.50, līdz ar to, Gulbenes novada bibliotēka regulāri rediģē jaunus kataloga ierakstus, lai tie atbilstu MARC apraksta standartam un būtu pievienots un precīzi aizpildīts lokālais uzskaites MARC lauks 996.

Gulbenes reģiona bibliotēku kopkataloga dati.

	2018.	2019	+ vai- salīdz. ar iepri. gadu
Kopējais ierakstu skaits katalogā	60686	61923	+1237
Kopējais monogrāfisko izdevumu eksemplāru skaits	218782	208337	-10445
Kopējais turpinājumizdevumu	30854	29638	-1216

eksemplāru skaits			
-------------------	--	--	--

Autorizētie lietotāji

<i>Autorizēti lietotāji (2018)</i>	<i>Autorizēti lietotāji (2019)</i>	<i>% salīdzinot ar iepr. gadu</i>
1815	2243	+24%

Viens no svarīgākajiem bibliotēkas uzdevumiem ir potenciālo un esošo lietotāju iepazīstināšana ar bibliotēku, tās krājumu un piedāvājumu. Bibliotēkas lasītāji arvien biežāk interesējas par iespēju ne tikai izmantot bibliotēkas elektronisko katalogu, bet arī pārliecinās par autorizēšanās priekšrocībām - iespēju interesējošo izdevumu elektroniski pasūtīt, rezervēt, kā arī prasīt lietošanas termiņa pagarinājumu.

Par izdevumu rezervēšanas iespējām tiek informēts ikviens bibliotēkas lasītājs jau bibliotēkas pirmajā apmeklējumā – katram tiek piedāvāta informācija par šo piedāvājumu. Izvēsta informācija par informācijas meklēšanu, kā arī rezervēšanas pamācība ikvienam saprotamā valodā pieejama Gulbenes novada bibliotēkas mājas lapā

<http://www.gulbenesbiblioteka.lv/lv/pakalpojumi-2/rezerve-sev-gramatu>

Gulbenes novada bibliotēkā visiem no jauna reģistrētiem lietotājiem tiek piedāvāta autorizācijas iespēja, senāk reģistrētiem lietotājiem nomainītas paroles un atgādināts par šo iespēju. Autorizēšanās piedāvātās iespējas pašam darboties bibliotēku kopkatalogā aktīvāk izmantoja studenti un gados jaunāki lietotāji, kā arī strādājošie, kuriem ir problemātiski apmeklēt bibliotēku tās darba laikā. Ir lietotāji, kuri regulāri seko bibliotēkas jaunieguvumiem, paši pieprasa sev interesējušos izdevumus, iestājas rindā un seko līdz rezervētajiem izdevumiem.

Patstāvīgi rezervēto izdevumu skaits, tāpat kā pakalpojumu izmantojušo lietotāju skaits pieaug ik gadu.

2019. gadā pakalpojumu izmantoja *vairāk kā 10%* Gulbenes novada bibliotēkas abonementa lasītāju (salīdzinot ar 2018.gadu +28,6%), par ko liecina arī pasūtīto izdevumu skaita pieaugums (2018.g.- 1363 eksemplāri, 2019.g. -1823 eksemplāri).

Kopā *Gulbenes novada bibliotēkās* rezervēti 7234 eksemplāri, no tiem bibliotēku lietotāji paši pasūtījuši 1920 eksemplārus, pārējie rezervēti no bibliotekāra vides.

SBA rādītāji Gulbenes novada bibliotēkās

<i>SBA</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	692	803	776
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	944	649	670

<i>SBA</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Saņemti dokumenti	34	51	29
Nosūtīti dokumenti	406	425	360

Pārskata periodā saņemtos pieprasījumus var sadalīt divās gandrīz vienādās daļās: daiļliteratūra (15 pieprasījumi) un nozaru literatūra (14). Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem, nebija pieprasīta mācību literatūra. Lielākā daļa pieprasījumu (23) tika apmierināta, izmantojot novada bibliotēku krājumus.

Pateicoties sadarbībai ar J. Vītola Mūzikas akadēmijas bibliotēku, izdevās atrast 70 gados komponētās "Dziesmas par Ļeņinu" vārdus un notis, kura tika izmantota ģimnāzijas izrādē. Novada pašdarbības teātru vajadzībām no LNB krājuma tika saņemti 20.gs. sākuma lugu izdevumi.

No Gulbenes novada bibliotēkas krājuma SBA kārtā izpildīti pavisam 360 novada bibliotēku pieprasījumi. Pieprasīto izdevumu skaita samazināšanās (-65) izskaidrojama ar lasītāju sastāva izmaiņām dažās novada bibliotēkās

9. KRĀJUMS

2019.gadā krājuma komplektēšana Gulbenes novada bibliotēkā veikta saskaņā ar dokumentu "Krājuma komplektēšanas politika Gulbenes novada bibliotēkā 2015.- 2020. gadam". 2019.gadā tika pievērsta uzmanība iepirkto jaunieguvumu saturiskai daudzveidībai, lai apmierinātas būtu dažādas lietotāju kategorijas. Nemainīga ir interese par pedagogiju, psiholoģiju, vadības zinātni, uzņēmējdarbību, pieprasītas ir grāmatas tehnikā, jaunas grāmatas fizikā, ķīmijā, tieši zinātniska literatūra studiju procesam. Joprojām ir interese par brīvā laika pavadīšanu un mūžizglītības tēmām. Liels pieprasījums ir pēc jaunākās daiļliteratūras, jau vairākus pēdējos gadus ļoti audzis pieprasījums tieši pēc latviešu daiļliteratūras, arī pēc vēsturiskās, dokumentālās prozas.

Gulbenes novada bibliotēkas krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums.

	2017	2018	2019	
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai un periodiskajiem izdevumiem Kopā	EUR 16 321	EUR 14 799	EUR 16 400	EUR + 1 601
<i>t. sk. grāmatām</i>	10945	9728	10825	+ 1097
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	2397	2097	2388	+ 291
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	2679	2974	3187	+ 213
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	1.71	1.72	1.83	

Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai ir pietiekams, ar pozitīvu tendenci palielināties.

Gulbenes novada bibliotēkas krājuma rādītāji:

	2017	2018	2019
Jaunieguvumi kopā	2723	2506	2460
<i>t. sk. grāmatas</i>	1558	1341	1378
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	234	200	198
<i>t. sk. bērniem</i>	422	298	319
Izslēgtie dokumenti	3988	4872	3777
Krājuma kopskaits	55769	53103	51786
Grāmatu krājuma apgrozība	1.46	1.46	1.55
Periodisko izdevumu apgrozība	4.86	6.02	6.68

Gulbenes novada bibliotēkas krājums uz 2020.gada 1.janvāri ir **51786** vienības. Krājums katru gadu tiek izvērtēts un attīrīts, tāpēc tam ir tendence samazināties, jo atbrīvojamiem no neaktuāliem un nepieprasītiem dokumentiem. 2019.gadā tāpēc nedaudz ir pieaugusi grāmatu krājuma apgrozība.

2019.gadā krājums papildinājies ar **2460** jaunieguvumiem. Tas sastāda **4,75 %** no visa bibliotēkas krājuma.

56 % no jaunieguvumiem ir grāmatas, 42% periodika, 1 % audiovizuālie dokumenti, 1% pārējie dokumenti.

Jaunieguvumi Gulbenes novada bibliotēkā 2018.un 2019.gadā pa zinātņu nozarēm.
(Bez seriālizdevumiem).

Nozare	Skaitis 2018	Skaitis 2019	% no jaunieguvumiem
Sabiedriskās zinātnes	127	148	10
Dabaszinātnes	22	5	0,3
Tehnika	29	22	1,5
Medicīna	26	24	1,7
Lauksaimniecība	14	14	1
Māksla	77	57	4
Valodniecība, literatūrzinātne	16	17	1
Daiļliteratūra	664	747	52
Vēsture	69	54	4
Ģeogrāfija	15	12	1
Izdevumi bērniem	334	319	23
Uzziņu literatūra	8	8	0,5
<i>Kopā</i>	<i>1401</i>	<i>1427</i>	<i>100</i>

2019. gadā izmainījies iepirkto izdevumu sadalījums pa zinātņu nozarēm. Vairāk iepirkta daiļliteratūra 52 % un nedaudz samazinājies nozaru literatūras iepirkums, tas ir 48% no jaunieguvumiem.

33 % no visiem jaunieguvumiem ir latviešu oriģinālliteratūra, kas liecina par to, ka tā joprojām ir viena no galvenajām krājuma komplektēšanas prioritātēm bibliotēkā.

2019.gadā ir palielinājies iepirkto izdevumu kopskaits, jo palielinājies pašvaldības finansējums grāmatu iegādei par 1097.00 EUR.

Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums

Datubāze	2017	2018	2019	% salīdzinot ar iep. gadu
Letonika	475	892	860	-3,6 %
News	220	657	548	+149% ; -16,6%
Britannica	82	18185	4973	;-73%

EBSCO	1112	8438	6574	+491% ; -22,1%
LETA arhīvs un Nozare	1843	1816	1638	-11%; -9,8 %

Letonikas izmantošana nedaudz samazinājusies par 3,6 %, taču mēnesī 2019.gadā tā izmantota vidēji 72 reizes, kas ir labs rādītājs.

News.lv datubāzes izmantoja par 149 % vairāk kā 2017.gadā, taču par 16,6 % mazāk kā 2018.gadā. Vidēji mēnesī šī datubāze izmantota 46 reizes.

Britannica datubāzei 2019.gadā vidēji mēnesī ir 414 skatījumi, taču ir būtisks samazinājums, salīdzinot ar 2018.gadu. Cenšamies izziņāt un izvērtēt datubāzu lietojamību, lai ekonomiski plānotu budžetu. Tā kā 2019.gadā ir kritums par 73%, pieņemām lēmumu 2020.gadā šo datubāzi neabonēt un apdomāt veidus, kā efektīvāk varam popularizēt un racionālāk izmantot bibliotēkas rīcībā esošos resursus.

EBSCO datubāze izmantota labi - veikti 6574 skatījumi, kas sastāda 548 skatījumus mēnesī.

Tomēr ir samazinājums salīdzinot ar 2018.gadu – par 22,1 %, taču būtisks pieaugums salīdzinājumā ar 2017.gadu.

LETA arhīvs un Nozare izmantojamība ir salīdzinoši stabila – 1638 skatījumi jeb 137 skatījumi mēnesī. Tomēr ir neliels samazinājums attiecībā pret iepriekšējiem gadiem – attiecīgi -11 % un -9.8%.

Bez minētajām datubāzēm 2019.gadā tika izmantotas arī šādas datubāzes :

- **Lursoft** (pamatā tika izmantots Uzņēmumu reģistrs, meklējot informāciju par dažādiem uzņēmumiem, kā arī Zemesgrāmatu reģistrs, Kadastrs, Tiesu datubāze) Atsevišķu statistiku neveicam
- **Ifinanses.lv** (šo datubāzi visvairāk izmantoja grāmatveži, meklējot informāciju par jaunumiem grāmatvedībā, uzņēmumu vadībā, kā arī tiek izmantotas e-veidlapas) Atsevišķu statistiku neveicam

Krājuma un datubāzu popularizēšana

Saviem lietotājiem esam sagatavojuši izdales materiālu par visām mūsu piedāvājumā esošajām datubāzēm ar piekļuves adresēm un parolēm, datubāzu piedāvājums ir publicēts bibliotēkas mājas lapā, popularizējam sociālajos tīklos. Publicējam informāciju pašvaldības laikrakstā un portālā. Vadām nodarbības vecāko klašu skolēniem, populāra ir programma “Palīgs tavam ZPD”, kur 10.klašu skolēniem ir iespēja apgūt informācijas meklēšanu elektroniskajās datubāzēs.

Gulbenes novada bibliotēka ir publiskā bibliotēka, Gulbenē nav augstākās mācību iestādes, kas arī nosaka bibliotēkas resursu izmantošanas specifiku, tomēr allaž esam par kvalitatīvu un daudzpusīgu piedāvājumu. Joprojām esam meklējumos, kā labāk ieteikt, pārliecināt, popularizēt, lai mūsu resursus izmanto pēc iespējas vairāk.

Krājuma popularizēšanas nolūkos abonementa telpās regulāri tiek izlikta dažāda satura literatūras izstādes. 2019. gadā tādas bija 19. Lielāko lasītāju atzinību guva izstādes: “Par drosmi un nepakļāvību: izdzīvojušo stāsti” (reāli dzīvesstāsti); “Tikpat kā savām acīm” (ceļojumu iespaidi); “Miera un harmonijas meklējumos” (lietišķā psiholoģija); “Personība zinātnē, politikā, mākslā” (2 izstādes: par Latvijas un pasaules izcilajām personām); kā arī “Turpinājums sekos” – (romāni turpinājumos – lasītāju daļas vidū ļoti populārs lasāmvielas veids). Tradicionāli katru gadu tiek izlikta lielākajiem gadskārtu svētkiem veltītas izstādes. Tikšanās ar rakstniekiem, dzejniekiem, publicistiem arī vienmēr tiek papildinātas ar nelielām tematiskām izstādēm. Pēc pasākuma grāmatas

parasti tiek "izķertas". Tiek izvietotas un regulāri papildinās jaunāko grāmatu izstādes krājuma plauktos, kuras palīdz lietotājiem vieglāk orientēties attiecīgās nozares vai daiļliteratūras jaunumos.

Darbs ar parādniekiem

Rūpējoties par izdevumu pieejamību, savlaicīgi apzinājām tos lietotājus, kuri aizkavē grāmatu nodošanas termiņu – sūtījām īsziņas, e-atgādinājumus, kā arī sazinājāmies telefoniski. Lielākā daļa lasītāju grāmatas atdeva nekavējoties, bet ik gadu atrodas arī tādi, kas bibliotēkas atgādinājumus ignorē. Pārsvārā tie ir lietotāji, kuri mainījuši dzīvesvietu. Ir arī parādnieki ar kuriem nav iespēju sazināties, jo norādīti neeksistējoši telefona numuri un e-pasta adreses.

Izdevumu atgriešanai bibliotēkā ļoti ērta ir grāmatu nodošanas ierīce, kas novietota pie bibliotēkas ārdurvīm. Tā ir izdevīga tiem lietotājiem, kas ne katreiz var paspēt bibliotēku apmeklēt darba laikā, kā arī tiem, kas aizkavējuši grāmatu nodošanas termiņu. Īpaši noderīga tā ir bibliotēkas spodrtības dienās un brīvdienās, kad tur tiek ievietotas līdz pat 40 grāmatām. Vienu reizi mēnesī tiek piedāvāta iespēja parādniekiem nodot grāmatas, nemaksājot kavējuma soda naudu.

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Aizvadītajā gadā komplektēšanas process noritēja plānveidīgi, lai uz gada beigām nepaliktu neizlietoti finansu resursi un nesamazinātos iepirkto grāmatu skaits. Regulāri sekojam izdevēju jaunumiem to tīmekļa vietnēs, reklāmai presē un sociālajos tīklos. Katru mēnesi tika iepirktas grāmatas pie mūsu izvēlētajiem galvenajiem piegādātājiem: SIA Latvijas Grāmata, Zvaigzne ABC, SIA Virja LK. Veiksmīgi izmantojam Zvaigznes ABC rīkotās atlaižu akcijas, to laikā iepirkam daiļliteratūras papildu eksemplārus un praktiska satura (rokdarbi, kulinārija, dārkopība) grāmatas par ievērojami lētākām cenām. Meklējam iespējas iepirkt vērtīgu nozaru literatūru zinātniskā līmenī, lai palīdzētu studējošajiem, bet latviešu valodā šādu grāmatu ir maz, lielākā daļa mācību iestāžu izdevumi, kurus iegādāties ir problemātiski. Vairākās zinātņu nozarēs (sociālais darbs, informācijas tehnoloģijas, bioķīmija, mašīnas un dažādas iekārtas) maz ir vai nav nemaz izdevumu latviešu valodā. Ļoti maz iepirkta grāmatas dabaszinātnēs, jo nebija izdevumu, ko iegādāties. Nozaru literatūras nepietiekamība mudina lietotājus vairāk izmantot dažādās bibliotēkās pieejamās datu bāzes.

Lietotāju ļoti pieprasīta, ir latviešu daiļliteratūra, tā tika iepirkta divos eksemplāros, dažas grāmatas pat trijos eksemplāros, lai neveidotos pārāk garas rindas. Lasītāju pieprasīti tulkotie romāni arī tika iepirkti divos eksemplāros, lai mazinātos rindas. Tā varētu izskaidrot to, ka pieaudzis daiļliteratūras iepirkums un nedaudz samazinājies iepirktais nozaru literatūras īpatsvars. Savu ietekmi uz iegādāto grāmatu skaitu atstāj dažu tulkojumu sliktā kvalitāte un grāmatu saturs, kurš nereti ir virspusējs. Pirms pērkam ļoti rūpīgi apsveram, kādus DVD iegādāties krājumā. Pārsvārā iegādājamies tikai animācijas filmas bērniem un jaunākās latviešu filmas un nelielā skaitā kvalitatīvas, pasaulē novērtētas mākslas un dokumentālas filmas pieaugušajiem. Katru gadu bibliotēkas krājums papildinās ar dāvinājumiem. 2019. gadā to skaits nav liels, saņemti 116 dāvināti eksemplāri. Vērtīgus nozaru literatūras izdevumus esam saņēmuši ar LNB Bibliotēku attīstības centra starpniecību. (Bordvels D. Kinomāksla. Ievads, Latvija un latvieši 2 sējumos, Graudiņš G. Atmiņu nesējs, "Dziesma. Svētki. Dzīve" un vēl arī citi.). No bibliotēkas lietotājiem dāvinājumus pieņemam ar lielu atlati, tikai pieprasītus un pēdējo 5-8 gadu izdevumus, un labi saglabātas grāmatas, ar kurām varam apmainīt bibliotēkā vajadzīgus, bet nolietotus izdevumus.

Krājums regulāri katru gadu tiek izvērtēts un attīrīts. 2019. gadā norakstīti **3777** eksemplāri. No tiem 1977 grāmatas un 1780 seriālizdevumi. Darbs jāturpina, lai krājums būtu pārskatāms un lietotājam vieglāk uztverams, atbrīvots no liekiem, neaktuāliem izdevumiem.

10. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

Darbu ar bērniem un jauniešiem veic Gulbenes bērnu bibliotēka, kas ir Gulbenes novada bibliotēkas struktūrvienība. Mūsu mērķauditorija ir pirmskolas vecuma bērni, skolēni no 1.līdz 9.klasei, vecāki un pedagogi, pagastu bibliotekāri (pārsvārā tie, kuri vēlas strādāt nopietnāk ar bērnu auditoriju), kā arī citi interesenti. Esam arī metodiskais un konsultatīvais centrs Gulbenes novada pagastu bibliotekārēm.

Apmeklētājiem tiek piedāvātas daudzveidīgas aktivitātes - tematiski pasākumi, literārās stundas, grāmatu izstādes, tikšanās ar rakstniekiem, konkursi, ekskursijas, bibliotekārās stundas, radošās darbnīcas u.c. Aktivitātes bērniem tiek rīkotas ciešā sadarbībā ar Gulbenes izglītības iestādēm. 2019.g. pilnīgi jauns pasākums bija nometne *Sekojoṭ pavedieniem*, par sīkāk pie *Veiksmīgās lasīšanas aktivitātes*. Jau trešo gadu popularitāti gūst vasaras perioda grāmatu saraksti skolēniem no 1.-6.klasei. Sarakstos grāmatas tiek sadalītas tematiskos blokos. Saraksti tiek nosūtīti skolām. Esam gandarītas, ka skolēni sarakstus aktīvi izmanto.

Uzsvars 2019.gadā tika likts uz bibliotēkas kā vietas popularizēšana. Bibliotēka ir vieta, kur ir iespēja darboties brīvā laikā, kur ir iespēja iepazīties ar jaunākajām grāmatām un spēlēm, kur ir daudzveidīgu pasākumu klāsts. Esam veiksmīgi sadarbojušās ar Gulbenes skolām un skolotājiem, ar visiem trim Gulbenes bērnudārziem, arī ar novada skolām, sevišķi pirmajām klasēm, aicinot uz dažādiem pasākumiem, atsaucoties lūgumiem gan pastāstīt par bibliotekāra profesiju, gan jaunākajām grāmatām. Pasākumu skaits 2019.g. - 147 pasākumi, kas vairāk nekā bija 2018.g.

Tabulā nr.1 redzam, ka Gulbenes bērnu bibliotēkas visi galvenie rādītāji ir auguši. Bibliotēka atrodas ļoti izdevīgā vietā pilsētā, uz to ērti var nokļūt abu Gulbenes skolu bērni. Par to liecina apmeklējumu skaita pieaugums 2,25%. Šajā skaitlī ietilpst arī pasākumu apmeklējumu skaits, kurš pārskata gadā ir bijis ar lielu plusa zīmi. Prieks arī par izsnieguma pieaugumu, zemāk tabulā nr.2 var redzēt, ka spēles vēl aizvien ir visvairāk izsniegtā krājuma vienība bibliotēkā.

Bibliotēkas lietotāju bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem kopskaita/apmeklējuma/izsnieguma salīdzinājums 2018.g. un 2019.g. Gulbenes novadā

	<i>Lasītāji bērni</i>		<i>Apmeklējums</i>		<i>Izsniegums</i>	
	skaits	%	skaits	%	Skaits	%
Gulbenes novada pagastu bibliotēkas						
2019	1250	-4,36%	17447	-4,88%	10 892	+8,11%
2018	1307	-4,6%	18 343	-10,4%	10 075	-21,3%
<i>Gulbenes bērnu bibliotēka</i>						
2019	1402	+1%	21 161	+2,25%	33 456	+0,58%
2018	1388	+2%	20 696	+1%	33 264	-6%
t.sk. līdz 18 gadiem	1027	-9,2%	19041	+1,45%	31129	+1,71%
2019	1131	+8%	18 769	+2%	30 606	-8%
2018						
Gulbenes nov. pagastu bibliotēkas + Gulbenes novada bibliotēka						
2019	2504	-3,1%	42 206	-0,84%	43 437	+2,95%
2018	2584	+0,2%	42 562	-3,4%	42 194	-10,7%

Gulbenes bērnu bibliotēkas tiešā mērķauditorija ir Gulbenes pilsētas skolu audzēkņi. Pilsētā ir divas vispārīzglītojošās skolas - Gulbenes 2.vidusskola un Gulbenes novada Valsts ģimnāzija. Esam atsākuši sadarbību ar Sveķu internātpamatskolu, skolu,bērniem ar īpašām vajadzībām.

Gulbenes bērnu bibliotēkas lietotāju kopskaits ir **1402**, no kuriem 1027 ir bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam.

Lietotāju kopskaits ir par 1% vairāk nekā 2018.g. Mazliet ir samazinājies lietotāju skaits līdz 18.gadiem - **1027** (2018.g. 1131). Pēc Pilsotības un migrācijas lietu pārvaldes datiem Gulbenes pilsētā deklarēti 1047 bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam un rēķinot tikai statistiski iegūstam lietotāju aptvērums 98%. Taču tas ir pateicoties tam, ka, pagastos likvidēto skolu bērni ir sākuši apmeklēt Gulbenes skolas un apmeklē arī Gulbenes bērnu bibliotēku. Skaitliski lietotāju bērnu un jauniešu sadalījums pēc dzīvesvietas izskatās šādi (kopējais 1027 lietotāji):

- Gulbenē dzīvojošie - 690
- Gulbenes pagastos dzīvojošie, bet Gulbenes bērnu bibliotēkas lietotāji - 311
- Citur dzīvojošie (pārsvarā bibliotēku apmeklē brīvlaikos) - 26

Par 2,25% audzis arī apmeklējumu kopskaits bērnu bibliotēkā. Tas īpaši redzams laikā, kad skolās ir beigušās mācības. Pieaudzis ir arī izsniegumu kopskaits – par 0,58%. Var secināt, ka turpina pieaugt spēļu izmantošana, tās arī cenšamies iepirkt, priekšroku dodot loģikas, ātruma spēlēm.

Vidējie rādītāji Gulbenes bērnu bibliotēkā 2019.g.

	2019	2018	2017
Vidējais apmeklējums	74,7	74	72,7
<i>līdz 18.g.</i>	67,2	66,7	65,4
Vidējais izsniegums kopā	118,2	118	126,4
Vidējais izsniegums grāmatām	77	75	84,6
<i>bērnu grāmatas</i>	63,5	50	59,6
Vidējais apmeklējums uz 1 lasītāju	16	15	15
Vienā dienā izsniegta DVD filma	3	4	4,4
Vienā dienā spēlētas spēles	28,3	26	22,9
Viens lasītājs ir paņēmis grāmatas	23,8	15,1	17,6
Fonda apgrozījums	2,7	2,5	2,5
Grāmatu fonda apgrozījums	1,7	1,7	1,8
Spēļu fonda apgrozījums	80,3	87	102
DVD fonda apgrozījums	2,1	2,5	4
Uz 1 lasītāju iztērēts €	1,8	1,84	2,19

Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu

Pārskata gadā tika veikta konsultatīvā funkcija, t.i., tika konsultētas Gulbenes novada publiskās un skolu bibliotēkas gan telefoniski, gan individuāli par darbu ar skolēnu auditoriju, krājuma izvietojumu un lasītāju datu bāzes papildināšanu.

Pārskata gadā notikuši 4 semināri publisko bibliotēku bibliotekārēm, 1– skolu bibliotekārēm. Vienā pagastu bibliotekāru seminārā tika dots ieskaits jaunākajā bērnu literatūrā, īpaša vērība tika pievērsta latviešu autoru oriģināldarbiem bērniem. Ieskaits jaunākajās literatūrā tika dots arī skolu bibliotekāru seminārā pavasarī. Vienā seminārā pagastu bibliotekārēm un skolu bibliotekārēm bērnu bibliotēkas vadītāja S.Lībere stāstīja par uzzināto kursos par jauno izglītības modeli – kompetenču pieeju.

Semināru laikā bibliotekāri regulāri tiek informēti par aktualitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem. GNB Bērnu bibliotēka veica arī lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” reklamēšanas un koordinēšanas darbu Gulbenes reģionā, iepazīstināja ar Ziemeļvalstu literatūras nedēļas aktualitātēm. Īpaša vērība pēdējos divos gados ir pievērsta jaunajai lasīšanas motivēšanas programmai – Skaļās lasīšanas sacensībai. Pirmajā gadā sacensībā tika iesaistītas 4 Gulbenes novada skolas. Pārskata gadā šajā sacensībā iesaistījās jau 7 Gulbenes novada skolas.

Ļoti ceram, ka nākamajos gados arī pagastu bibliotēkāres sagatavos kādu jauno lasītāju dalībai šajā lasīšanas sacensībā.

Bieži viesi pagastu bibliotekāri ir arī GBB abonementā, kurā izvēlas grāmatu kopas saviem lasītājiem – gan bērniem, gan jauniešiem. 2019.g. pagastu bibliotēkāres tika īpaši mudinātas veidot grāmatu kopas SBA Alises sistēmā, kas arī veiksmīgi ir realizējies, to ir izmantojušas 8 bibliotēkas (no 17) un SBA ir izsniegtas 86 grāmatas (2018.g. 57 grāmatas). Vairāk šo iespēju izmantojusi Līgo pagasta bibliotēka (32 grāmatas), Litenes pagasta bibliotēka (18 grāmatas) un Daukstu pagasta bibliotēka (15 grāmatas). Gulbenes bērnu bibliotēka ir arī pieprasījusi grāmatas no pagastu bibliotēkām – 9 (2018.g. 4 grāmatas), visvairāk no Beļavas un Daukstu pagasta bibliotēkām.

Secinājumi par darbu ar bērniem pagastu bibliotēkās:

1. Visās Gulbenes pagastu bibliotēkās notiek darbs ar bērniem. To pagastu teritorijās, kur nav skolu un pirmsskolas bērnu grupiņu, aktīvākais darbs ar bērniem bibliotēkās notiek brīvlaikos – Stradu pagasta bibliotēkā, Kalnienas pagasta bibliotēkā, Druvienas pagasta bibliotēkā.
2. Trijos pagastos – Beļavas, Galgauskas un Stāmerienas pagastos – tika slēgtas skolas, kas tiešā veidā ir iespaidojis šo bibliotēku galvenos rādītājus negatīvā virzienā. Sevišķi Galgauskas un Stāmerienas pagastos, kuros skola atradās ļoti tuvu bibliotēkai.
3. Gandrīz visās bibliotēkās bibliotēkāres atzīst, ka bibliotēka vairs nav tikai grāmatu izsniegšanas vieta, bet gan satikšanās vieta, vieta, kur tiek pavadīts brīvais laiks.
4. Populārākās aktivitātes ir Skaļās lasīšanas stundas un radošās darbnīcas, tās notiek gandrīz visās bibliotēkās, kur norit darbs ar bērniem. Pirmo reizi Litenes pagasta bibliotēkā notika Grāmatu starta (LNB lasītveicināšanas programma) nodarbības, pagaidām vienīgajā pagastu bibliotēkā. Šajā bibliotēkā ir arī auguši divi galvenie rādītāji – lietotāju skaits un izsniegums.
5. 5 pagastu bibliotēkas ir iesaistījušās Bērnu, Jauniešu, Vecāku žūrijas aktivitātēs. Tās ir Lizuma pagasta bibliotēka (gan tikai kā Atbalsta bibliotēka), Jaungulbenes pagasta bibliotēka, Stradu pagasta Stāžu bibliotēka, Lejasciema pagasta bibliotēka, Tirzas pagasta bibliotēka. Interesanti ir tas, ka visās šajās bibliotēkās gandrīz visi rādītāji ir ar plusa zīmi.
6. Visas bibliotēkāres cenšas izmantot to, ka tuvumā ir pirmsskolas bērnu grupas. Dažos gadījumos tās ir vienā ēkā ar bibliotēku. Piemēram, Beļavas pagasta bibliotēkā, Lizuma pagasta bibliotēkā.
7. Daudzas bibliotēkas piedalās Karjeras nedēļā, Digitālajā nedēļā un Ziemeļvalstu lietratūras nedēļā.
8. Četru pagastu bibliotēku (Beļavas, Lejasciema, Druvienas un Lizuma) bibliotēkāres aktīvi iesaistījās Gulbenes novada bibliotēkas organizētās nometnes *Sekojoš pavadieniem* aktivitāšu izdomāšanā un realizācijā. Sīkāk par nometni Veiksmīgākās lasīšanas aktivitātes.
9. Gandrīz visās bibliotēkās tiek iegādātas galda spēles, jo tas palielina kopējo izsniegumu un apmeklējumu. Salīdzinot ar 2018.g. spēju kopskaits ir palielinājies no 70 uz 134 spēlēm.
10. Palielinājies bērnu grāmatu jaunieguvumu skaits, attiecīgi arī iztērētā nauda. Ja 2018.g. iegādāti 649 eksemplāri un iztērēti 4124€, tad 2019.g. attiecīgi tas ir – 688 un 4945,69€. Visvairāk jaunieguvumu ir Lizuma pagasta bibliotēkā, kurā arī ir vislielākais bērnu lietotāju skaits (167) un noticis visvairāk pasākumu (26).

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diski u. c.)

Gulbenes bērnu bibliotēkai atvēlētā summa grāmatu komplektēšanai sastāda 19% no pašvaldības atvēlētajiem līdzekļiem grāmatu iegādei. Jaunieguvumi - grāmatas, no kopējā iegādātā grāmatu skaita ir **21%**. Gribas akcentēt, ka grāmatas bērnu bibliotēkas krājumam tiek pirktas pietiekoši, īpašu vērību pievēršot jaunākajiem latviešu oriģināldarbiem. Grāmatas tiek komplektētas *Zvaigzne ABC un Globuss grāmatnīcās, kā arī sadarbībā ar SIA "Virja LK"*.

2019.gadā krājums papildināts par **467** vienībām, no tām **304** ir grāmatas (bērnu grāmatas 293). Katru gadu tiek iegādātas arī grāmatas svešvalodās. 2019.gadā – 3 angļu valodā, 6 krievu valodā un viena grāmata vācu valodā. (skatīt tabulu nr.3)

Gandrīz 63% no jaunieguvumiem grāmatām ir pirmskolas, jaunākajam skolas vecumam, kā arī pamatskolas vecuma bērniem, no tiem nelielu daļu sastāda nozaru literatūra, kā arī grāmatas, kuras lasa jaunieši (11 grāmatas). Gulbenes bērnu bibliotēka atrodas vienā ēkā ar pieaugušo lasītāju nodaļu, tāpēc grāmatas jauniešu vecumposmam, bērnu bibliotēkā īpaši netiek komplektētas.

Gulbenes bērnu bibliotēkas krājums uz 2020. g. janvāri

	lenācis	%	Izslēgts	%	Pavisam	%
Krājums	467		1725		12 185	
Grāmatas	304	65,1	1460	84,6	11 087	90,9
<i>no tām bērnu</i>	293	96,3	802	54,9	7422	66,9
Seriāliālizdevumi	121	25,9	250	14,5	559	4,6
Audiovizuāl	24	5,1	12	0,7	430	3,5
Elektr. dok.	-	-	-	-	8	0,07
Kartogr. Mat.	-	-	-	-	1	
Pārejie(Spēles)	18	3,85	3	0,17	100	0,82

Ir samazinājies jaunieguvumu - periodisko izdevumu skaits, jo latviešu valodā netiek piedāvāti interesanti un izzinoši žurnāli bērniem un jauniešiem, tādēļ arī periodisko izdevumu lasītība samazinās (salīdzinot ar 2018.g. -22%). Kopumā Gulbenes bērnu bibliotēkas krājuma papildināšanai ir izlietots **2585 €**, kas ir par 173 € vairāk nekā 2018.g., taču iegādāts mazāk vienību (-8), kas visticamāk liecina par to, ka grāmatu, spēļu un DVD filmu cenas palielinās. Arī Gulbenes novada pašvaldības finansējums ir palielinājies par 201 €. Procentuāli izlietotais finansējums izskatās šādi – gandrīz 23% finansējuma ir atvēlēts bērnu bibliotēkai. Kopējais finansējums Gulbenes novada bibliotēkai krājuma papildināšanai bija 11 268 € (bez seriālizdevumiem).

Pārskata gadā norakstītas **1755** vienības, no kurām 1460 grāmatas (802 bērnu grāmatas). Turpinās fonda attīrīšana no novecojušām un nolietotām grāmatām, arī no dubletēm. Jāatzīst, ka krājuma tīrīšanas temps samazinās, jo galvenais darbs tika ieguldīts iepriekšējos gados. Skatoties tabulā Nr.3 redzam, ka ir norakstītas 12 DVD un trīs spēles. Var prognozēt, ka šis darbs turpināsies arī nākamajā gadā, sevišķi spēlēm, jo tās tiek intensīvi lietotas.

Bērnu bibliotēkas abonementa krājumu sastāda: 96% grāmatas, 0,1% kartogrāfiskie materiāli, 0,1% elektroniskie, 3,7% audiovizuālie dokumenti.

41% grāmatu ir izdotas no 2000.-2019. gadam, 59% - līdz 2000.gadam.

Krājuma mazpieprasītie izdevumi sastāda **8,9%** no kopējā krājuma. Tie ir gan DVD, gan grāmatas un citi izdevumi, kas netiek ņemti uz mājām. Daudzi no izdevumiem tiek izmantoti uz vietas bibliotēkā, tomēr IT Alise šie izsniegumi lasītavā tiek uzskaitīti, bet netiek ņemti vērā analizējot mazpieprasītos izdevumus. Mazpieprasītos izdevumus pārsvarā sastāda nozaru literatūra un DVD, gan jaunie, kas pārsvarā netiek doti līdzi, gan arī vecākie, kurus izvēlas reti, kā arī videokasetes. 69% no kopējā krājuma ir izdevumi bērniem, 17% - daiļliteratūra.

Krājumā varētu būt lielāka izvēle grāmatām angļu valodā, bet grāmatas krievu valodā jāiegādājas tādas, lai teksts būtu divās valodās – latviešu un krievu. Norakstot vecāku gadu izdevumus, nopietni jāizvērtē vai kāds šāda nosaukuma izdevums ir novadā. Pēdējā gada laikā ir bijuši daudzi pieprasījumi, kurus nebija iespējams apmierināt, piemēram, Neikens "Bāris". Mazajiem bērniem nepieciešamas jaunas taustāmgrāmatas.

Bibliotēkas lietotāju vecums:

- līdz 7 gadiem 230 lietotāji;
- no 8 līdz 18 gadiem 861 lietotājs;
- pieaugušie – 311 lietotāji.

Ir novērots, ka daudzi vecāki ņem grāmatas bērniem uz sava vārda un mazos bērnu bibliotēkā pagaidām neregistrē.

2019. gadā lasītākā, pēdējos gados izdotā, grāmata Gulbenes bērnu bibliotēkā bija A. Naneti "**Mans vectēvs bija ķiršu koks**", izsniegta 18 reizes, K. Kaldmā "Būt sliktai meitenei ir dievīgi" izsniegta 12 reizes, M. Jakubovskas "Paņem mani sev līdzi" – 11 reizes. Pieprasītas bija arī "Bēnu, Jauniešu un vecāku žūrijas" grāmatas vecumposmos 5+ un 9+. Grega dienasgrāmatas 13.daļa izsniegta tikai 10 reizes, bet.11. daļa 19 reizes. Pirmsskolas vecuma bērniem vispieprasītākā bija M. Lečugas "Dzīvnieku mājokļi: atver lodziņus un ieskaties!" Pieprasītas bija Dž. K. Roulingas "Harijs Poters un filozofu akmens", M.Stārastes "Pasaku ābece" un A. Lindgrēnes "Ronja-laupītāja meita", katra izsniegta 14 reizes.

Pagājušā gadā rekords – mamma Elīna savai nepilnus 2 gadus vecajai meitai lasījusi priekšā 164 bibliotēkas grāmatas, savukārt Laurim un viņa mātai (6 un 4 gadi) mamma lasījusi 144 grāmatas. No skolas vecuma bērniem visčaklākā lasītāja bija 5. klases skolniece Sofija, gada laikā izlasot 78 grāmatas. Bērnodārza "Ezīšu" grupiņu apmeklēja bibliotēkas darbinieces mazdēls, tādēļ sadarbība ar audzinātājiem ir ļoti cieša. Gada laikā uz grupiņu aizgādātas 59 dažāda satura grāmatas – gan mēneša tēmas izzināšanai, gan arī lasīšanai pirms miedziņa.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Uzziņu skaits salīdzinot ar 2018.g. ir palielinājies par gandrīzi **16%**. Jau iepriekšējos gados esam sākuši pārvietot uzziņu grāmatas no lasītavas fonda uz brīvpieejas fondu, tāpēc lielākais vairums uzziņu tiek sniegts lietotājiem bērnu bibliotēkas brīvpieejas fondā. Runājot par datora izmantošanu uzziņu meklēšanā, esam novērojušas, ka bērni paši atrod sev interesējošo informāciju. Uzziņas tika sniegtas par dažādām tēmām: daba un dzīvnieki; dažādu valstu kultūra un tradicionālie svētki; satiksme – autobusu kustība; pasākumi Gulbenes novadā.

Visaktīvāk no bibliotēkā esošajiem žurnāliem bērni un jaunieši lasa tādus žurnālus kā "Ilustrētā Junioriem", "Avene", "Avenīte", "Pūcīte", "Spicīte". Bērņus arvien mazāk saista Egmont izdotie žurnāli. Ja agrāk šajos žurnālos bija vairāk stāstu, tad tagad šie žurnāli atgādina darba burtnīcas. Lielāko daļu žurnāla aizņem dažādi uzdevumi, kas bērniem nav saistoši.

No lasītavas grāmatu krājuma bērni visaktīvāk izmanto grāmatas par rokdarbiem, jo bērniem patīk praktiski darboties; datorspēļu enciklopēdijas (Roblox, Minecraft, Fortnite), jo gandrīz ikviens bērns spēlē šīs spēles datorā vai telefonā; par dabu un dzīvniekiem, jo šāda informācija nepieciešama mājasdarbiem. Grāmatas tiek arvien retāk izmantotas mājasdarbu veikšanā, jo bērniem šķiet ātrāk, ērtāk un vieglāk atrast informāciju ar dažu klikšķu palīdzību internetā, nevis meklēt grāmatās.

2019.gadā lasītavas krājums tika papildināts ar **18** jaunām spēlēm. Kopā krājumā ir **100** spēles (3 jau ir norakstītas). Spēļu izsniegums vēl aizvien turpina palielināties, 2019.g. par gandrīz 9%. Visvairāk bērnus saista visdažādākās ātruma spēles: *Ligretto*, *UNO*, *5 sekundes*, *Halli Galli*, *Halli Cups*, *Ice Cool*, *Pigasus*, *Cubeez*, jo viņiem ļoti patīk savā starpā sacensties. Bērniem saistošas šķiet arī tādas spēles kā *Šurpu Turpu* un *Latvija*, kas uzlabo zināšanas par mūsu valsti. Spēļu krājums tiek izmantots ļoti aktīvi, jo atnākot pēc skolas, brīvais laiks tiek pavadīts atpūšoties un kopā ar draugiem spēlējot visdažādākās spēles. Spēlētākās spēles lasītavā ir **kāršu spēles**: 1.vietā *UNO* – 559x, 2.vietā *UNO Flip* – 384x un 3.vietā *Ligretto* – 246x.

Bērni aktīvi izmanto arī datorus. Datori vairāk tiek lietoti izklaidei, retāk mājasdarbiem vai informācijas ieguvei. Bērni izmanto sociālos tīklus vai skatās Youtube kanālus. Arvien vairāk bērnu izaugot lieli vēlas strādāt par jūtūberiem, blogeriem vai influenceriem, jo viņiem esot aizraujošs darbs. Taču jāatzīst, ka bibliotēkas datoru izmantošana pārskata gadā ir ar mīnus zīmi – gandrīz -30%. Skaidrojums ir tāds, ka 2018.g. bērnu bibliotēkā tika uzstādīti pilnīgi jauni datori, kuri bija pozitīvs moments pēc iepriekšējiem lēnajiem un vecajiem datoriem. 2019.g. lietotājiem arī jaunie

datori nešķīta nekas īpašs, tāpēc ir šāds izmantošanas kritums. Datorus visvairāk izmanto sākumskolas vecuma bērni, viņiem tiek arī palīdzēts apgūt un atrast vajadzīgo informāciju internetā.

2019.gadā, lai popularizētu bibliotēkas krājumu un uzlabotu bērnu orientēšanos bibliotēkas krājumā, tika realizētas nodarbības/bibliotekārās stundas *Tenteris pa bibliotēku*. Bērniem ar mobilā telefona palīdzību, kurā tika ielādēta aplikācija *QR code reader*, bija jāmeklē atbildes uz jautājumiem, jāprot atrast grāmatu un šajā grāmatā jāsameklē atbilde uz jautājumu. Notika 10 nodarbības. Šādas nodarbības uzlaboja bērnu izpratni par bibliotēkas krājuma izvietojumu un uzlaboja informācijas meklēšanas prasmes. Nodarbības noteikti tiks turpinātas arī 2020.gadā.

2019.gads ir bijis aktīvs un radošs Gulbenes bērnu bibliotēkā arī pasākumu ziņā. Kopumā notikuši **147** pasākumi un tos apmeklējuši **2843** apmeklētāji bērni un **330** pieaugušie. Tas ir krietni vairāk nekā iepriekšējos gados – 2018.g. attiecīgi šie rādītāji bija 1827 un 218, arī kopējais pasākumu skaits 2018.g. bija 103 pasākumi. No visiem pasākumiem, 2 pasākumi ir notikuši 1 reizi (fotoorientēšanās – Gulbenes novada valsts ģimnāzijas pasūtīts pasākums klasei un velobrauciens uz kādu pagastu – skat.zemāk). Pārējie ir dažādu pasākumu cikli, no kuriem *vislabāk izdevušies ir šie*:

- Nodarbību cikls *Mana mazā bibliotēka* un *Runča Misiņa mazo gudrinieku skoliņa (Grāmatu starts)*
- Bibliotekārās stundas *Tenteris pa bibliotēku*;
- Literārā stunda *Pasaku un zīmuļu pavēlniecei M.Stārastei 105*
- Radošās sestdienas
- Nometne *Sekojoņi pavedieniem*

Daudzi pasākumu cikli nav orientēti uz kādu vienu vecumposmu – tajos piedalās skolēni līdz 9.klasei. Piemēram, radošajās sestdienās piedalās gan pirmsskolas vecuma bērni, gan sākumskolas un pamatskolas vecuma skolēni. Arī konkursos (*Atrodi Gulbenē*, fotokonkursā un *Jūlija izaicinājuma* – skat.zemāk) piedalījās skolēni līdz no 1.-9.klasei. Tālāk sīkāks apraksts par konkrētajiem vecumposmiem notikušajiem pasākumiem.

Pirmsskolas vecumposms

Mana mazā bibliotēka - 20 nodarbības

Šis nodarbību cikls ir vērtējams kā viens no veiksmīgākajiem 2019.gadā. Sīkāka informācija nākamajā sadaļā *Veiksmīgākās lasīšanas aktivitātes*.

Grāmatu starts jeb runča Misiņa mazo gudrinieku skoliņa – 5 nodarbības

Jau ceturto reizi pie mums notiek Grāmatu starta nodarbības. Šajā gadā pirmo reizi tās nosaucām par Runča Misiņa mazo gudrinieku skoliņu. Kopā notika 5 nodarbības, 1x mēnesī, sestdienās. Nodarbībās tiek aicināti iesaistīties 3-4 gadus veci bērni kopā ar vecākiem un brāļiem vai māsām. Tradicionāli lasām grāmatiņu, aktīvi izvingrināmies, radoši padarbojamies. Visu uzmanīgi uzrauga runcis Misiņš. Nodarbības ilgums 45 min.-1 stundai.

Bērnu rīti – 9 nodarbības (Ziema mežā, Ciemos pie Misiņa, Mana Gulbene, Kā putni saka, Rudens mežā)

Bērnu rīti tradicionāli tiek piedāvāti bērnodārzu audzēkņiem. Ir tēmas, kuras piedāvā paši bērnodārzi un tiek sagatavota nodarbība, piemēram, Ziema mežā. Ir tēmas, kuras tiek piedāvātas no bibliotēkas puses, piemēram, Kā putni saka.

Lasāmlaiks kopā runci Misiņu – 2 sestdienas

No 2019.gada novembra tika uzsākta jauna tradīcija – Lasāmlaiks kopā ar runci Misiņu. Aktivitāte notiek vienu reizi mēnesī, sestdienā. Ilgst vienu stundu. Apmeklētāji ir vecāki kopā ar saviem bērniem, pārsvarā pirmsskolas vecumposmā. Ņemot vērā to, ka runča maskā diemžēl nav iespējams sarunāties, tad grāmatiņu lasīt tiek aicināts kāds no vecākiem. Neatņemama sastāvdaļa ir arī kāda aktivitāte. Grāmatas lasīšanā tiek iesaistītas arī vecāko klašu skolnieces.

Radošās sestdienas – 24 sestdienas

Jau par tradīciju kļuvušas radošās sestdienas bērnu bibliotēkas lasītavā. Katra darbnīcas tēma tika izsludināta jau iepriekšējā mēneša beigās. Darbnīcas notika no janvāra līdz maijam un no oktobra līdz decembrim katru sestdienu Radošā darbošanās vienmēr tika apvienota ar grāmatas lasīšanu. Piemēram, *Pasaku dienā* bērni iepazīs ar stāstiem par Vinniju Pūku, veidoja no HAMA pērlītēm stāsta varoņus. Citā sestdienā lasīja M. Stārstes pasakas un radoši darbojoties krāsoja autoru ilustrācijas. Valentīndienas darbnīcā veidoja dažādus sirsniņdarbus, kopīgi lasīja grāmatiņu “Lūdzu, apskauj mani” un izmēģināja grāmatā minētos apskāvienus. Ikvienā darbnīcā tiek piemeklēta kāda grāmata, kura atbilst darbnīcas tēmai. Radošā darbnīca mijas ar grāmatu lasīšanu.

Radošajās darbnīcās piedalās bērni vecumā no 4 līdz 14 gadiem, kādu reizi piedalās arī vecāki. 2019.gadā notika 24 radošās darbnīcas, kurās vidēji piedalījās 10 bērni.

Tikšanās ar autoriem – 2 (Hilli Randa, Vita Štelmahere)

2019.gadā pirmsskolas vecumposma bērniem ir bijušas divas tikšanās ar grāmatu autoriem. Igaunņu autore Hilli Randa pie mums viesojās, pateicoties izdevniecības Liels un mazs lasītveicināšanas programmai Mana mazā bibliotēka.

http://www.gulbenesbiblioteka.lv/lv/berniem-un-jauniesiem/galerijas2?gallery_id=197&category_id=7
Otra tikšanās notika ar Vitu Štelmaheri. Rakstniece Gulbenē viesojās sestdienā, Ģimenes dienā, un arī viņas mērķauditorija bija pirmsskolas un sākumskolas vecumposma bērni kopā ar vecākiem. Protams, lielākais pievilksnās magnēts šajā reizē bija rakstnieces suns Rafi.

Ekskursijas – notikušas 3 (mazie nāk uz bibliotēku pirmo reizi, arī lai iepazītos ar mammu un vecmammu darba vietām; ciemos bija atbraukuši bērni no Galgauskas pirmsskolas grupiņas).

Ekskursijas uz bibliotēku iepriekšējos gados praktiski nebija notikušas, jo bērni grupās uz bibliotēku nāca apmeklēt konkrētus pasākumus. 2019.gadā ir notikušas veselas trīs ekskursijas. Īpaši priecājamies par mūsu darbinieku bērniem un mazbērniem, kuri vēlas apmeklēt savu vecāku un vecvecāku darbavietas. Prieks bija par Galgauskas pagasta pirmsskolas bērnu grupiņu, kuru uz bibliotēku atveda mūsu lasītāja Iveta Meisiņa, nu jau kā audzinātāja.

Sākumsskolas vecumposms (1.- 4.kl)

Bibliotekārās stunda Tenteris pa bibliotēku - 5

Tenteris pa bibliotēku ir QR kodu spēle, kurā skolēni mācās orientēties bibliotēkas krājumā. Klase tiek sadalīta četrās grupās, katrai grupai ir sava darba lapa ar uzdevumiem. Grāmatā ir QR kods, kuru nolaset, tiek uzziņāts jautājums – atbilde jāmeklē konkrētajā grāmatā un jāieraksta darba lapā. Esam priecīgas, ka spēle aizrāva skolēnus. Šo pasākumu ciklu vērtējam kā vienu no veiksmīgākajiem 2019.g. Sīkāk par to sadaļā *Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes*.

Medipratības nodarbības – 10 nodarbības

Februāra mēnesī piedāvājām Vaifija skoliņas nodarbības uz vietas skolās. Nodarbībās tiek runāts par drošību internetā, riskiem, kuri apdraud bērnu šajā vidē. Vaifija skoliņas nodarbības notika skolēniem no 1.-4.klasei abās Gulbenes skolās - gan Gulbenes novada Valsts ģimnāzijā, gan Gulbenes 2.vidusskolā.

Tematiskais pasākums – Pirmīši ciemos pie Misiņa – 8 pasākumi (atsaucās visas Gulbenes pilsētas skolu pirmās klases + 1.kl. no Stāķu pamatskolas).

Jau par tradīciju kļuvis aicināt pirmās klases skolēnus uz bibliotēku, lai iepazītos ar bibliotēku un runci Misiņu. Vispirms mazajiem skolniekiem tiek nogādāts ielūgums no runča Misiņa. Bērni ierodas bibliotēkā, tiek iepazīstināti ar bibliotēkas darbību, ar to, ko var atrast bibliotēkā, kā pierakstīties utt. Kopā tiek izlasīta kāda grāmata – 2019.g. tā bija par sunīti Beniju, kuram bija jāatrod grāmata bibliotēkā. Tad ir radošā darbnīca un fotografēšanās kopā ar runci.

Konkursi – Atrodi Gulbenē, Mans kaķis guļ savādāk, Jūlija izaicinājums

Katru gadu cenšamies sarīkot arī kādu konkursu. 2019.gadā tādi bija veseli trīs. Februārī bērniem tiek rīkots nu jau par tradīciju kļuvušais konkurss *Atrodi Gulbenē*. Šajā mēnesī Gulbenes pilsēta svin savu dzimšanas dienu. Konkurssā piedalījās 16 komandas divās vecumgrupās: 4.-6.klase; 7.-9.klase. Bērni, izmantojot mobilā telefona aplikāciju QR code reader, pildīja dažādus uzdevumus. Uzdevumos bija jāatpazīst dažādi logo, kas saistīti ar Gulbenes pilsētu; jāmeklē pilsētā pēc fragmentiem ēkas; jāatbild uz jautājumiem par Gulbeni; jāmeklē atbildes grāmatās.

Fotokonkurss *Mans kaķis guļ savādāk* arī pulcēja daudz interesentu. Fotokonkurss tika organizēts pavasarī. Konkurssam fotogrāfijas iesniedza 24 bērni un jaunieši gan no pilsētas, gan no pagastiem (Lejasciema, Lizuma, Daukstu). Mēnesi bibliotēkas apmeklētāji balsoja par viņuprāt labāko attēlu. Pie balvām tika pirmo trīs vietu ieguvēji.

Jūlija izaicinājums bija tāds ekspromta konkurss, jo bijām pamanījušas, ka bibliotēkā katru dienu nāk vieni un tie paši bērni un diezgan bezmērķīgi pavada savu laiku. Tika izveidotas darba lapas ar diezgan sarežģītiem uzdevumiem, kurus pildot vajadzēja ne tikai meklēt atbildes grāmatās un žurnālos, bet arī padomāt un atbildēt uz atjautības uzdevumiem. Konkurss piedalījās 17 bērni, vecumā no 10 – 14 gadiem. Konkurss sastāvēja no 8 daļām: bija jāspēlē spēles; jāliek puzzles; jāmeklē atbildes grāmatās; jārisina mīklas; jāmeklē tautasdziesmas un jāatbild uz jautājumiem par Gulbenes pilsētu. Bērni aktīvi iesaistījās un ar aizrautību pildīja uzdevumus.

Literārās stundas *Pasaku un zīmuļu pavēlniecei M.Stārastei 105* - 9 literārās stundas

Pavasārī klases ļoti labprāt atsaucās aicinājumam apmeklēt literāro stundu, kura veltīta Margaritai Stārastei. Stunda ilga 40 min, tajā mazliet iepazīstinājām skolēnus ar rakstnieces un ilustratores neparasto dzīves gājumu, mazliet palasījām un apskatījām viņas devumu latviešu bērnu literatūrā, kā arī noskatījāmies animācijas filmu *Zīļuks*.

Priekšā lasīšana Ziemeļvalstu literatūras nedēļas ietvaros – Rīta stundas lasījums - 11 lasījumi

Grāmatu priekšā lasīšana ir metode, kuru izmantojam gandrīz visos bērnu bibliotēkas pasākumos. Sevišķi labi tas izdevās Ziemeļvalstu literatūras nedēļas Rīta stundas lasījumos. 2019.gadā šiem lasījumiem bija lieliska tēma – Svētki. Bez lasīšanas noteikti ir kāda darbošanās. Šajā reizē labojām Pepijas kļūdas ielūgumā, domājām vārdus, kuri sākas ar SV un DZ, kā arī apdavinājām viens otru Dāvināšanās aplī.

Saite: http://www.gulbenesbiblioteka.lv/lv/berniem-un-jauniesiem/galerijas2?gallery_id=246&category_id=7

Tikšanās ar autoriem – I.Brūvere-Daruliene, S.Reinsone, V.Štelmahere, L.Vītiņa, I.Radziņa, I.Zandere – 6 tikšanās

Sākumskolas vecumposmam 2019.gads bija bagāts, jo Indra Brūvere-Daruliene, Sanita Reinsone un Inese Zandere tikās ar bērniem projekta *Abās pusēs* ietvaros. Projektā aicinātie rakstnieki vienā dienā tikās ar divām auditorijām – bērniem un pieaugušajiem. Projektu atbalstīja VKKF.

Saite: <http://www.gulbenesbiblioteka.lv/lv/raksti/sarunu-cikls-abas-puses-gulbenes-novada-biblioteka>

Labāko lasītāju 2018.g. un Bērnu žūrijas ekspertu brauciens uz teātri Valmierā

2019.gadā 14 labākie lasītāji, tajā skaitā arī daži Bērnu žūrijas eksperti devās uz Valmieras Drāmas teātri, lai noskatītos muzikālu izrādi *Smieklus* sasaukšanās.

Pamatskolas vecumposms (5.- 9.kl.)

Konkursi *Atrodī Gulbenē, Fotokonkurss Mans kaķis guļ savādāk, Jūlija izaicinājums*

Jau augstāk tika aprakstīti šie trīs konkursu, kuros piedalījās arī skolēni līdz devītajai klasei.

Tikšanās ar autoriem – A.Kļavis, I.Šlāpins, A.Manfelde

Saite:http://www.gulbenesbiblioteka.lv/lv/berniemunjauniesiem/galerijas2?gallery_id=230&category_id=7

Projekta *Abās pusēs* ietvaros arī pamatskolas vecuma skolēni tikās ar trim autoriem.

Bibliotekārā stunda (1); *Tenteris pa bibliotēku* (5), Karjeras stunda – profesija Bibliotekārs (1) – kopā 7 aktivitātes

2019.gadā karjeras dienas ietvaros bērnu bibliotēkas vadītāja devās uz Gulbenes 2.vidusskolas 7.klasi, lai skolēniem pastāstītu par bibliotekāra profesiju, savukārt Gulbenes sākumskolas 5.klasei šāda stunda notika bibliotēkā. Sevišķu bērnu un skolotāju prieku izpelnījās koka kluču spēle komandas stiprināšanai un komunikācijas stiprināšanai starp komandas locekļiem. Arī *Tenteris pa bibliotēku* tika sagatavots vecākiem bērniem ar sarežģītākiem uzdevumiem. Stikāk par šo sadaļā Veiksmīgākās lasīšanas aktivitātes.

16 Grāmatu apskati

2019.gadā jauno grāmatu apskati notika skolēniem no 5.- 10.klasei. Īpaši lielu interesi izrādīja 6.klašu skolēni ar pieprasījumu – pastāstīt par pēdējos gados iznākušajām grāmatām, kuras skolēni var lasīt, lai gatavotos Valsts diagnosticējošajam darbam. Esam gandarīti, ka uz Grāmatu apskatiem nāk abu Gulbenes skolu skolēni. 2019.g. no Gulbenes 2.vidusskolas Grāmatu apskatus apmeklēja 9 klases, no Gulbenes novada valsts ģimnāzijas – 7.

Velobrauciens uz Beļavas pagastu bērniem kopā ar vecākiem

Arī 2019.gadā turpinājām iesākto un organizējām velobraucienu bērniem kopā ar vecākiem uz kādu no Gulbenes novada pagastiem. Devāmies uz Beļavas pagastu, lai kāptu skatu tornī, izstaigājām Beļavas muižu no pagraba līdz bēniņiem, apmeklējām arī Beļavas pagasta bibliotēku. Kopā šajā dienā nobraucām mazliet vairāk nekā 30 km.

Skaļās lasīšanas sacensība + brauciens uz finālu Rīgā

12.aprīlī Gulbenes novada bibliotēkā otro reizi notika Skaļās lasīšanas sacensības reģionālais fināls, kurā tika izvirzīts labākais lasītājs braucienam uz Rīgu. Sacensībā Gulbenes novads iesaistās otro reizi. Lasītājus vērtēja nopietna žūrija 6 cilvēku sastāvā. Žūrijas vadītāja bija Edīte Siļķēna – profesionāla režisore, pašreiz Cēsu Tautas teātra režisore, Lienīte Reinsone - Gulbenes novada pašvaldības Finanšu un ekonomikas nodaļas vadītāja, Baiba Supe – Zvaigzne ABC veikala vadītāja Gulbenē, Ginta Alberte – vietējā laikraksta Dzirkstele redaktore, kā arī divi tēti – Mārtiņš Didrihsons Linards un Māris Baranovskis. Piedalījās bērni no 7 novada skolām – Gulbenes sākumskolas, Gulbenes 2.vidusskolas, Lizuma un Lejasciema vidusskolām, kā arī no Stāķu, Tirzas un Kr.Valdemāra pamatskolām – kopā 18 aizrautīgi lasītāji. Uz Rīgu devās Annija Iljenko kopā ar savu klasi un godam pārstāvēja Gulbenes novadu.

Foto no pasākuma: http://www.gulbenesbiblioteka.lv/lv/berniem-un-jauniesiem/galerijas2?gallery_id=200&category_id=7

Esam īpaši pateicīgi mūsu sponsoriem - abām Gulbenes grāmatnīcām - Zvaigznei ABC un Lgrāmatai un kūku bodītei *Gardums*, kuri iepriecināja skaļos lasītājus ar balvām.

Nometne *Sekojo*t pavedieniem

Šogad pirmo reizi Gulbenes novada bibliotēka organizēja nometni pusaudžiem *Sekojo*t pavedieniem. Nometnes finansējums tika iegūts, rakstot projektu Gulbenes novada pašvaldības bērnu nometņu projektu konkursam. Šis noteikti bija viens no veiksmīgākajiem pasākumiem aizvadītajā gadā. Par to sīkāk sadaļā *Veiksmīgākā lasīšanas veicināšanas aktivitāte*.

Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Mana mazā bibliotēka

Kaut sākumā diezgan skeptiski, taču gada sākumā uzsākām nodarbības, kuras rosināja veikt izdevniecība *Liels un mazs*, piedāvājot jau gatavas Darba burtnīcas un 6 grāmatu kopu. Ieteicamais vecumposms bija bērni līdz 8 gadiem, taču nolēmām aicināt iesaistīties šajā lasīveicināšanas programmā Gulbenes PII sagatavošanas grupu audzēkņus - kopumā apmēram 80 bērnus. Gulbenes bērnu bibliotēkas vadītāja devās uz katru bērnudārzu un kopā ar iestādes vadītāju un metodiskā darba organizatoriem, vienojās par apmeklējumu laikiem. Esam patiesi gandarītas, jo nodarbību cikls izvērsās interesants vispirms jau pašām mums, jo pirmo reizi tik nopietni gatavojāmies. Tātad, kopā notika **20** nodarbības. Katrai izlasītajai grāmatai vismaz trīs, dažām, četras. Katra nodarbība bija ar rūpīgi veidotu norisi – lai būtu gan kustēšanās, gan zīmēšana, gan burtu un ciparu uzdevumi, utt. Katra grupiņa strādāja komandās, pie sava galdiņa, mācījās prezentēt savus darbus, īpaši uzdevumi bija grupu kapteiņiem (jo tā vadīšana nemaz nav tik vienkārša!). Katras nodarbības sākumā vēlreiz pārlasījām grāmatu, kura jau bija izlasīta bērnudārzā, iepazīnāmies ar grāmatas autora valsti. Uzdevumi bija visdažādākie – ēdienu sastāvdaļu zināšana un zīmēšana, Latvijas dzīvnieku pēdu atpazīšana un eksperimentu veikšana, Bēthovena un Mocarta skaņdarbu klausīšanās, dažādu apskāvienu veidu pamēģināšana un lielā lāča ķepas izgatavošana lielam apskāvienam, vistas olas iedabūšana pudelē, dažādu putnu olu aptaustīšana un salīdzināšana, opermūzikas klausīšanās un pašiem sava brīnumu gredzena izgatavošana. Šim visam pa vidu atkārtojām burtus un ciparus, veidojām vārdus un teikumus, lasījām grāmatas, daudz smējāmies, mazliet padejojām un rotaļājāmies. Grupiņu audzinātājas un bērni aktīvi pildīja Darba burtnīcas, veidoja arī mājasdarbus. Nodarbības ilgums bija 1 stunda. Kopumā šīs nodarbības apmeklēja visu trīs Gulbenes PII četru sagatavošanas grupu bērni. Bija paredzēts, ka katra grupiņa viesosies bibliotēkā 6 reizes. Dzīve ieviesa nelielas korekcijas, jo kopumā notika 20 nodarbības. Gandarījums ir par Gulbenes 1 PII un Gulbenes 2 PII, jo šo bērnudārzu sagatavošanas grupas bērni atnāca uz visām sešām nodarbībām. Īpašs paldies šo bērnudārzu metodiķēm – Inītai Artistovai un Aigai Balodei par aktīvu līdzdalību un iesaistīšanos organizatoriskās lietās. Esam iecerējušas 2020.gadā šāda veida nodarbības turpināt, lasot citas grāmatas.

Foto no nodarbībām:

http://www.gulbenesbiblioteka.lv/lv/berniem-un-jauniesiem/galerijas2?gallery_id=251&category_id=7

Nometne Sekojot pavedieniem

Šogad pirmo reizi Gulbenes novada bibliotēka organizēja nometni pusaudžiem "Sekojot pavedieniem". Kāpēc tāds nosaukums? 2018.g. vasaras mēnešos popularitāti guva Gulbenes novada bibliotēkas organizētā piederības spēle "Pavedieni". Tās mērķis bija aktīvā veidā personiski iepazīt visus Gulbenes novada pagastus. Spēlē bija jāaizpilda īpašs Ceļvedis, sekojot tajā dotajiem uzdevumiem. Bija gan jāmeklē vides un dabas objekti (koki, akmeņi), gan vēsturiskas un kultūrvēsturiskas vietas – piemiņas vietas, muižas utt. Spēle guva necerēti lielu atsaucību tieši ģimeņu vidū. Domājot un organizējot šā gada nometni skolēniem, tika izmantotas dažas idejas un vizuālais izskats no piederības spēles Ceļveža, nodēvējot to par Darba burtnīcu. Doma par nometni skolēniem jau sen bija vērojusi gaisā. Sapratām, ka ir lietas, ko mēs kā bibliotekāres nemaz nevaram darīt, tāpēc 2019.g. sākumā bērnu bibliotēkas vadītāja Solvita Lībere un Mācību centra vadītāja Rūta Bokta beidza LU 72 stundu Pedagoģiskās darbības pamatu kursus Alūksnē un ieguva tiesības veikt pedagoģisko darbību. Nometnes vadītājas apliecība jau bija R.Boktai. Finansējuma iegūšanai tika rakstīts projekts Gulbenes novada pašvaldības bērnu nometņu projektu konkursam.

22.jūlija rītā Gulbenes novada bibliotēkas Bērnu bibliotēkā pulcējās 12 dalībnieki no 11 līdz 13 gadiem, lai dotos ekspedīcijās uz četriem Gulbenes novada pagastiem četrās dienās, katru dienu iepazīstot vienu pagastu. Līdz pagasta centram devāmies ar autobusu, bet pārējo dienas daļu ceļu veicām kājām, noejot vismaz 6 km katru dienu (patiesībā km skaits bija lielāks). Nometnes dalībnieki bija ne tikai Gulbenes novada skolu skolēni, bija arī bērni no Rīgas, Ogres un Alūksnes. Katram nometnes dalībniekam tika izsniegta Darba burtnīca. Katram no četriem pagastiem Darba burtnīcā bija vērtīti desmit uzdevumi. Nometni organizēja bibliotēka, tāpēc gluži likumsakarīgi, ka katrā pagastā centāmies iepazīties ar vienu rakstnieku, kurš par savu dzimto vietu sauc konkrēto pagastu. Šajā gadā apmeklējām Beļavas, Druvienas, Lejasciema un Lizuma pagastus. Piekto dienu nometnes dalībnieki pavadīja Gulbenes novada bibliotēkā, kurā gatavoja atskaiti par četrās dienās piedzīvoto, ko prezentēja saviem vecākiem.

Nometne izdevās! Noteikti organizēsim to arī 2020.g. vasarā. Tā noteikti būs nometne brīvā dabā, ar iespēju iet ar kājām, uzzināt ko jaunu par mūsu novada cilvēkiem, uzņēmumiem, rakstniekiem un kultūras darbiniekiem, arī kultūrvēsturiskām vietām.

Saites:

http://www.gulbenesbiblioteka.lv/lv/berniem-unjauniesiem/galerijas2?gallery_id=216&category_id=7

<http://www.gulbenesbiblioteka.lv/lv/berniem-un-jauniesiem/pievers-uzmanibu-jaunumiem/vasaras-dienas-nometne-berniem-sekojot-pavedieniem>

Bibliotekārā stunda *Tenteris pa bibliotēku*

Mūsaprāt izdevusies aktivitāte pagājušajā gadā bija bibliotekārā stunda *Tenteris pa bibliotēku*. Tā ir QR kodu spēle ar mērķi mācīt skolēnus orientēties bibliotēkas krājumā, prast atrast vajadzīgo informāciju grāmatās. Spēli mudināja izstrādāt skolēnu jeb bibliotēkas apmeklētāju zemās informācijas meklēšanas prasmes, ko novērojām tieši uz vietas bibliotēkā. Šī zemā informācijas meklēšanas prasme tika konstatēta jau iepriekšējos gados, tā radās ideja veidot darba lapas, kuras jāaizpilda, izmantojot vied telefonu un lasot QR kodus. 2019.g. tika izstrādātas darba lapas sākumskolas skolēniem no 3.-4.klasei. Spēle guva atsaucību, to apmeklēja 10 klases no abām Gulbenes skolām – gan Gulbenes 2.vidusskolas, gan Gulbenes novada Valsts ģimnāzijas. Protams, konstatējām, ka meklēšanas prasmes ir zemas, bērniem trūkst pacietības, nav prasmju strādāt komandās, jo klasesbiedri tika sadalīti komandās pa četriem skolēniem. Tajā pašā laikā guvām pārlicību, ka skolēniem patīk izmantot savus vied telefonus arī jēgpilni, patīk sacensties savā starpā, arī tiem skolēniem, kuri ir mācībās ne īpaši centīgi. Tika runāts ar skolotājiem par mācību vielas iestrādi QR kodus, lai to apgūt būtu interesantāk, taču tas diemžēl tā arī palika tikai sarunu līmenī. Ceram, ka 2020.g. nesīs pārmaiņas.

Sadarbība ar skolām

Gulbenes pilsētā sadarbība notiek ar visām iestādēm, kurās ir bērni. Pilsētā ir divas vispārīgglītojošās skolas (Gulbenes novada Valsts ģimnāzija un Gulbenes 2.vidusskola), ar kurām

tad arī notiek sadarbība. Esam gandarīti, ka aizvien ciešāka sadarbība veidojas ar literatūras skolotājām Baibu Dzēvi (Gulbenes novada Valsts ģimnāzija), Ilutu Podziņu un Dairu Ģērmani (Gulbenes 2.vidusskola).

Apkopojot pagastu bibliotēkāju atskaites, gandrīz visās tiek pieminēta samērā cieša sadarbība ar skolotājiem. Dažās bibliotēkās gan ir problēmas ar nokļūšanu tajā, taču tās tiek veiksmīgi risinātas.

Patiešām cieša sadarbība ir izveidojusies ar Gulbenes vidusskolas un 2.vidusskolas bibliotekārēm Sandru Resni un Elīnu Gusāri. Tas ir rezultējies ar to, ka visas informācijas tiek nodotas bibliotekārēm un viņas veiksmīgi tās novada līdz bērniem un skolotājiem.

Īpaši gribās izcelt septiņas abu skolu pirmo klašu skolotājas, kuras atsaucās aicinājumam apmeklēt bibliotēku – Viju Andževu, Aiju Miķelsoni, Mairu Miķelsoni un Lieni Silaunieci no Gulbenes novada Valsts ģimnāzijas un Dzintru Kokoreviču, Tatjanu Vekšinu un Martu Katrīnu Anži no Gulbenes 2.vidusskolas.

Sadarbība ar bērnodārzēm

Otra lielākā sadarbības grupa ir Gulbenes pilsētas bērnodārzi. Vēl aizvien turpinās jau vairākus gadus iesāktā prakse divas reizes gadā veidot katram bērnodārzam savu Grāmatu kasti. Tā tiek izsniegta uz vairākiem mēnešiem un katras grupas audzinātājas strādā ar grāmatām. Kastē noteikti tiek ieliktas arī grāmatas par rokdarbiem un citām radošām aktivitātēm. Pirmskolas vecuma bērni vairākas reizes gadā arī dodas uz bibliotēku, lai iepazītos ar jaunākajām grāmatām.

Pārskata gadā notika īpaši cieša sadarbība ar četrām bērnodārzu sagatavošanas grupām, jo aktīvi darbojāmies lasītveicināšanas programmā Mana mazā bibliotēka. Īpaši gribas pieminēt Gulbenes 1 PII metodiķi Initu Artistovu un Gulbenes 2 PII metodiķi Aigu Balodi, ar kurām aktivitāšu sākumā notika nodarbību plānošanas darbs, kurš rezultējās ar to, ka šo abu PII sagatavošanas grupas bērni izlasīja visas sešas grāmatas un apmeklēja šīm grāmatām veltītās nodarbības bibliotēkā. Savukārt, ar Gulbenes 3 PII audzinātājām Vēsmu Dzendžu un Agnesi Belti notiek aktīva individuāla sadarbība, regulāri veidojot un vadot gan pašu audzinātāju ierosinātas tematiskās nodarbības bibliotēkā, gan mūsu iniciētas nodarbības.

Arī pagastu bibliotēkās viens no veiksmīgākajiem sadarbības veidiem ir sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm. Īpaši gribas izcelt Lizuma pagasta bibliotēku, kura atrodas vienā ēkā ar bērnodārzā grupu, līdz ar to arī pasākumi ar šiem bērniem notiek bieži. Tāpat darbojas arī citas pagastu bibliotēkas – Tirzas pagasta bibliotēka, Druvienas pagasta bibliotēka.

Sadarbība ar vecākiem un jaunajiem lasītājiem

Īpaši gribētos izcelt sadarbību ar bērnu vecākiem, jo ir īpašs prieks par jaunajiem cilvēkiem, kuri kopā ar saviem mazuļiem aktīvi nāk uz bibliotēku un iesaistās grāmatu lasīšanā. Gribas pieminēt Bukovsku ģimeni, Rubeņu ģimeni, Zeļūku ģimeni. To vislabāk var redzēt un just, jau par tradīciju kļuvušajās Grāmatu starta nodarbībās, kad mazie kopā ar vecākiem aktīvi darbojas. Īpašs prieks par tētiem. 2019.g. nogalē tika uzsāktas lasītveicināšanas nodarbības Lasāmlaiks ar runci Misiņu, kas notiek 1x mēnesī sestdienās. Šajās nodarbībās iesaistās atnākušie vecāki, paši lasot kādu bibliotekāru piedāvātu vai pašu izvēlētu grāmatu. Bibliotekārēm palīdz trīs meitenes, kuras bieži apmeklē bibliotēku – Gerda Gusāre, Samanta Vērmāne un Melisa Žitkevičius. Meitenes lasa priekšā mazajiem, iet rotaļās.

Sadarbība ar pagastu bibliotēkām un skolām

Kā trešo lielāko sadarbības partneri varētu nosaukt pagastu bibliotēkas. Te gan jāatzīst, ka ne visas bibliotekāres izrāda interesi par jaunāko literatūru bērniem. Taču ir bibliotēkas, piemēram, Litenes, Lizuma un Daukstu pagastu bibliotēkas, ar kurām sadarbība ir samērā cieša.

Ir palielinājies SBA kārtā izsniegto grāmatu skaits, ko mēs pieprasām no pagastu bibliotēkām, kā arī to grāmatu skaits, ko pieprasa pagastu bibliotēkas.

Pārskata gadā Galgauskas pagasta PII grupiņa apmeklēja bibliotēku kopā ar savu audzinātāju Ivetu Meisti, kura savā skolas laikā bija aktīva bibliotēkas apmeklētāja. Gulbenes bērnu bibliotēku apmeklēja arī Stāķu pamatskolas 1.klase, kuras audzinātāja ir Inese Bodunova, kura arī ir aktīva

bibliotēkas pakalpojumu lietotāja.

Sadarbība ar sabiedriskajiem medijiem

Dažādu pasākumu popularizēšana, noteikti svarīgi ir sabiedriskie mediji. Mums, Gulbenē, tādi ir – portāli dzirkstele.lv, gulbene.lv, kā arī tradicionālie mediji – laikraksti Dzirkstele un Gulbenes novada ziņas. Var apgalvot, ka šī sadarbība ir izveidojusies samēra pozitīva, jo visas ziņas tiek pietiekami laicīgi ievietotas šajās vietnēs. Ar laikraksta Dzirkstele kolektīvu arī izdodas sarunāt dažādu pasākumu atbalstīšanu klātienē kā žūrijas locekļiem, vai lūgt palīdzību fotografējot.

2019.g. laikraksta Dzirkstele redaktore Ginta Alberte bija viena no Skaļās lasīšanas sacensības žūrijas locekļēm.

Sadarbība ar Gulbenes pilsētas grāmatu veikaliem – Zvaigzne ABC un Lgrāmatu

Pirmkārt, jau tāpēc, ka grāmatas bibliotēkai tiek pārdotas ar atlaidi, nelielu, bet tomēr!

Otrkārt, pat ja kāda grāmata nav pieejama, to var pasūtīt un tad saņemt. Ir prieks doties uz abiem šiem veikaliem un apskatīt, pasūtīt, arī parunāt ar pārdevējām.

2019.g. abu Gulbenes grāmatu veikalu vadītājas aktīvi atsaucās aicinājumam sagatavot nelielas balviņas Skaļās lasīšanas sacensības lasītājiem un Zvaigznes ABC veikala vadītāja Baiba Supe labprāt piekrita piedalīties arī Skaļās lasīšanas sacensības žūrijā.

Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā

Gulbenes bērnu bibliotēkā strādā trīs bibliotekāres. Visas ar speciālu izglītību.

2019.g. apmeklēti šādi kursi un semināri:

Gulbenes bērnu bibliotēkas vadītāja **Solvita Lībere:**

1. Pedagoģiskās darbības pamati, 72 stundas
2. Radoša pieeja un metodes informācijas meklēšanā
3. Seminārs Medijpratība digitālo algoritmu laikmetā
4. Pilnveides programma Bibliotēku darbība un lietpratībā balstīta jaunā satura īstenošana izglītība
5. Apaļā galda diskusija par 2018.g. darba rezultātiem
6. Pavasara konferences bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem "Vārds un attēls"
7. Vidzemes novadu Bērnu un skolu bibliotēku 18.konference Efektīvi komunikāciju līdzekļi un mūsdienīgas prezentācijas prasmes 21.gs bibliotēkā
8. Vidzemes reģiona bibliotekāru 22. konferences/saieta Gulbenē organizēšana un piedalīšanās.
9. Pieredzes apmaiņas brauciens uz Maltas un Latgales centrālo bibliotēku

2019.g. īpaši gandarīja sertifikāts Pedagoģiskās darbības pamati (72 stundas), kurš tika iegūts Alūksnē, LU filiālē. Kaut stundu skaits nav liels, prātā ir palikuši gandrīz visi pasniedzēji un viņu stāstītais. Šīs mācības bija nepieciešamas, lai vasarā varētu organizēt nometni bērniem. Nometnes ideja veiksmīgi tika realizēta arī dzīvē.

Daudz jaunu ideju tika gūts LNB organizētajā seminārā par jauno kompetenču pieeju izglītībā. Kaut ko līdzīgu noteikti gribētos dzirdēt vēl!

Tāpat kā manām kolēģēm, arī man patika Cēsu ikgadējais seminārs Vidzemes reģiona bibliotekāriem, kurš katru gadu pārsteidz ar kādu lielisku lektoru. Šajā reizē tas bija Pauls Lukss, kurš mūsdienīgi un atraktīvi, stāstīja un rādīja kā VAJAG un kā NEVAJAG veidot prezentācijas.

Arī aktīva iesaistīšanās Vidzemes reģiona bibliotekāru 22. konferences/saieta organizēšanā, noteikti papildināja manas prasmes un paplašināja manu redzesloku.

Gulbenes bērnu bibliotēkas galvenā bibliotekāre (strādā lasītavā) **Anda Krīma:**

Radoša pieeja un metodes informācijas meklēšanā." (Gulbenē)

1. Vidzemes novadu Bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 18.konference: "Efektīvi komunikācijas līdzekļi un mūsdienīgas prezentācijas prasmes"
2. Efektīva informācijas nodošana sabiedrībai" (Gulbenē)
3. "Organizācijas kultūra kā priekšnoteikums veiksmīgai tās darbībai", 5h, (Gulbene).
4. Pieredzes apmaiņas brauciens uz Maltas un Latgales centrālo bibliotēku.

2019.gadā esmu piedalījies profesionālās pilnveides semināros Gulbenes novada bibliotēkā; apmeklējusi ikgadējo Vidzemes konferenci Cēsīs un piedalījies pieredzes apmaiņas braucienā uz Daugavpili. 2020.gadā vēlētos papildināt zināšanas, kā piesaistīt jauniešus lasīšanai, kad viņu dzīves pārņem modernās tehnoloģijas. Kā arī vēlētos papildināt zināšanas mūsdienu bērnu literatūrā.

Gulbenes bērnu bibliotēkas galvenā bibliotekāre **Ingrīda Rubene**:

1. Radoša pieeja un metodes informācijas meklēšanā." (Gulbenē)
2. Vidzemes novadu Bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 18.konference: "Efektīvi komunikācijas līdzekļi un mūsdienīgas prezentācijas prasmes"
3. Pieredzes apmaiņas brauciens uz Maltas un Latgales centrālo bibliotēku.
4. Piedalīšanās Vidzemes reģiona bibliotekāru 22. konferencē.

Ļoti patika Cēsu konferences darba kārtība un uzzinātās lietas. Sevišķi par mūsdienīgām prezentēšanas prasmēm. Pieredzes braucienā sajūsmināja Latgales Centrālās bibliotēkas digitālo aktivitāšu centrs – kaut ko līdzīgu vajadzētu daudzās bibliotēkās! Šādus, ar pieredzi saistītu braucienus noteikti vajadzētu vairāk.

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Vislielākās problēmas Gulbenes bērnu bibliotēkā 2019.g. bija **problēmbērni** - bērni, kuri neievēro bibliotēkas noteikumus, uzvedas skaļi, traucē pārējiem bibliotēkas apmeklētājiem, tādēļ bibliotēkas noteikumu pārkāpēji tiek izraidīti no bibliotēkas. Bērni ļoti daudz brīvā laika pavada bibliotēkā, diemžēl ir arī tādi bērni un jaunieši, kam neinteresē bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi, labākajā gadījumā viņi izmanto WIFI savos telefonos. Viņiem vienkārši gribas pulcēties barā, bet nav kur palikt, tādēļ nāk uz bibliotēku. Netiek ievēroti iekšējās kārtības noteikumi, bibliotekāru aizrādījumi netiek ņemti vērā, ne vienmēr var palīdzēt arī policijas darbinieki, jo viņi taču "neko nedara". Skriešana pa visu bibliotēku skaļas mūzikas pavadībā un kliegšana, viņiem ir normāla ikdiena. Rupju vārdu lietošanu var samazināt tikai tad, ja kāda "varoņa" vecākiem tiek uzlikts naudas sods. Bērniem, kas gribētu apmeklēt bibliotēku, lai palasītu kādu grāmatu, paspēlētu galda spēli vai noskatītos filmu, nepatīk šeit nākt. Tie, kas nav "barā", tiek apsmieti, dažkārt pat netiek laisti bibliotēkā, jo neviens nekontrolē notiekošo uz bibliotēkas ieejas kāpnēm. Ir bērni, kas pēc grāmatas nāk kopā ar vecākiem vai atnāk tikai vecāki pēc konkrētas grāmatas. Bibliotēkā ir izveidots stūrītis mazajiem bērniem, bet arī pusaudžiem gribas savu stūrīti, kur apsēsties un aprunāties. Pašreiz pusaudži visur tiek raidīti prom, jo tur, kur ir vairāk par diviem pusaudžiem ir troksnis un viņi traucē pārējiem apmeklētājiem.

Risinājums? Iespējams situāciju varētu palīdzēt uzlabot atsevišķas telpas iekārtošana jauniešiem, kurā viņi varētu skaļi sarunāties, klausīties mūziku - darīt to, kas viņiem šķiet nepieciešams.

Otrkārt problēma ir **"dabūt bērnu ārā no telefona vai datorā"**. Liela daļa bērnu, kas apmeklē bibliotēku pēc skolas, šeit ierodas vienkārši, lai izmantotu bezvadu internetu telefonos vai bibliotēkā pieejamos datorus. Bērniem ir arvien grūtāk ieinteresēt izmantot grāmatas vai žurnālus. Vasaras laikā, skatoties uz šiem bērniem, radās ekspromta ideja, iesaistīt šos bērnus konkursā Jūlija izaicinājums, kurā dalībniekiem vajadzēja pildīt gana grūtas uzdevumus darba lapās. Viens no galvenajiem motivatoriem bija balva - dāvanu karte 20 € vērtībā. Ar nožēlu gan jāatzīst, ka galveno balvu neieguva neviens dalībnieks. Konstatējām, ka bērniem trūkst pacietības, intereses, ja rezultāts nav sasniedzams ātri. Savukārt augustā, šie bērni tika piedalīti aktivitātē - lasāmlaiks, katru dienu no plkst.12.00-12.15 apsēsties un mierīgi palasīt grāmatu. Bija bērni, kurus ieinteresēja izvēlēta grāmata un tā tika paņemta lasīšanai uz mājām. Lai varētu turpināt šādu aktivitāti, vajadzīga telpa, kurā apsēsties un klusumā palasīt grāmatu.

Bērni ir noslogoti gan skolā, gan ārpusklases pulciņos, nodarbībās. Bērni vairs neuztver bibliotēku kā grāmatu krātuvi, bet vietu, kur atpūsties, vietu kur pavadīt brīvo laiku. Esam konstatējušas, ka bērniem problēmas sagādā informācijas meklēšana, viņi neprot strādāt ar grāmatu. 2019.gadā 3.-5.klašu bērniem tika piedāvātas bibliotēkārās stundas "Tenteris pa bibliotēku", kurās izmantojot viedierīces bija jāmeklē atbildes uz dažādiem jautājumiem grāmatās un žurnālos. Šādi, bērni ar bibliotekāra palīdzību, mācījās strādāt ar grāmatu.

Darbā ar krājumu ļoti palīdz vasaras grāmatu saraksti. Bibliotekāres mudina pašus bērnus iet un grāmatas meklēt grāmatu plauktos. Ir interesanti vērot, kā bērni, arī kopā ar vecākiem, meklē konkrētās grāmatas un kāds nevilto prieks ir bērnu acīs, kad grāmata tiek atrasta!

11. NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS

2019.gadā Gulbenes novada bibliotēkas novadpētniecības darba prioritātes bija novada kultūrvēsturiskā mantojuma iepazīšana un apzināšana un bibliotēkas novadpētniecības krājuma popularizēšana. Tika realizēti trīs projekti.

Ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu tika realizēts projekts "Izzinošas ekspedīcijas Gulbenes novadā" ar mērķi iepazīt novadu, apzināt tā kultūrvēsturisko mantojumu, tādējādi veicinot vietējās kopienas piederības sajūtu savam novadam. Tika organizētas trīs ekspedīcijas Druvienas, Galgauskas un Litenes pagastā.

Projekts "Stāstu talka" atbalstīts Vidzemes plānošanas reģiona izsludinātajā kultūras projektu konkursā "Latvijas Valsts mežu un Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītā Vidzemes kultūras programma 2019". Tā mērķis – veicināt stāstniecības tradīciju attīstību Gulbenes novadā, iesaistot bērnus un jauniešus, rosinot viņos vēlmi izzināt savas dzimtas vēsturi. Projekta ietvaros tika savākti un apstrādāti 30 video stāsti, vairāk nekā 70 audio stāstu, kā arī 16 stāsti pierakstītā veidā un notika 2 pasākumi. Gulbenes novada bibliotēkas mājas lapā sadaļā "Novads" ir izveidota jauna digitālā kolekcija "Stāstu talka".

Gulbenes novada bibliotēka sadarbībā ar Gulbenes novada pašvaldību iesaistījās starptautiskā projekta Erasmus+ KA2 pieaugušo izglītības projektā "My Community 2020", ko vienlaicīgi realizē septiņās Eiropas valstīs – Lielbritānijā, Bulgārijā, Francijā, Īrijā, Spānijā, Itālijā un Latvijā. Šī projekta mērķis - attīstīt pieaugušo digitālās prasmes, izzinot vietējo kultūrvēsturisko mantojumu. 2019.gadā tika sagatavota un izveidota mācību programma, lai 2020.gadā varētu rīkot mācības. (par visiem projektiem plašāk – sadaļā Projekti)

Svarīgs novadpētniecības darba virziens ir novadpētniecības datu bāzes veidošana, kurā ir 45 393 ieraksti (uz 01.01.2020.). 2019. gadā tika veikti 2543 ieraksti. Salīdzinājumā ar 2018. gadu – par 19% vairāk. Gulbenes novada bibliotēkas veikto ierakstu skaits šajā gadā – 1541, pārējos ierakstus veikušas pagastu bibliotēkas. No tām čaklākās: Druvienas pagasta bibliotēka - 146, Lejasciema pagasta bibliotēka – 108, Līgo pagasta bibliotēka – 107, Lizuma pagasta bibliotēka – 195 un Tīrzas pagasta bibliotēka – 155 ierakstus. 2019.gadā uz Latvijas Nacionālo bibliotēku nosūtīti 682 ieraksti no Gulbenes novada laikraksta "Dzirkstele".

2019.gadā četru pagastu bibliotēkārēm – Rankas, Gaujasrēveļu, Lejasciema un Stradu pagasta Stāžu - notika mācības par analītiskā apraksta veidošanu novadpētniecības datu bāzē. Vairākām pagastu bibliotēkārēm notikušas individuālas konsultācijas pa telefonu, klātienē vai e-pastā par anotāciju veidošanu, fotogrāfiju, mapes un atmiņu stāsta apraksta veidošanu novadpētniecības datu bāzē.

Līdztekus novadpētniecības datu bāzes veidošanai svarīgs darba virziens ir digitalizācija. 2019. gadā turpinājās bibliotēkas krājumā esošo unikālo un nepublicēto materiālu, piemēram, fotogrāfijas, atmiņu stāsti, digitalizācija un aprakstu veidošana novadpētniecības datu bāzē. (plašāk – sadaļā Novadpētniecības krājums)

Neatņemams novadpētniecības darba virziens ir dažādu uzziņu sniegšana. Uzziņas par novadpētniecības tēmām parasti tiek sniegtas, izmantojot Gulbenes novada bibliotēkas novadpētniecības datu bāzi, novadpētniecības un humanitāro zinātņu lasītavā pieejamās novadpētniecības mapes un laikrakstu "Dzirkstele", Latvijas Nacionālās bibliotēkas Digitālo bibliotēku un Nacionālo bibliogrāfiju.

Interesantākās uzziņas 2019.gadā:

- Gulbenes rajona bijušie komjaunatnes komitejas sekretāri;
- Staru mototrases vēsture;
- Gulbenes pilsētas pensionāru padomes dibināšana;
- Galgauskas militārā bāze;
- 20 interesanti fakti par Gulbeni Pilsētas svētkiem;
- Kultūras fonda darbība Gulbenē 20. gs. 80. gados;
- latviešu trimdas sabiedriskais un kultūras darbinieks, ārsts Andris Ritmanis un viņa ģimene – laikrakstam „Dzirkstele“
- Gulbenes novada bibliotēkas novadpētniecības krājuma veidošana, ietvertie materiāli un attīstība – bibliotēkzinātnes studentam.

Novadpētniecības krājums uz 01.01.2020.

<i>Izdevumu veidi</i>	<i>Novadpētniecības krājums</i>	<i>%</i>
<i>Pavisam kopā</i>	927	
grāmatas	792	85,4 %
audiovizuālie dok.	39	4,2 %
novadpētniecības mapes	92	10 %
elektroniskie dok.	3	0,3 %
spēles	1	0,1 %

Gulbenes novada bibliotēkas novadpētniecības un humanitāro zinātņu lasītavas novadpētniecības krājuma komplektēšanas galvenais virziens – izdevumi, gan publicētie, gan nepublicētie, par Gulbenes novadu, novadnieku sarakstītie darbi, fotogrāfijas, skolēnu zinātniski pētnieciskie darbi. Visvairāk – 85,4 % krājuma sastāda grāmatas, novadpētniecības mapes – 10 %. Jāatzīst, ka 2019. gadā netika veikts neviens mapes ieraksts elektroniskajā katalogā laika trūkuma dēļ.

Krājuma organizācija un glabāšana

Novadpētniecības krājums atrodas novadpētniecības un humanitāro zinātņu lasītavā 3.stāvā. Te atrodas vairāk kā 300 tematiskās mapes par novada vēsturi, cilvēkiem, ievērojamiem objektiem un dabu. Mapes sakārtotas pēc novada administratīvā iedalījuma – pilsēta un 13 pagasti. Tās joprojām tiek papildinātas ar rakstu klipiem no periodikas un attēliem, jo apmeklētājiem labāk tomēr patīk šķirstīt mapes, nekā meklēt informāciju elektroniski. Lasītavā atrodas grāmatas par ievērojamiem novadniekiem un novadnieku autoru sarakstītie izdevumi. Šeit pieejami arī laikrakstu "Dzirkstele" un "Gulbenes Novada Ziņas" visu gadu numuri. Viss bibliotēkas novadpētniecības krājums atrodas brīvpieejā un izmantojams lasītavā uz vietas.

Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

2019.gadā tika digitalizēts dzejnieces, Gulbenes novada iedzīvotājas Vijas Poļakas dzīves stāsts rokrakstā – kopā 39 lappuses. Šis dzīvesstāsts tika iesniegts Latviešu folkloras krātuves digitālajā

arhīvā garamantas.lv un ir pieejams ikvienam interesentam. Šajā gadā tika digitalizētas 28 fotogrāfijas par Gulbenes senajām ēkām (20. gs. 20.-30. gadi) un Gulbenes ūdenssaimniecības celtniecības 11. pārvietojamo mehanizēto kolonu (20. gs. 80. gadi). Fotogrāfiju apraksti atrodami novadpētniecības datu bāzē. Arī pagastu bibliotēkas iesaistījušās novadpētniecības materiālu digitalizēšanā, piemēram, Lizuma pagasta bibliotēka digitalizējusi fotogrāfijas, diplomus, pateicības, rokrakstus, Druvienas un Stāmerienas pagasta bibliotēkas – fotogrāfijas. Arī šo materiālu apraksti atrodami novadpētniecības datu bāzē.

2019.gadā bibliotēkas mājas lapā tika izveidota jauna digitālā kolekcija “Stāstu talka”, kur ievietoti novada iedzīvotāju atmiņu stāsti par savu bērnību. Šie stāsti tika savākti projekta “Stāstu talka” ietvaros. Kolekcijā atrodami 11 rakstītie stāsti, 37 audioieraksti un 14 video. Kolekcija apskatāma šeit: <http://ejuz.lv/stastutalka>

Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Novadpētniecības krājumā 2019.gadā ir 19 jaunieguvumi. Prieks, ka studenti atsūta savus kursa darbus, kuros ir izmantojuši Gulbenes novada bibliotēkas novadpētniecības materiālus. Krājums šajā gadā papildinājās ar Latvijas Kultūras koledža studenta kursa darbu “Ojārs Zanders – ievērojama personība Latvijas grāmatniecībā”. Interesantākie un vērtīgākie jaunieguvumi 2019.gadā:

- Cesvaines grāmata. 4.sēj.
- Meklējiet rakstos! : Misiņa bibliotēkai un Kārlim Eglem 130
- V.Mašnovskis. Muižas Latvijā. 1.sēj.
- J.Zvaigzne. Ceļavārdi Latvijai (Litenes vēstures pētnieka grāmata)
- A.Āze. Jānis Pilmanis. Brīvības cīņu dalībnieks – stiprinieks. (dzimis Jaungulbenes pag.)
- Atmiņu nesējs : Gaida Graudiņa Latvijai dāvinātā kolekcija : katalogs (par Rankas pag. dzimušo mecenātu)
- Z. Mauriņa. Sirds mozaīka

Lasītavai nav mērķis komplektēt visus iespējamus novadnieku darbus vai izdevumus par novadu, jo ir paplašinājusies iespēja sameklēt informāciju LNB Digitālajā bibliotēkā. Minimāli, bet joprojām papildinām novadpētniecības mapes ar, mūsaprāt, svarīgām kopijām no periodiskajiem izdevumiem vai grāmatām.

Izmantojums

Novadpētniecības krājuma izmantotāji ir skolēni, kas raksta zinātniski pētnieciskos darbus par novadpētniecības tēmām, savu dzimtu pētnieki un vietējie vēstures pētnieki. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu mazliet krities novadpētniecības krājuma izmantojums. Lielu interesi apmeklētāju vidū izraisīja V.Mašnovska enciklopēdijas “Muižas Latvijā” 1. sējums, kur ir arī ziņas par Gulbenes novada muižām. Dažiem lasītājiem šis izdevums no lasītavas tika izsniegts uz mājām uz diennakti vai brīvdienām.

Laikraksts “Dzirkstele” ir izmantojis bibliotēkas novadpētniecības krājumu dažādu faktu noskaidrošanai. Sakarā ar to, ka bibliotēkas novadpētniecības lasītavā pieejams plašs materiāls par latviešu trimdas sabiedrisko un kultūras darbinieku, ārstu Andri Ritmani un viņa ģimeni, tad laikraksta žurnāliste savam rakstam izmantoja ziņas un fotogrāfijas no šī lasītavā pieejamā materiāla.

Daži vietējie vēstures pētnieki nāk uz novadpētniecības lasītavu un ar lielu interesi šķirsta 20. gs. 70.-80. gadu laikrakstu “Dzirkstele”, lai ieraudzītu savus paziņas, lai atcerētos tā laika dzīvi, darbu un notikumus.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Gulbenes novada bibliotēkas novadpētniecības krājums tika popularizēts, rīkojot dažādus pasākumus, mācības, veidojot izstādes, ievietojot informāciju sociālajos tīklos un stāstot par savu darbu gan apmeklētājiem, gan citu bibliotēku darbiniekiem.

Izstādes:

2019. gadā izveidotas 11 izstādes. Tās bija veltītas ievērojamiem novadniekiem (aktierim Kārlim Sebrim – 105, dziedātājam Ingum Pētersonam – 60, rakstniekam Artūram Snipam – 70, tēlniekam Indulim Rankam – 85, aktrisei Aijai Dzērvei – 40) un notikumiem – Gulbenes Pilsētas svētkiem, akcijai “Baltijas ceļš, Latvijas Republikas proklamēšanas dienai. Izstāde par autorallija “Sarma” aizsākumiem Gulbenes novadā pirms 35 gadiem tika izvietota arī Gulbenes kultūras centrā rallija “Sarma” norises dienā, kad tur pulcējās tā dalībnieki un apmeklētāji.

Bibliotēkas kāpņu telpā starp 1. un 2.stāvu ierīkotas divas izstādes. 2018. gadā projekta ietvaros tika veikta bijušās Gulbenes alus darītavas, maizes ceptuves un rūpnīcas “Straume” ceha ēku esošā stāvokļa fotofiksācija. No šīm fotogrāfijām tika izveidota izstāde “Zudušās industrijas”. Otra izstāde tika iekārtota no fotogrāfijām, kas iegūtas projekta “Izzinošas ekspedīcijas Gulbenes novadā” ietvaros.

Pasākumi:

Pasaules Ūdens dienā, 22. martā, bibliotēkā viesojās Lejasciema pagasta iedzīvotājs, ģeologs, pētnieks un autors grāmatai “Pie Gaujas iztekām” Juris Zaķis. Viņš stāstīja par Gaujas sākuma dažādajiem variantiem, un kā laika gaitā mainījies situācija dabā.

Projekta “Izzinošas ekspedīcijas Gulbenes novadā” ietvaros tika noorganizētas trīs ekspedīcijas Druvienas, Galgauskas un Litenes pagastā. Ekspedīciju dalībnieki un arī bibliotekāri uzzināja daudz interesantus faktus par ievērojamām vietām Gulbenes novadā, apmeklējot tās klātienē. Kopā piedalījās 82 dalībnieki, no tiem 18 bērni.

Projekta “Stāstu talka” ietvaros tika organizēti 2 pasākumi. Lai zinātu, kā uzrunāt cilvēkus, savākt stāstus, kādas ir stāstniecības tradīcijas, 22. maijā bibliotēkā notika tikšanās ar stāstnieci, Valmieras bibliotēkas novadpētniecības speciālisti Agitu Lapsu. 24. oktobrī Gulbenes novada bibliotēkā notika projekta “Stāstu talka” noslēguma pasākums, kurā pulcējās stāstu vācēji un stāstnieki no Gulbenes novada. Pasākumā piedalījās arī Latvijas stāstnieku asociācijas valdes locekle Māra Mellēna, un ar dziesmām priecēja Vītolu ģimene no Druvienas pagasta.

Novadpētniecības mācības:

Sadarbībā ar bibliotēkas Reģionālo mācību centru 2019. gadā notika piecas mācības pieaugušo neformālās izglītības programmā “Novadpētniecība” - divas reizes Gulbenē un trīs reizes pagastu bibliotēkās – Litenes, Stradu un Stāmerienas pagasta Kalnienas bibliotēkā. Mācību dalībnieki tika iepazīstināti ar informācijas meklēšanas iespējām Gulbenes novada bibliotēkas novadpētniecības datu bāzē, digitālajās kolekcijās, Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālajā bibliotēkā. Tāpat tika dots ieskats LV kinofotofonodokumentu arhīvā, vietvārdu datubāzē, valsts adrešu reģistrā un vēsturisko karšu pārlūkos internetā. Mācībās liels uzsvars tiek pievērsts resursiem internetā, kur atrast ziņas sava dzimtas koka pētīšanai un veidošanai.

2019.gadā trijās pagastu bibliotēkās uzsāka darbu jauni darbinieki. Viņiem tika sniegta pamatzināšanas par novadpētniecības darbu bibliotēkā, par krājumu, tā veidošanu, glabāšanu un popularizēšanu, kā arī tika parādītas dažādas datu bāzes un citi informācijas avoti, kur meklēt informāciju par novadpētniecības tēmām.

Sociālie tīkli un bibliotēkas mājas lapa

Arī 2019.gadā tika turpināta novadpētniecības informācijas ievietošana sociālajos tīklos, kā arī bibliotēkas mājas lapā. Informācija tika ievietota par ievērojamiem novadniekiem - jubilāriem un notikumiem, kuriem aprit apaļa gadadiena. Sociālo tīklu lietotājus visvairāk piesaista interesanti attēli vai notikumi, piemēram, ieraksts par pirmo diskotēku Gulbenē, kuru atzīmējuši ar "patīk" un dalījušies vairāk kā 100 lietotāji.

Rakstniecības un mūzikas muzejs aicināja Valsts valodas dienā, 13.maijā, sociālajos tīklos dalīties ar teikumiem, kas būtu rakstīti kādā no dialektiem, iekļaujot vecvārdus, apvidvārdus, tā parādot latviešu valodas daudzveidību. Sociālajos tīklos tika ievietoti teicieni Stāmerienas pagasta Kalnienas izloksnē, pievienojot fotogrāfiju ar Kalnienas ļaudīm 20. gs. 70. gados. Par šo ierakstu Rakstniecības un mūzikas muzejs Gulbenes novada bibliotēkai piešķīra balvu – literāro pastaigu pa Billes takām Grīziņkalnā.

Gulbenes novada bibliotēkas bibliotekāres Inga Caunīte un Inese Kalēja piedalījās bibliotēku novadpētniecības konferencē, kas notika 18.-19.septembrī Jēkabpilī. Tika sagatavota prezentācija "Interaktīvas metodes novadpētniecības darbā", kas tika prezentēta konferences sesijā "Latvijas bibliotēku novadpētniecības darba pieredze". Dalījāmie pieredzē par pieaugušo neformālās izglītības programmas "Novadpētniecība" realizēšanu, projektiem "Zudušās industrijas", Gulbenes novada bibliotēkas piederības spēle "Pavedieni", "Izzinošas ekspedīcijas Gulbenes novadā" un konkursu pagastu bibliotekāriem "Māju stāsti".

2019. gada 25.-29. novembrī bibliotekāre Inga Caunīte piedalījās pieredzes apmaiņas braucienā uz Ādama Mickēviča Viļņas publisko bibliotēku Nordplus projekta "Be on non- formal education in Public Libraries!" ietvaros. Iepazināmies ar Viļņas bibliotēkas pieredzi pieaugušo izglītībā un dalījāmies ar savu. Tika sagatavots stāstījums par novadpētniecības darbu Gulbenes novada bibliotēkā, par īstenotajiem projektiem un mācībām "Novadpētniecība".

Sadarbība novadpētniecības jomā

2019. gadā notika plaša sadarbība ar Gulbenes novada pagastu bibliotekārēm novadpētniecības jomā. Sadarbībā ar Gulbenes novada Druvienas, Galgauskas un Litenes pagastu bibliotekārēm tika izstrādāti maršruti trim ekspedīcijām projektam "Izzinošas ekspedīcijas Gulbenes novadā". Arī pašas bibliotekāres piedalījās šajās ekspedīcijās un stāstīja par sava pagasta ievērojamiem kultūrvēsturiskiem objektiem un cilvēkiem.

Arī projektā "Stāstu talka" tika aicinātas piedalīties visas novada pagastu bibliotekāres. Jāmin, ka visas nebija atsaucīgas, bet tās, kuras piedalījās, veikušas lielu darbu stāstnieku apzināšanā un stāstu vākšanā. Piemēram, Stāmerienas pagasta Kalnienas bibliotēkas vadītāja uzrunāja vietējos bērnus, lai viņi savos telefonos ierakstītu pieaugušo bērnības un skolas atmiņu stāstus, Daukstu pagasta bibliotēkas vadītāja apmeklēja savā pagastā esošo sociālās aprūpes centru "Dzērves", lai pierakstītu tur esošo iemītnieku atmiņu stāstus.

Sadarbībā ar Gulbenes novada pašvaldību bibliotēka ir iesaistījusies starptautiskā projekta Erasmus+ KA2 pieaugušo izglītības projektā "My Community 2020". Tika sagatavota mācību programma digitālo prasmju uzlabošanai, izzinot vietējo kultūrvēsturi.

Sadarbībā ar Latvijas Folkloras krātuvi digitālajā arhīvā garamantas.lv ir ievietots digitalizētais Gulbenes novada iedzīvotāju, dzejnieces Vijas Poļakas rokrakstā rakstītais dzīvesstāsts.

Jauninājumi novadpētniecības darbā

2019. gadā Gulbenes novada kultūrvēsturiskais mantojums tika iepazīts, apmeklējot un vērojot novada ievērojamas vietas klātienē. Izzinošajās ekspedīcijās un pasākumā "Minies ar bibliotekāru"

gan paši bibliotekāri, gan arī dalībnieki iepazīna pilsētu un novadu un satika interesantus vietējos iedzīvotājus.

Šajā gadā tika mazliet "iekustināta" stāstniecības tradīcija projekta "Stāstu talka" ietvaros un izveidota jauna digitālā kolekcija bibliotēkas mājas lapā.

Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

- Viena no galvenajām problēmām ir tā, ka novadpētniecības un humanitāro zinātņu lasītava atrodas 3. stāvā un ne visiem bibliotēkas apmeklētājiem ir pieejama. Tāpat arī vairāki apmeklētāji nezina, ka arī 3. stāvā vēl ir bibliotēkas telpas, jo ir pārliecināti, ka te atrodas tikai Gulbenes novada Dzimtsarakstu nodaļa. Tas nozīmē, ka par lasītavu jāstāsta un jāatgādina vairāk.
- Latvijā nav kopīgas bibliotēku novadpētniecības un digitalizēto materiālu vietnes internetā, kur būtu vienots meklētājs, lai varētu redzēt, kas atrodas citās bibliotēkās par meklēto tēmu. Tagad ir jāapmeklē katra bibliotēka atsevišķi un jāskatās, varbūt tur varētu būt kāda fotogrāfija vai cits materiāls, piem. par kādu novadnieku, kurš dzīvojis vai strādājis vairākās Latvijas pilsētās.
- Joprojām trūkst zināšanu, kā inovatīvi un interesanti popularizēt novadpētniecības resursus, it īpaši bērniem un jauniešiem. Būtu ideāli, ja būtu mācības par tādu tēmu.
- Kā katru gadu, tā arī joprojām pietrūkst laika, lai izdarītu visu, kas iecerēts novadpētniecības darbā.

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Novadpētniecības darbā 2019. gadā bija jauninājumi – ekspedīcijas pa novadu un stāstniecības tradīciju ieviešana. Tā kā daži ekspedīciju dalībnieki izteica vēlmi vēl pēc līdzīgiem pasākumiem, tad arī 2020. gadā ir iecere turpināt izziņošanas ekspedīcijas Gulbenes novadā.

Sadarbībā ar Gulbenes novada pašvaldību turpināsies starptautiskais projekts Erasmus+ KA2 pieaugušo izglītības projektā "My Community 2020". Notiks mācības, to dalībnieki izveidos īsas filmiņas par vietējo kultūrvēstures mantojumu.

Novadpētniecības darbs ir nebeidzams un vienmēr ir ko darīt. 2020.gadā tiks turpināta novadpētniecības datu bāzes papildināšana un krājumā esošo un jauniegūto materiālu digitalizēšana, novadpētniecības mapju aprakstu veidošana elektroniskajā katalogā.

Katru gadu izaicinājums ir – kā interesanti un inovatīvi popularizēt novadpētniecības krājumu. Turpināsim ievietot interesantu informāciju sociālajos tīklos, veidot dažādas izstādes un rīkot pasākumus.

9. PROJEKTI

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Gulbenes novada pieaugušo neformālās izglītības programmu konkurss	Gulbenes novada pašvaldība	EUR 682,50	Pieaugušo neformālās izglītības programma „Medijpratība un debašu kustība”. Programmas mērķis bija zināšanu un diskusiju veicināšana vietējā sabiedrībā medijpratības un kritiskās domāšanas tematos, dodot impulsu debašu kustības uzsākšanai Gulbenes novadā.	Atbalstīts
<i>Bet on non-formal education in Public libraries</i>	Nordplus	EUR 4110,00	Projekta mērķis: Gūt jaunas zināšanas un prasmes pieaugušo neformālās izglītības jomā publiskajās bibliotēkās un padziļināt informācijas un komunikācijas tehnoloģiju prasmes, daloties pieredzē ar citu valstu kolēģiem, lai uzlabotu un attīstītu neformālās un informālās izglītības pieejamību bibliotēkā. Projekta partneri ir no Lietuvas.	Atbalstīts
<i>Sadarbība - panākumu atslēga</i>	Valsts Kultūrkapitāla fonds	EUR 588,00	Sadarbojoties dažādām kultūras iestādēm, tikai visi kopā mēs varam radīt kultūras vērtības, sekmēt vietējos kultūras procesus un piedāvāt kvalitatīvas un daudzveidīgas kultūras aktivitātes,. Tāpēc, realizējot projektu „Sadarbība - panākumu atslēga” organizējām Gulbenes novada kultūras darbiniekiem aizraujošas sarunas un meistarklases ar nozares profesionāļiem, lai iegūtu dažādas noderīgas zināšanas, prasmes un idejas darbam.	Atbalstīts
Radošās dienas Vidzemes kultūrvides stiprināšanai	Valsts Kultūrkapitāla fonds	-----	Projekta ietvaros tika plānots organizēt daļu no satura Latvijas bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas publisko bibliotēku bibliotekāru 22.saietā, kas kopā pulcē aptuveni 100 Vidzemes reģiona bibliotekārus. Plānotas 3 meistarklases un 2 sarunas Vidzemes kultūrvides izzināšanai un stiprināšanai.	Neatbalstīts
„EUROPE DIRECT informācijas tīkla” informācijas punktus uzturošo struktūru izveide.	Eiropas Komisija	EUR 24 825	EDIC - Europe Direct informācijas centra Gulbenē darbības galvenais mērķis - nodrošināt visiem iedzīvotājiem gan lauku, gan pilsētas teritorijā viegli pieejamu informāciju par Eiropas	Atbalstīts

			<p>Savienības darbības jomām - likumdošanu, politiku, programmām un finansējuma iespējām, īpaši par to, kā tās ietekmē viņu dzīvi ikdienā.</p> <p>EUROPE DIRECT informācijas centrs Gulbenē 2019. gadā organizējis izglītojošus seminārus, izstādes par dažādām, aktuālām ES tēmām, veiktas apmācības, nodarbības jauniešiem, kā arī organizēti Eiropas kultūras vakari.</p>	
Pop up Europe	Erasmus+KA 2	Galvenie sadarbības partneri Gulbenes novada pašvaldībai	Projekta partneri - no Beļģijas, Itālijas un Portugāles pašvaldībām. Projekta mērķis ir apmainīties ar pieredzi un dalīties labākajā praksē, ko pieņēmušas un ieviesušas pašvaldības, veicinot diskusijas par Eiropas Savienību.	-----
“Globālie mērķi vietējā kopienā”,	Programma GENE	Galvenie sadarbības partneri Gulbenes novada pašvaldībai	Projekta mērķis ir veicināt Gulbenes novada iestāžu pedagogu un izglītojamo izpratni par globālās ilgtspējas mērķiem, radot platformu kopīgai sadarbībai mācību materiālu izstrādei un nodrošinot efektīvu neformālās mācīšanas vidi. Globālās izglītības mācību materiāli pieejami Gulbenes novada bibliotēkā, kā arī bibliotēkas mājas lapā.	-----
Izzinošas ekspedīcijas Gulbenes novadā	Valsts Kultūrkapitāla fonds	EUR 315,00	Mērķis - iepazīt novadu, apzināt tā kultūrvēsturisko mantojumu, tādējādi veicinot vietējās kopienas piederības sajūtu savam novadam. Noorganizētas trīs ekspedīcijas Gulbenes novadā – Druvienas, Galgauskas un Litenes pagastā.	Atbalstīts
Stāstu talka	Latvijas Valsts mežu un Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītā Vidzemes kultūras programma 2019	EUR 1077,00	Mērķis – veicināt stāstniecības tradīciju attīstību Gulbenes novadā, iesaistot bērnus un jauniešus, rosinot viņos vēlmi izzināt savas dzimtas vēsturi. Savākti dzimtu stāsti rakstītā veidā, video un audio formātā. Izveidota digitālā kolekcija bibliotēkas mājas lapā.	Atbalstīts
My Community 2020	Erasmus+KA 2	Galvenie sadarbības partneri Gulbenes novada pašvaldībai	Projekta mērķis - attīstīt pieaugušo digitālās prasmes, izzinot Gulbenes novada kultūrvēsturisko mantojumu. Izstrādāta mācību programma. Projekts turpināsies 2020.gadā.	-----

<p>Sarunu cikls Abās pusēs</p>	<p>Valsts kultūrkapitāla fonds</p>	<p>EUR 1260,00</p>	<p>Veicināt literatūras pieejamību un kultūrvides attīstību Gulbenes novadā, sekmēt jaunradīto kultūras vērtību izplatīšanu un to pieejamību plašākam sabiedrības lokam gan bērniem, gan pieaugušajiem, rosinot lasīšanas kā jēgpilnas nodarbes pieņemšanu, tādējādi izkopjot katra lasītāja ētisko domu, valodas kultūru, intelektu, kritisko domāšanu.</p> <p>Projekts ietver klasiska formāta tikšanos sēriju, kur literāts vispirms tiek ar bērnu auditoriju, lasa savus tekstus, diskutē, pēc tam līdzīgu tikšanos notur pieaugušo auditorijai.</p> <p>Projekta ietvaros ir notikušas 12 tikšanās ar 6 literāriem - Indru Brūveri-Darulieni, Sanitu Reinsoni, Aivaru Kļavi, Ilmāru Šlāpinu, Inesi Zanderi un Andru Manfeldi.</p>	<p>Atbalstīts</p>
<p>Ceļojums ar dzejniekiem</p>	<p>Valsts kultūrkapitāla fonds</p>	<p>EUR 735.00</p>	<p>Projekts dzejas Dienu ietvaros jau otro gadu Gulbenē ļāva notikt Ceļojumam ar dzejniekiem, kurā šogad piedalījās vietējos autorus pārstāvoša Tīna Žmuida, Ilmārs Šlāpins, Lauris Veips, Sergejs Timofejevs, Andris Akmentiņš, Lote Vilma Vītiņa, noslēgumā brīvais mikrofons un grupas Nielslens Lielslens poētiski muzikālā uzstāšanās. Pasākumā piedalīties piekrita Agnese Krivade, kura studiju dēļ nevarēja ierasties Gulbenē 13.09. Lai tomēr gulbeniešiem būtu iespēja tikt ar autori, A.Krivade kopā ar Annu Belkovsku 10.09. tikās ar Gulbenes skolēniem, neformāla pasākuma pie bibliotēkas, saistot arī garāmgājēju uzmanību un ieskandinot Dzejas dienas. 13.09. ceļojumā, spītējot lietum, devās aptuveni 30 dzejas interesentu. Ceļojuma maršruts veda uz Gulbenes otro vēsturisko centru – stacijas apkārti, pasākuma dalībniekiem bija iespēja ne tikai klausīties dzejas lasījumu, bet arī uzzināt par Gulbenei tik nozīmīgo dzelzceļa vēsturi un ar to saistīto vietu attīstību, aplūkot nozīmīgas celtnes un ieraudzīt pilsētas ikdienu neikdienišķā veidā.</p>	<p>Atbalstīts</p>

Projektu apraksts

2019.gadā projekta „**Europe Direct informācijas centrs Gulbenē**” ietvaros Gulbenes novada bibliotēkā darbojās centrs, kura darbības vispārējais mērķis ir veicināt iedzīvotāju informētību par Eiropas Savienību (ES), ES pilsoņu tiesībām, ES prioritātēm un aktualitātēm, kā arī sekmēt aktīvu ES pilsoniskumu.

Kopš 2005.gada Gulbenes novada bibliotēka ir Eiropas Komisijas sadarbības partneris Europe Direct informācijas tīklā. Iedzīvotāju informēšanai tiek komplektēti, apstrādāti un izplatīti informatīvie materiāli.

Tiek uzturēta Gulbenes novada bibliotēkas tīmekļa vietnē www.gulbenesbiblioteka.lv sadaļa EDIC Gulbenē, kas regulāri tiek papildināta ar informāciju par centra piedāvātajiem pakalpojumiem un aktivitātēm, kā arī aktuālu ES informāciju. 2019.gadā veikti 53 ieraksti. Plašākas mērķauditorijas sasniegšanai informācija par centra aktivitātēm un ES tiek regulāri ievietota EDIC Gulbenē profilā sociālajā tīklā Facebook www.facebook.com/EDICgulbene. 2019.gadā bija 166 sekotāji. EDIC Gulbenē 2019.gadā arī izdevis 4 informatīvās ziņu lapas par politiskajām aktualitātēm, aktuāliem projektu konkursiem, notikumiem, kā arī par EDIC aktivitātēm.

Minētā projekta rezultātā ir noorganizēti 16 dažādi pasākumi visām iespējamām mērķauditorijām vietējā kopienā (bērniem, jauniešiem, nodarbinātajiem, senioriem, uzņēmējiem, nevalstiskām un sabiedriskajām organizācijām), aktivitātēs iesaistot 575 iedzīvotājus.

Noorganizētie pasākumi :

1. Info stunda – prāta spēle jauniešiem no Gulbenes novada valsts ģimnāzijas par Eiropas vēlēšanām
2. Seminārs “Radoša pieeja un metodes informācijas sniegšanā par Eiropas Savienību” – metodes aktuālas informācijas meklēšanā, sniegšanā un digitālo rīku izmantošanā par Eiropas Savienību
3. Motivācijas stunda jauniešiem “Kas motivē mani un citus?” Pasākumu vadīja Linda Jakobsone
4. Eiropas Digitālās nedēļas pasākums “Es rakstu”, kura tēmas : sociālie tīkli mūsdienās, mārketingu sociālajos tīklos, influenceri – kā pelnīt, bet nepārdoties, blogošana. Ar pieredzi dalījās žurnāliste Una Ulme
5. Eiropas Digitālās nedēļas pasākums “Mans draugs viedtālrunis” viedtālruna funkcijas, drošība, mobilās aplikācijas dažādām dzīves situācijām. Apmācības vadīja Sintija Jurjāne, SIA “Moteda”.
6. Sarunu sērijas “Zaļās izvēles” trīs pasākumi :
 1. pirmais izvēles pasākums- pirmā pietura “Augi” (Ekoloģiska un inovatīva augu izmantošana uzturā un saimniecībā; Sēklu lološana – dažādas sēklu šķirnes Latvijā un Eiropā, to saglabāšana; sēklu un stādu maiņas punkts. Pasākumu vadīja Sandra Stabinga, dārzkopec

- otrā pietura "Pārtika"(ekoloģiska un inovatīva dārzeņu un ogu izmantošana uzturā, ietekme uz apkārtējo vidi; Eiropas Savienības regulējums dārzeņu audzēšanā; dārzeņu un ogu pulveri) Pasākumā piedalījās Ilze Lipska, bioloģiskā lauksaimniece, blogere

- trešā pietura "Vide" Dzīvesveida ietekme uz apkārtējo vidi un klimatu (Kā iepakot lietas videi draudzīgi, kā iepirkties veselīgi un atbildīgi, iepirkumu maišņu šūšanas un vaskadrāniņu darināšanas darbnīcas)

- Eiropas diena "Domā globāli, rīkojies lokāli ! " (Globālās izglītības fotogrāfiju izstādes atklāšana; globālās izglītības materiālu – globālās bibliotēkas atklāšana; Pasaules un Eiropas stāsti kopā ar žurnālisti Ivetu Auniņu no Re: TV un Latvijas Dabas fonda vadītāju Ģirtu Strazdiņu)
- Aptauja - viktorīna par Eiropas vēlēšanām
- Eiropas kultūras vakars "Eiropas dejas cauri gadsimtiem"
- Eiropas kultūras vakars Eiropas valodu dienā - tikšanās ar tulkotāju, literāro aģentu un rakstnieku Džeidu Vilu (Jayde Will).
- Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākums "Ziemeļvalstu svētki"
- Iedzīvotāju tikšanās ar Eiropas Parlamenta deputātu, politologu Ivaru Ijabu
- Eiropas kultūras vakars "Zem viena jumta". Kultūrizglītojoša programma par dažādu Eiropas tautu mūziku (stāsti un mūzika. Dažādu mūzikas instrumentu iemēģināšana, piedaloties mūzikas radīšanā. Pasākumu vadīja Andrejs Grimms un Paula Ābele (Mare), no muzikālās apvienības "Pastakaste"

14. EDIC Gulbenē kopā ar Gulbenes novada bibliotēku piedalījās Gulbenes novada Jauniešu dienā augustā, kur bija informācijas teltis ar materiāliem par Europe Direct informācijas centru tīklu, EDIC Gulbenē, bukletiem par jauniešu iespējām Eiropas Savienībā, spēles "Pastkarte no Eiropas", QR kodu spēle "Vai pazīsti Eiropu?", ES valstu kontūru spēle, āra spēles Cornhole un Power Tower.

2019.gadā Gulbenes novada bibliotēka kopā ar Gulbenes novada pašvaldības projektu "**Globālie mērķi vietējā kopienā**", kuru atbalstīja Globālās izglītības palielināšanas un inovāciju programma GENE (Global Education Increase and Innovation Programme). Projekta rezultātā Gulbenes novada bibliotēkā 2019.gada maijā tika izveidots Globālās izglītības resursu centrs – Globālā bibliotēka ar pieejamu informāciju par globālo ilgtspēju, globalizācijas aspektiem, kā arī šī ir vieta, kur glabājas projekta tīklojuma iestāžu izstrādātie mācību materiāli. Elektroniski šo materiālu krājums pieejams arī bibliotēkas mājas lapā <http://www.gulbenesbiblioteka.lv/lv/digitalas-kolekcijas/globala-biblioteka>

Projekta rezultātā izveidots Globālās izglītības metodiskais materiāls - uzdevumu krājums pedagogiem par globālo izglītību, kurš arī ir pieejams Gulbenes novada bibliotēkas mājas lapā.

Gulbenes novada bibliotēka 2019.gadā arī iesaistījies Gulbenes novada pašvaldības projektā "**Pop Up Europe**", kurā partneri ir no Beļģijas, Itālijas un Portugāles pašvaldībām. Projekta mērķis ir apmainīties ar pieredzi un dalīties labākajā praksē, ko pieņēmušas un ieviesušas pašvaldības, veicinot diskusijas par Eiropas Savienību.

Pieaugušo neformālās izglītības programma „Medijpratība un debašu kustība”.

Mūsdienās bibliotēkām ir lielas iespējas informācijas un plašsaziņas medijpratības atbalstīšanā un iedzīvotāju izglītošanā par minēto tematu. Medijpratība ir kā atspēriena punkts zināšanu ieguvē un informācijas analizē, tādēļ neformālās izglītības programmas tēma tika sasaistīta ar aktuālo medijpratības tematu.

Programmas uzdevumi:

- Rosināt aktīvi domāt par medijpratību kā nepieciešamu ikdienas pamatkompetenci, kas ietver dažādas ar mediju lietojumu un veidošanu, kā arī komunikāciju saistītus procesus.

- Veidot pamatu debašu kustības attīstībai Gulbenes novadā, padziļināti apgūstot ar debatēm saistītos tematus.
- Praktiski pielietot iegūtās zināšanas.

Programmā iekļautās tēmas:

- Medijpratība digitālo algoritmu laikmetā. Lektore Guna Spurava.
- Debašu kultūra. Nodarbības vadītājs Edgars Klētnieks.
- Loģikas kļūdu darbnīca un debašu kustības uzsākšana Gulbenes novadā. Nodarbības vadītājs Tomass Brošs.

Lekcijas “Medijpratība digitālo algoritmu laikmetā” apmeklētāji bija skolotāji un bibliotekāri, kuriem tika nodotas gan teorētiskas zināšanas, gan praktiskas iemaņas, gan noderīgi pētījumi, interneta vietnes un saites, kur smelties informāciju.

Nodarbības, kas saistās ar debatēm un kritisko domāšanu, vairāk tika orientētas uz vidusskolēnu auditoriju, kuri ir pietiekoši lieli, lai jaunā kvalitātē attīstītu savas argumentācijas, debašu un publiskās runas prasmes. Lai sasniegtu vēlamo mērķauditoriju, nodarbības tika pārceltas no Gulbenes novada bibliotēkas sienām uz Gulbenes novada valsts ģimnāziju.

Otrā nodarbība, kas saistāma ar loģikas kļūdu darbnīcu un debašu kustības uzsākšanu Gulbenes novadā, norisinājās ar mazākas auditorijas iesaisti. Tomēr šī nodarbība organizētības un dalībnieku ieinteresētības ziņā šķita veiksmīgāka, jo visi sanākušie skolēni aktīvi līdzdarbojās un izrādīja interesi par tematu.

Kopumā programmas realizācija izdevās veiksmīga. Tā bija kā pamats ierosmei veidot jaunu licencētu pieaugušo neformālās izglītības programmu “Medijpratība” Gulbenes novada bibliotēkā.

Projekts "Izzinošas ekspedīcijas Gulbenes novadā"

Tika realizēts ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu. Tā mērķis - iepazīt novadu, apzināt tā kultūrvēsturisko mantojumu, tādējādi veicinot vietējās kopienas piederības sajūtu savam novadam. Tika organizētas trīs ekspedīcijas Druvienas, Galgauskas un Litenes pagastā. Sadarbībā ar šo pagastu bibliotekārēm izstrādāti ekspedīciju maršruti, izveidojot kartes ar apskates objektiem un precīzu maršrutu. Pieaicināti trīs eksperti, kuri ekspedīciju gaitā izglītoja dalībniekus par vietas vēsturi, dabas un kultūrvēsturisko mantojumu, iespējamām risinājumiem tā saglabāšanā. Pirmajā ekspedīcijā aprīlī tika apskatīta Druvienas vecā skola-muzejs, ķieģeļu ceplis, Pērļa dzirnavas, zaļumballes placis un "Silmaču" muzejs. Ekspedīcijas dalībniekiem pievienojās eksperts - arhitekts Pēteris Blūms un vietējie Druvienas stāstu glabātāji. Otrajā ekspedīcijā maijā tika izpētīta Galgauskas muiža, mežā atrasta māzeru priede, uzklāstīti spoku stāsti pie kapličas un apmeklēta Sv. Jāņa Kristītāja pareizticīgo baznīca. Kā eksperte tika uzaicināta Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes valsts inspektore Sarmīte Dundure, iesaistījās arī tēlnieks Ivars Drulle, kurš baznīcā iepazīstināja ar savas nesen notikušās performances ideju. Trešajā ekspedīcijā Litenes pagastā apskatījām muižas kompleksa ēkas, kuras mūsdienās izdzīvo savu otru dzīvi un tiek izmantotas. Apmeklējām piemiņas vietu "Sāpju siena" Litenes kapsētā, kas veltīta Latvijas armijas virsniekiem, kā arī iepazīnām Latvijas armijas nometnes vietu, kur tradicionāli šajā laikā tiek rīkota jaunsargu un kadetu nometne. Kā eksperts šajā ekspedīcijā tika uzaicināts novadpētniecības entuziasts, vairāku grāmatu par Liteni autors, bijušais Litenes skolas direktors Jānis Zvaigzne.

Ekspedīciju gaitā Gulbenes novada iedzīvotāji uzzināja līdz šim nezināmus faktus par jau it kā zināmām vietām, guva ieskatu un iedvesmojās, kā apdzīvot un izmantot kultūrvēsturiskas ēkas. Novada iedzīvotāju lielā atsaucība liecina par šādu pasākumu nepieciešamību – paredzēto 50 dalībnieku vietā piedalījās 82, no tiem 18 bērni. Bija dalībnieki, kuri piedalījās visās trīs ekspedīcijās.

Projekts "Stāstu talka"

Atbalstīts Vidzemes plānošanas reģiona izsludinātajā kultūras projektu konkursā "Latvijas Valsts mežu un Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītā Vidzemes kultūras programma 2019". Tā mērķis – veicināt stāstniecības tradīciju attīstību Gulbenes novadā, iesaistot bērnus un jauniešus, rosinot viņos vēlmi izzināt savas dzimtas vēsturi. Projekta ietvaros aicinājām izzināt un fiksēt savas dzimtas stāstus – par bērnību, dzīves vietu, par to, kur skolā gājis, kādus darbus vai nedarbus darījis. Sadarbībā ar Gulbenes novada pagastu bibliotekārēm, iesaistoties bērniem un jauniešiem, uzrunāti novada iedzīvotāji, vākti bērnības stāsti – audio, video formātā, kā arī rakstītā veidā. Kopumā savākti un apstrādāti 30 video stāsti, vairāk nekā 70 audio stāstu, kā arī 16 stāsti pierakstītā veidā. Projekta ietvaros notika 2 pasākumi. Lai zinātu, kā uzrunāt cilvēkus, savākt stāstus un kādas ir stāstniecības tradīcijas, 22. maijā bibliotēkā notika tikšanās ar stāstnieci, Valmieras bibliotēkas novadpētniecības speciālisti Agitu Lapsu. 24. oktobrī noorganizēts noslēguma pasākums – stāstnieku vakars, kad ielūkojamies un ieklausījāmies savāktajos stāstos. Ar priekšlasījumu uzstājās un stāstus komentēja Latvijas stāstnieku asociācijas valdes locekle Māra Mellēna. Klātienē ar savām bērnības atmiņām

dalījās vietējās stāstnieces. Pasākuma gaitā ar dziesmām priecēja Vītolu ģimene no Druvienas pagasta. Gulbenes novada bibliotēkas mājas lapā sadaļā Novads ir izveidota jauna digitālā kolekcija "Stāstu talka", kur ievietoti 11 rakstītie stāsti, 37 audioieraksti un 14 video.

Gulbenes novada bibliotēka sadarbībā ar Gulbenes novada pašvaldību iesaistījās starptautiskā projekta Erasmus+ KA2 pieaugušo izglītības projektā **"My Community 2020"**, ko vienlaicīgi realizē septiņās Eiropas valstīs – Lielbritānijā, Bulgārijā, Francijā, Īrijā, Spānijā, Itālijā un Latvijā. Šī projekta mērķis ir attīstīt digitālās prasmes tiem cilvēkiem, kuri dažādu iemeslu dēļ tās līdz šim nav apguvuši. Lai mācīšanās būtu interesanta un izzinoša, šīs prasmes tiks apgūtas, izzinot novada kultūrvēsturisko mantojumu. Projekts nodrošinās pieaugušajiem jaunas prasmes un kompetences, kas izmantojamas darba vidē un ikdienas dzīvē, uzlabojot savas komunikācijas prasmes, paaugstinot pašapziņu, apzinoties kultūras mantojumu un kļūstot par aktīvākiem pilsoņiem vietējā kopienā. 2019.gadā tika sagatavota un izveidota mācību programma, lai 2020.gadā varētu rīkot mācības "Iepazīsti novada kultūrvēsturi: klausies, stāsti un radi stāstus". Mācību programmā iekļautas tēmas par stāstu stāstīšanu, vietējās vēstures pētīšanu, interviju veikšanu, vietējā medija apmeklēšanu un digitālo prasmju apgūšanu. Projekta noslēgumā tiks izveidoti apmēram 100 īsi video stāsti par vietējo kultūrvēsturi.

2019.gadā Gulbenes novada bibliotēkas Reģionālā mācību centra darbinieki pirmo reizi rakstīja Nordplus projektu. **Nordplus projekti vērsti uz sadarbības stiprināšanu starp Ziemeļvalstīm un Baltijas valstīm, pilnveidojot iesaistīto valstu izglītības sistēmas un ieviešot tajās jauninājumus. Projekta "Bet on non-formal education in Public libraries"** ("Liekam likmes uz neformālo izglītību publiskajās bibliotēkās") partneri ir Viļņas apriņķa Ādama Mickēviča publiskā bibliotēka. Projekta mērķis ir gūt jaunas zināšanas un prasmes pieaugušo neformālās izglītības jomā publiskajās bibliotēkās un padziļināt informācijas un komunikācijas tehnoloģiju prasmes, daloties pieredzē ar citu valstu kolēģiem, lai uzlabotu un attīstītu neformālās un informālās izglītības pieejamību bibliotēkā. Projekta mērķgrupa ir publisko bibliotēku darbinieki, kuri organizē pieaugušo neformālās izglītības aktivitātes bibliotēkās. Projekta netiešā mērķauditorija ir bibliotēkas apmeklētāji, kas iesaistās bibliotēkas organizētajās neformālajās aktivitātēs. Projekta laikā plānoti 2 mobilitātes braucieni uz Gulbenes novada bibliotēku un Viļņas apriņķa Ādama Mickēviča publisko bibliotēku. Projekta rezultātā būs notikuši 2 pieredzes apmaiņas braucieni uz 2 publiskajām bibliotēkām kā arī 6 publisko bibliotēku darbinieki būs papildinājuši zināšanas un prasmes pieaugušo neformālajā izglītībā un dalījušies pieredzē ar citu valstu kolēģiem. 2019.gada nogalē notika pieredzes apmaiņas brauciens uz Viļņas apriņķa Ādama Mickēviča publisko bibliotēku. Tajā piedalījās 3 Gulbenes novada bibliotēkas darbinieki. Brauciens bija veiksmīgs, tika iepazīta liela mēroga bibliotēka un tās daudzveidīgie pakalpojumi. Pēc pieredzes brauciena tika secināts, ka turpmāk, izvēloties projektu partnerus, jāņem vērā to atrašanās vieta un arī organizācijas lielums, jo Gulbenes novada bibliotēka atrodas mazpilsētā, bet Viļņas apriņķa Ādama Mickēviča publiskā bibliotēka - galvaspilsētā.

No bibliotekāru mācībām veltītajiem projektiem VKKF atbalstīja 2 projektus. Oktobrī – novembrī – decembrī notika četras nodarbības projekta „**Sadarbība – panākumu atslēga**” ietvaros:

- Publiskā vēsture: no sarežģītā uz vienkāršo. Vēsturnieks Uldis Neiburgs
- Mutvārdu vēstures interviju veidošana un saglabāšana. Maija Krūmiņa, Gita Elksne, LU Filozofijas un socioloģijas institūts;
- Efektīva informācijas nodošana sabiedrībai. Aiga Veckalne, valodniece;
- Organizācijas kultūra kā priekšnoteikums veiksmīgai tās darbībai. Inese Muzikante, organizāciju psiholoģe.

10. PUBLICITĀTE

2019. gads bibliotēkas publicitātes ietvaros bija piepildīts gan ar ierastām, gan ar jaunām aktivitātēm. Cenšoties aptvert pēc iespējas plašāku lasītāju interešu loku, ar savām aktivitātēm un darbību sociālajos tīklos uzrunājām gan bērnus, gan pieaugušos, gan seniorus. Veicinājām aktīvās atpūtas pasākumus – **“Minies ar bibliotekāru” un “Slēpo ar bibliotekāru”** (gan pieaugušajiem, gan bērniem). Bijām atsaucīgi Latvijas Bibliotekāru biedrības aicinājumam savu darba ikdienu atspoguļot akcijās “Viena diena bibliotēkas dzīvē” un “Bibliotekāru mode”. **2019. gadā tika sekmīgi pieveikti nebijijs izaicinājums – dalība sarunu festivālā “LAMPA”**. Gada griezumā savu iestādi vairākkārt prezentējām kolēģiem no citām Latvijas bibliotēkām, kā arī Lietuvas bibliotēkām un starptautisko projektu partneriem. Darbinieku iesaiste publicitātes pasākumos ir bijusi ļoti nozīmīga. Darbinieki labprāt iesaistījās gan vingrošanas nodarbībā ar fizioterapeitu, gan reizēs, kad publicitātes nolūkos bija nepieciešams fotografēties, dalīties ar kādu savu personisku stāstu, mīt velosipēda pedāļus vai slēpot. Neatsverama bija arī bibliotēkas direktores iesaiste bibliotēkas publicitātes procesos, iesaistoties tādās aktivitātēs kā #TetrisChallenge, erudīcijas spēles vadīšanā un ciemiņu uzņemšanā bibliotēkā.

Veiksmīgas izvērtēs Latvijas Bibliotekāru biedrības ierosinātās akcijas **“Viena diena bibliotēkas dzīvē” un “Bibliotekāru mode”**. Akcijā “Viena diena bibliotēkas dzīvē” pievērsāmies Gulbenes novada bibliotēkas darbinieku pirmajām atmiņām, uzsākot darbu bibliotēkā. Akcijas ietvaros tikai izceltas jautrākās, neparastākās epizodes, tādējādi šīs atmiņas padarot interesantas ne vien bibliotēkas darbiniekiem, bet arī apmeklētājiem un lasītājiem. “Bibliotekāru modē” centāmies iesaistīt arī pagastu bibliotēkas, cenšoties izcelt darbinieku uzskatus par to, kāds drīkst, grib un var izskatīties mūsdienu bibliotekārs.

Dzīve nemēdz būt perfekta,
tavs tēls mēdz tāds būt

#bibliotēkārmode

2019. gadā bibliotēku apmeklēja ne vien lasītāji, bet arī bibliotekāri no citām Latvijas bibliotēkām (LBB Vidzemes nodaļas 22. saieta – konferences dalībnieki), bibliotekāri no Lietuvas (Ignalinos rajono savivaldybės viešoji biblioteka un Kauno apskritis viešoji biblioteka), bezdarbnieku grupas, sadarbībā ar NVA Gulbenes nodaļu, kā arī starptautisko projektu partneri (projektu “Pop up Europe”, “Let Equity Avoid Discrimination”, “Local and International Active Seniors” ietvaros). Šādas vizītes bibliotēkā liek paraudzīties uz iepriekš paveikto, kā arī plānot nākotnes aktivitātes, piemēram, iesaistoties un kopīgi realizējot Nordplus vai Erasmus+ projektus.

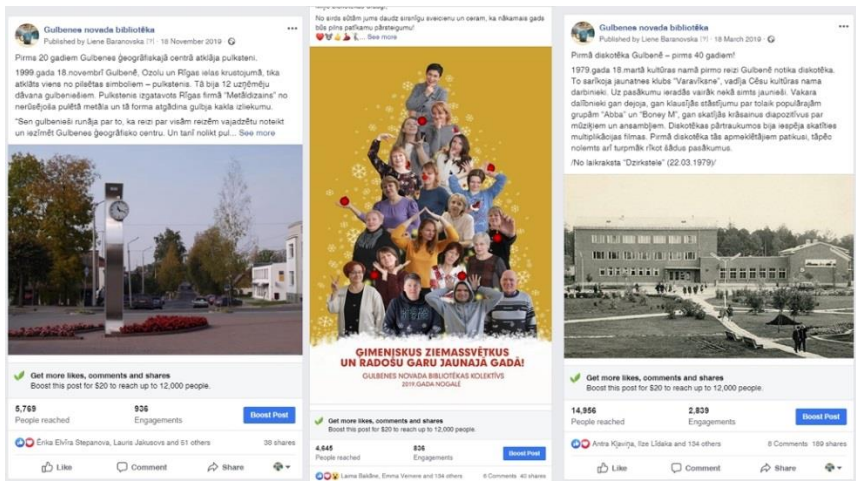
Dinamiskajā darba vidē bibliotēkas publicitāte tiek vairota ne tikai ar dažādām radošām aktivitātēm, bet arī ar mūsu pamatdarba atspoguļošanu. Piemēram, sociālajos tīklos tika veidota rubrika #kolasi, atspoguļojot dažāda satura grāmatas un to citātus, ierakstam pievienojot saiti uz bibliotēkas elektronisko katalogu. Popularizējot 3TD e-grāmatas, bibliotēkas informatīvajos stendos regulāri tika izvietots infografiks par to, kā kļūt par e-grāmatu lasītāju. Aktualizējot dažādo datubāzu pieejamību bibliotēkā, par tām tika izvietots uzskatāms vizuāls materiāls pie informācijas centra ieejas. Lai savus lasītājus informētu par pasākumiem, kas bibliotēkā ir aktuāli, regulāri tika izvietotas gan afišas uz pilsētas informatīvajiem stendiem, gan skrejlapas dažādās iestādēs.

Bibliotēkas informācija tīmeklī, bibliotēkas tīmekļa vietne (mājaslapa), emuāri (blogi), sociālie tīkli, citas tīmekļa vietnes

Sociālie tīkli mūsdienās ir neatņemama publicitātes sastāvdaļa. Tie ļauj informācijai apritēt jaunos ātrumos un izpausmēs. Bibliotēka to cenšas izmantot savā labā, popularizējot pasākumus, atskatoties uz paveikto, reizēm arī izklaidējot lasītājus, kā arī izglītojot un iedvesmojot. **Bibliotēkas mājaslapa (www.gulbenesbiblioteka.lv)** arī 2019. gadā ir bijusi nozīmīgs iestādes informācijas avots internetā. Mājaslapas aktualitāšu regulāru atjaunošanu īpaši novērtē tie bibliotēkas lasītāji, kuri nav reģistrējušies sociālo tīklu kontos, bet internetu vairāk lieto ziņu lasīšanai. Neskatoties uz to, ka bibliotēkas lietoto sociālo tīklu kontu ierakstos regulāri tiek pievienotas saites uz mājaslapu, 2019. gada statistiskie rādītāji ir pasliktinājušies – **lietotāju skaits samazinājies par 32,94%**, kā arī samazinājies sesiju skaits – 24,65%. Mājaslapas apmeklētāji lielākoties aplūko kontaktu un jaunumu sadaļu. Ņemot vērā, ka ik gadu pieaug citu bibliotēkas izmantoto sociālo tīklu kontu sekotāju skaits, vērojama interneta lietošanas paradumu maiņa. Tā kā mājaslapa ir visai smagnējs informācijas ieguves veids, tas bieži tiek aizstāts ar Facebook vai Instagram. Šo sociālo tīklu lietošana ir ērtāka un sasaistīta ne vien ar bibliotēku, bet arī ar citām sekotāju interesēm.

Iedzījinoties bibliotēkas sociālo tīklu izmantošanā 2019. gadā, joprojām kā izmantotākais ir bijis **sociālais tīkls Facebook**. Ierakstu skaits ir 495. Līdzīgs 2018. gada ierakstu skaitam – 505. Sekotāju skaits pērnajā gadā **ir palielinājies par 24,6%** (896 sekotāji). Arī to apmeklētāju skaits, kuri bibliotēkas lapai ir spieduši “Like”, ir palielinājies - pieaugums par 24%. Bibliotēkas Facebook lapas sekotāji joprojām galvenokārt ir sievietes (85%), kuru vecuma grupa galvenokārt ir no 25 līdz 34 gadiem. Tas nozīmē, ka lapā ietvertais saturs ir jāturpina radīt piemērotāks tieši šai grupai – pietiekoši izglītojošs, izklaidējošs un mūsdienīgs gan bilžu, gan satura izvēlē. 2019. gadā populārākie ieraksti, kuri ieinteresēja lapas sekotājus un citus Facebook lietotājus, pārsvarā bija ar novadpētniecisku ievirzi, piemēram par pirmo diskotēku Gulbenē, kā arī par centrālā pulksteņa atklāšanu.

Priecē, ka veiksmīgi turpina darboties sociālajā tīklā **Instagram uzturētais bibliotēkas konts**. Tam ir **sekotāju pieaugums par 37%**, kā arī ierakstu skaits ir palielinājies par 14%. Instagram konta saturs tika veidots līdzīgi kā 2018. gadā – pēc iespējas daudzpusīgāks, aptverot dažādas tēmas un saturus, atvēlot vietu arī GIF attēliem un video. Vissaistošākie Instagram ievietotie ieraksti sekotājiem ir šķituši tie, kur iemūžināti mirkļi, kas saistīti ar bibliotēkas personālu, piemēram, Bērnu bibliotēkas vadītāja Solvita Lībere, saņemot Voldemāra Caunes balvu “Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem”; bibliotēkas personalizētais sveiciens Ziemassvētkos; bibliotēkas darbinieku rīta vingrošana ar fizioterapeiti.

Bibliotēkas publicitātei tiek izmantots arī **sociālais tīkls Twitter**. Konta sekotāju skaits 2019. gadā ir **nedaudz pieaudzis – par 2,8%**. Ieraksti šajā kontā tiek veikti neregulāri, jo šis ir sociālais tīkls, kurā informācija interneta dzīlēs “pazūd” visātrāk, tā nav noturīga. Lai informācija sasniegtu pēc iespējas vairāk sociālā tīkla lietotāju, konta uzturēšanai būtu jāvelta krietni vairāk laika un jāsasniedz krietni lielāks sekotāju skaits.

Savukārt **sociālais tīkls Draugiem.lv** ir **vismazāk izmantotais sociālais tīkls**. Bibliotēkas lapas sekotāju skaits 2019. gadā ir 361 sekotājs. Samazinājums, salīdzinot ar 2018. gadu, ir par 2 cilvēkiem. Arī sekotāju aktivitāte bibliotēkas lapā bija maza – pie ierakstiem komentāru un atzīmju “man patīk”, kā arī dalīšanās ar ierakstiem – bija ļoti neliela. Auditorijas skatījumi ierakstiem svārstījās no 20 – 274. Līdzīgi kā citos sociālajos tīklos, arī Draugiem.lv bibliotēkas lapas skatītākie ieraksti saistāmi ir Solvitas Līberes saņemto Voldemāra Caunes balvu, kā arī zīmīgāki novadpētnieciski ieraksti. Tā kā Draugiem.lv auditorija pamatā ir seniori, kuriem šis sociālais tīkls ir nozīmīgs, tad pavisam šo tīklu izslēgt no savas publicitātes plāna vēl neplānojam. Tomēr jūtam, ka ik gadu tas zaudē savu aktualitāti un nozīmību kā lapu uzturētāju, tā lietotāju vidū.

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Neraugoties uz daudzajām aktivitātēm 2019. gadā, ir pasākumi, kuri bijuši kā nozīmīgākie un veiksmīgākie, raugoties no publicitātes viedokļa:

- **Dalība sarunu festivālā “LAMPA”**

Latvijas mēroga pasākums, kurā Gulbenes novada bibliotēkai, kopā ar biedrību “Dēms” un Gulbenes novada pašvaldību, 2019. gadā izdevās piedalīties, ir sarunu festivāls “LAMPA”. Tas norisinājās 22.,23. jūnijā Cēsīs. Dalība šajā pasākumā ļāva ne vien izskanēt Gulbenes novada bibliotēkas vārdam plašāk, bet arī piedalīties saturīgu sarunu veidošanā un gūt neatsveramu organizatorisku pieredzi, veidojot telti “Dzīve 50+”. Sarunu festivāls ļāva mums parādīt sabiedrībai labās prakses piemērus, kā vietējā kopienā sadarboties dažādām iestādēm, organizācijām, biedrībām, iedzīvotājiem, lai sasniegtu kopīgus mērķus. Kopumā teltī “Dzīve 50+” 2 dienu laikā tika noorganizēti 15 pasākumi/sarunas/aktivitātes, kurās vidēji iesaistījās 30 festivāla apmeklētāji. Sarunā “Vai jāgrib mainīties līdzī pasaulei” piedalījās arī Gulbenes novada bibliotēkas direktore Antra Sprudzāne, daloties savā pieredzē par vecumu kā šķērslī vai priekšrocību darbavietā.

- **LBB Vidzemes nodaļas 22. saiets – konference**

2019. gada pasākums, kurš ikvienam bibliotēkas darbiniekam izvērtās kā izaicinājums un piedzīvojums, bija Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas 22. saiets-konference. Tā tapšanā iesaistījās viss Gulbenes novada bibliotēkas kolektīvs, veidojot mūsdienīgu un saistošu saieta programmu. Jūlija vidū 2 dienu laikā centāmies būt viesmīlīgi, atvērti un draudzīgi pret ikvienu saieta apmeklētāju. Patiesi priecājāmies izrādīt arī Gulbenes novada bibliotēkas telpas un ikdienas aktivitātes, lai dalītos pieredzē ar citiem Vidzemes bibliotekāriem.

- **“Slēpo ar bibliotekāru” un “Minies ar bibliotekāru”**

Pagājušā gada sākumā centāmies darbiniekus un savus lasītājus uzturēt labā fiziskā formā, aicinot pievienoties aktivitātēs “Slēpo ar bibliotekāru”. Realizēt aktivitātes veicināja iespēja Gulbenes stadionā bez maksas nomāt slēpes, ko izmantoja gan Gulbenes novada bibliotēkas darbinieki, gan citi slēpot gribētāji. Pielāgojoties gadalaiku maiņai, radās ideja turpināt veicināt fiziskās aktivitātes Gulbenē, pievienojot arī intelektuāli saturisko pusi. Tapa aktivitātes “Minies ar bibliotēku”, kuru laikā ne vien braucām ar velosipēdiem, bet arī izzinājām kādu Gulbenes novada vairāk vai mazāk zināmu apvidu. Piemēram, braucām lūkoties maz izpētīto, bet senāk racionāli izmantoto Valmes ezeru, devāmies aplūkot no mozaīkas veidoto dabas viesistabu, iepazīnām joprojām darbojošos krāsns podiņu cepli. Ja slēpotāji pārsvarā bija Gulbenes novada bibliotēkas darbinieki, tad riteņbraukšanas aktivitātēs iesaistījās krietnāks skaits interesentu – 5 līdz 30 cilvēki.

- **Dalība starptautiskos projektos**

Kā zināms, dalība projektos, gan vietējos, gan starptautiskos, ir neatņemama Gulbenes novada bibliotēkas sastāvdaļa. Projektu norises tiek izmantotas arī publicitātes nolūkos, lai prezentētu bibliotēku un ar savu piedāvājumu dalītos pieredzē ne tikai ar citām bibliotēkām, bet arī jauniešu centriem, nevalstiskajām organizācijām, pašvaldībām. 2019. gadā šādas aktivitātes tika veiktas projekta “Pop up Europe” ietvaros, ar Gulbenes novada bibliotēku iepazīstinot Beļģijas, Portugāles un Itālijas partnerus. Bibliotēka tika prezentēta Beļģijā, esot starptautiskajā vizītē, kā arī Gulbenē, ļaujot iepazīt bibliotēku ar angļu valodai pielāgotu QR kodu spēli “Books speak to You”. Aktīvi iesaistījāmies arī Jauniešu dienas aktivitāšu organizēšanā Vecgulbenes muižas parkā, kuru apmeklēja “Pop up Europe” projekta partneri. Savukārt projekta “Local and International Active Seniors” ietvaros, sadarbības partneri no Portugāles, Lielbritānijas, Polijas un Itālijas iepazīst Gulbenes novada bibliotēku kā iestādi, kurā aktīvi noris darbs ar senioriem, gan iesaistot projektos, gan aicinot iesaistīties vietējā brīvprātīgajā darbā, kā arī nodrošinot seniorus ar iespēju uzlabot datora un interneta lietošanas prasmes. Dalība starptautiskos projektos līdz šim ir noritējusi ar veiksmīgas sadarbības pieredzi ar Gulbenes novada pašvaldību un tās iestādēm (skolām, bērnudārziem).

- **Erudīcijas spēle “Zini, mini, uzzini”**

Ņemot vērā iedzīvotāju interesi un atsaucību, šī spēle tika organizēta jau otro gadu pēc kārtas. Un, kas ir būtiski – 2019. gadā erudīcijas spēle tika izspēlēta ne tikai Gulbenes novada bibliotēkā, bet arī Gulbenes novada pašvaldībā, Gulbenes novada Valsts ģimnāzijā un Gulbenes 2. vidusskolā. Tā kā “Zini, mini, uzzini” ir pilnībā Gulbenes novada bibliotēkas darbinieku gatavota, organizēta un vadīta spēle, arī emocionālā darbinieku iesaiste un komandu aicināšana nākt spēlēt šo spēli, ir dziļāka un ieinteresētāka. 2019. gada pēdējās 2 spēles kārtas atbalstīja uzņēmums “Lonas”, nodrošinot vērtīgas balvas uzvarētāju komandām. Tas spēlei deva papildus kvalitāti.

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Darbs ar publicitāti ik gadu ir izaicinājumu pilns. Ir jāstrādā ne vien pie jaunu apmeklētāju piesaistīšanas, bet arī pie sasniegtās auditorijas noturēšanas. Lielā mērā publicitātes pasākumi ir veicami virtuālajā vidē, tomēr vienmēr ir jātur prātā, ka daļa bibliotēkas apmeklētāju par dažādiem bibliotēkas pasākumiem, aktivitātēm, jaunumiem uzzina, vien atnākot uz bibliotēku vai daloties ar informāciju no mutes mutē. Apzinoties šīs divas pasaules – virtuālo un reālo – nereta ir izšķiršanās, kam veltīt lielākus laiku un materiālos resursus. Ja darbs virtuālajā vidē visbiežāk prasa vien laiku un varēšanu, tad darbs pie dažādu infografiku, afišu, iestādes vizuālās noformēšanas prasa gan laiku, gan līdzekļus, gan izdomu. Būtiskākā problēma, kas šeit parādās, ir prasme atbilstoši sadalīt uzmanību starp taustāmo un netaustāmo publicitāti. Šādās situācijās ir nozīmīgi izprast mērķauditoriju, kurai ir domāts konkrētais pasākums, aktivitāte, pakalpojums. Pie tā noteikti ir jāturpina strādāt, lai arvien retāk būtu jādzird komentāri, ka bibliotēkā jau to vien dara, kā izsniedz grāmatas un šad tad kaut ko nokopē vai ieskenē. Tik tiešām, šādas frāzes joprojām tiek saklausītas.

Būtisks aspekts, kas ietekmē publicitāti, ir informācijas izplatīšanās ātruma palielināšanās. Regulāri ir jāpilnveido publiskais tēls, šajā gadījumā – virtuālajā vidē. Jāizvairās no novecojušas un smagnējas informācijas izplatīšanas, kā arī jābūt informētam par aktualitātēm, kas notiek mārketinga, zīmolvēdības un jaunāko tendenču jomā. Piemēram, lai noteiktu, kādu informācijas un pakalpojuma saturu no mums sagaida kāda konkrēta apmeklētāju grupa (jaunieši, seniori, strādājošie u.c.), būtu jāizveido konkrēto grupu profili, lai varētu novirzīt atbilstošu informāciju, saturu un piemērotāko pakalpojumu. Tā kā bibliotēkas apmeklētāji ir rindojami ļoti dažādās kategorijās, skatoties uz viņu vecumu, dzimumu, nodarbošanos, vaļaspriekiem, tad būtu jāapzinās, kuras ir tās būtiskākās cilvēku kategorijas, ar kurām vēlamies komunicēt. Tas palīdzētu labāk strukturēt savu darbu un ātrāk reaģēt dažādās situācijās, kas saistās ar klienta apkalpošanu un problēmu risināšanu.

Vēl viena nianse, kura jāņem vērā, plānojot un realizējot publicitātes aktivitātes, ir digitālā attīstība. Tas attiecas uz bibliotēkas izmantotajiem sociālajiem tīkliem. Ja pāris gadus atpakaļ mēs ļoti aktīvi izmantojām sociālo tīkli Draugiem.lv, tad šodien pat mārketinga semināros par šo tīklu tikpat kā vairs nerunā. Tas nozīmē, ka laiks, kas tiek atvēlēts Draugiem.lv konta aktualizēšanai, ir vēl vairāk jāsamazina un jāmeklē citi resursi, kā mūsdienīgi piekļūt auditorijai (piemēra, jauniešiem – *Tik-tok*, *Snapchat*). Uzturot savus sociālo tīklu kontus, ir būtiski atcerēties, ka ideālā kombinācija, kādā sekotājiem pasniedzama informācija, ir savu pakalpojumu un saistītā satura līdzsvarošana, lai sekotājiem nav garlaicīgi lasīt informāciju, ko bibliotēka izplata. Pie digitālā satura pilnveidošanas varētu minēt arī video un GIF kustīgo attēlu formātu, kurš kļūst arvien aktuālāks. Tomēr šeit ir jāatceras būtiskas nianse, kas saistās ar video garumu un atbilstošu saturu. Video nedrīkst būt pārlietu garš (piemēram, tiešsaistes video garums nedrīkstētu pārsniegt 30-40 minūtes), tam ir jāaizpilda pēc iespējas lielāks laukums ekrānā un tajā ir jāietver kāds moments, kas noturētu skatītāja uzmanību, piemēram, kadrējums, pietuvināšanas un attālināšanas funkcijas izmantošana.

Aplūkojot publicitātes problēmas jeb izaicinājumus, kas nesaistās ar virtuālo vidi, jāmin sadarbība ar vietējo laikrakstu "Dzirkstele". Sadarbību cenšamies uzturēt, atsaucoties uz laikraksta aicinājumiem dalīties ar dažāda satura informāciju, ko laikraksts vēlāk var izmantot, iespēšanai drukātā veidā vai ievietošanai laikraksta digitālajā versijā. Esam pamanījuši reizes, kad laikraksta digitālajā versijā ievietotā informācija ir kļūdaina vai neprecīza, kā arī izmantotās atsauces uz bibliotēku ne vienmēr tiek izmantotas. Tā kā neesam vienīgā pašvaldības iestāde, kurai komunikācijā ar "Dzirksteli" ir diezgan dažādas sekmes, joprojām meklējam īsto pieeju, kā veidot veiksmīgāku sadarbību. Pozitīvi ir vērtējams tas, ka laikraksta darbinieki izveidoja savu komandu un piedalījās mūsu veidotajā erudīcijas spēlē "Zini, mini, uzzini". Tas veicināja papildus ieinteresētību laikrakstā paust informāciju par šīs spēles gaitu.

11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

2019. gadā nostiprinājās veiksmīgā sadarbība ar Gulbenes novada pašvaldību. Sadarbojoties Gulbenes novada pašvaldībai, Gulbenes novada bibliotēkai un biedrībai "Dēms", tika nodrošināta dalība sarunu festivālā "Lampa", realizējot 15 pasākumus/sarunas/aktivitātes. Sadarbības ietvaros ar pašvaldību, tika izplānotas un realizētas "Eiropas mobilitātes nedēļas" aktivitātes no 16. līdz 22. septembrim. "Eiropas mobilitātes nedēļas" ietvaros, bibliotēka realizēja pasākumu "Minies ar bibliotekāru".

Sadarbībā ar Gulbenes Mākslas skolu viens no būtiskākajiem virzieniem ir profesionāla palīdzība pie izstāžu ekspozīciju veidošanas, gluži tāpat kā pašu pedagogu un viņu audzēkņu darbu izstāžu veidošana, gan arī līdzdarbošanās bibliotēkas aktivitātēs.

Sadarbība ar radošā apvienību „Piektā māja”, organizējot izstādi Izstāde "Krieviešu kaligrāfija – rakstība un māksla"

Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

1. ASV vēstniecība Latvijā: meistarklase dokumentālās prozas rakstīšanā interesentiem, kuru vadīja žurnāliste un rakstniece, docente ASV Aiovas universitātē Ināra Vērzemnieks.
2. Dalība Ziemeļu Ministru padomes projektā „Ziemeļvalstu literatūras nedēļa”. Ziemeļvalstu literatūras nedēļa 2019.gadā notika no 11. līdz 17.novembrim ar nosaukumu „Svētki Ziemeļos”. Nedēļas galvenais uzdevums ir Ziemeļvalstu literatūras un kultūras iepazīšana. Ikgadējā Ziemeļvalstu nedēļā piedalījās 11 Gulbenes novada bibliotēkas, kuras saviem lasītājiem organizēja Ziemeļvalstu darbu literāros lasījumus, Rītausmas un Krēslas stundas, izstādes un radošās nodarbības. Vairāk šeit : <http://ejuz.lv/6cnz>

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā

Gulbenes novada bibliotēka ir metodiskais un konsultatīvais centrs 17 Gulbenes novada pagastu bibliotēkām un 10 izglītības iestāžu bibliotēkām.

Organizējot profesionālās pilnveides pasākumus, 2019.gadā vairāk uzmanības tika pievērsts:

- novadpētniecības datu bāzes veidošanai,
- jauno darbinieku profesionālajai pilnveidei.

Gulbenes novada bibliotēkās pēdējos gados notiek paaudžu maiņa. 2019.gadā trīs pagastu bibliotēkās darbu uzsāka jaunie darbinieki – Galgauskas pagasta bibliotēkā jaunais darbinieks sāka strādāt septembrī, bet Beļavas pagasta un Stradu pagasta Stāķu bibliotēkās maiņa notika oktobrī.

2019. gadā viena pagastu bibliotēka tika slēgta. Lejasciema pagasta Mālu bibliotēkas vadītāja beidza darba attiecības. Tā bija Lejasciema pagastā otrā bibliotēka, novada mazākā bibliotēka, ar vismazāko iedzīvotāju skaitu – tikai ~100 apkalpojamajā teritorijā deklarētie iedzīvotāji, pārsvarā tie ir seniori. Tādēļ tika domāts, kā vislabāk šos iedzīvotājus nodrošināt ar bibliotekāro pakalpojumu. Izlēmām, ka vislabākais būs pakalpojumu sniegšana dzīvesvietā un to nodrošinās Lejasciema pagasta bibliotēkas ārējā apkalpošanas punkta Sinolē darbiniece. Tika sastādīts maršruts, kuru izbrauc 2x mēnesī. Darbinieces likme tika palielināta no 0,5 uz 0,6.

Konsultatīvais un metodiskais darbs tiek organizēts, izmantojot dažādas darba formas – apmācības, lekcijas, seminārus, konsultācijas, bibliotēku vizitācijas. Galvenais no tiem – dažādu profesionālās pilnveides pasākumu organizēšana.

2019.gadā notikuši:

- 4 semināri publisko bibliotēku darbiniekiem – dalībnieku skaits kopā 81;
- 1 semināri izglītības iestāžu bibliotekāriem – dalībnieku skaits kopā 8;
- 8 apmācības publisko bibliotēku darbiniekiem – dalībnieku skaits 103;
- LBB Vidzemes nodaļas 22.saiets-konference „Radošā tūre Vidzemes bibliotēku stiprināšanai” - 92 dalībnieki no 12 novadiem;
- profesionālās pieredzes brauciens uz Latgales centrālo bibliotēku un Maltas pagasta bibliotēku – piedalījās 23 publisko bibliotēku darbinieki.

Jau vairākus gadus pavasarī – sezonas pēdējais seminārs mums ir izbraukuma. Braucam iepazīties ar darbu kādā no mūsu novada pagastu bibliotēkām. 2019.gadā apmeklējām Daukstu un Jaungulbenes pagastu bibliotēkas. Šo bibliotēku vadītājas stāstīja par savu darbu ar senioriem, jo abās apkalpes teritorijās atrodas sociālās aprūpes centri.

Ikviens ieinteresēts bibliotekārs varēja piedalīties Dubultu bērnu bibliotēkas vadītājas Ingūnas Radziņas vadītās nodarbības meistarklasē, kuru organizēja Gulbenes novada bibliotēkas Bērnu bibliotēkas darbinieces. Uz to ieradās 6 pagastu bibliotēku vadītājas.

Gulbenes novada bibliotēkas reģionālais mācību centrs izstrādājis 36 stundu programmu „Bibliotekārā darba pamatzināšanas”. 2019.gadā šie kursi notika oktobrī, kad darbu uzsāka jaunās Beļavas pagasta, Galgauskas pagasta un Stradu pagasta Stāķu bibliotēku vadītājas. Šīs trīs bibliotekāres apguva pamatus visās bibliotekārā darba jomās: bibliotēkas vadība, bibliotēku krājuma pārvaldība, darbs ar BIS ALISE, bibliotēku pakalpojumi un lasītāju apkalpošana, novadpētniecības darbs, kā arī praktiski iepazīs ar darbu bibliotēkā, iepazīstot darbu Lizuma pagasta bibliotēkā.

Lai gūtu atgriezenisko saiti un noskaidrotu bibliotekāru viedokli par apmeklētajām mācībām, februārī veicām nelielu aptauju, kurā tika vērtēts nodarbības „Radoša pieeja un metodes informācijas meklēšanā” ilgums, tēmas izklāsts, praktisko uzdevumu noderīgums. Savu viedokli izteica 25 bibliotekāri no 33, kuri piedalījās mācībās. 60% nodarbībām deva augstāko vērtējumu, 8% tās novērtēja ar vidējo atzīmi. Negatīva vērtējuma nebija neviena. Aptaujā bija arī atvērtie jautājumi, kas palīdzēja noskaidrot viedokļus par notikušajām nodarbībām un arī ieteikumus turpmākajām nodarbībām. Visbiežāk izskanēja ieteikums nodarbībās vairāk laika atvēlēt praktiskajiem uzdevumiem.

Kopā ar reģionālā mācību centra vadītāju tika izstrādāti 2 projekti par mācībām bibliotekāriem. Oktobrī – novembrī – decembrī notika nodarbības projekta „Sadarbība – panākumu atslēga” ietvaros. Projekta „Dzimtas saknes meklējot”, kurš guva atbalstu VKKF 3. projektu konkursā, plānotās mācības notiks 2020.gadā.

Tāpat kā iepriekšējos gados arī 2019.gadā devāmies pieredzes apmaiņas braucienā uz citām bibliotēkām. Šogad maršrutā bija iekļautas divas Latgales bibliotēkas – Maltas pagasta bibliotēka un Latgales centrālā bibliotēka, iepazīs jauno ģimenes digitālo aktivitāšu centru.

Ļoti interesanta izvērtās erudīcijas spēle bibliotekāriem „Zini, ne mini!”. Tās 1.daļā bija teorētiskie jautājumi no dažām bibliotekārā darba jomām, bet 2.daļā vajadzēja pierādīt savas prasmes, meklējot atbildes uz jautājumiem dažādos bibliotēku resursos. Šajā spēlē uzvarēja pieredze – kolēģes, kuru darba stāžs bibliotēkā ir 30 gadi. Tomēr to nevar viennozīmīgi teikt par visiem pieredzes bagātajiem kolēģiem. Vēlāk spēles laikā iesniegtās atbildes tika analizētas, lai saprastu, kuri bibliotekārā darba jautājumi būtu jāatkārto. Kopā abās kārtās bija 20 jautājumi. Uz vienu jautājumu nepareizi atbildēja visas komandas. Uz 5 jautājumiem 50% atbilžu bija nepareizas. 100% pareizas atbildes saņēmām uz 7 jautājumiem.

Metodiķa ikdienas darbs vairāk saistīts ar konsultāciju sniegšanu par visdažādākajiem bibliotekārā darba jautājumiem. Apmaiņa ar dažādosursos, semināros un konferencēs iegūtajām zināšanām notika gan pagastu bibliotekāru semināros, gan Gulbenes novada bibliotēkas darbinieku sanāksmēs. Kā parasti marta seminārā analizējam pagastu bibliotēku darbu. Šoreiz tas bija „skats no malas”, jo analīzi sagatavoja Gulbenes novada bibliotēkas speciālisti.

Gulbenes novada bibliotēkas organizētie profesionālās pilnveides pasākumi

<i>N.p.k.</i>	<i>Norises laiks</i>	<i>Norises vieta</i>	<i>Organizētājs(-i)</i>	<i>Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas</i>	<i>Dalīb n. skaits</i>	<i>Stundu skaits</i>
1.	18.janv.	Gulbenes novada bibliotēka	Gulbenes novada bibliotēka	<i>Mācības publisko bibliotēku darbiniekiem:</i> Virtuālā bibliotēka. Liene Baranovska, sabiedrisko attiecību speciāliste; Dari, lai sanāk labi! Dokumentu noformēšana, Sabīne Jefimova, direktores vietniece	18	4
2.	22.febr.	Gulbenes novada bibliotēka	Gulbenes novada bibliotēka	<i>Mācības publisko bibliotēku darbiniekiem:</i> Radoša pieeja un metodes informācijas meklēšanā. Dr.philol Baiba Holma	33	6
3.	15.marts	Gulbenes novada bibliotēka	Gulbenes novada bibliotēka	<i>Seminārs publisko bibliotēku darbiniekiem:</i> „Skats no malas”. 2018.gads Gulbenes novada pagastu bibliotēkās; Digitālā nedēļa 2019. Rūta Bokta, Reģionālā mācību centra vadītāja; 2019.gada mērķi un uzdevumi. Iveta Erica, metodiskā darba vadītāja; Informācijas meklēšana juridiskos jautājumos. Zane Krūmiņa un Ilze Gensberga, LNB	19 30	4 3

Gulbenes novada bibliotēkas atskaite par 2019.gadu

4.	5.apr.	Gulbenes novada bibliotēka	Gulbenes novada bibliotēka	<p><i>Seminārs publisko bibliotēku darbiniekiem:</i> Gulbenes novada projekti, kuros aktīvi iesaistījusies bibliotēka. Anita Birzniece, Gulbenes novada domes izglītības darba speciāliste; Latvijas neredzīgo bibliotēkas Balvu filiālbibliotēkas pakalpojumi. Ilona Laicāne, bibliotēkas vadītāja Aktuālie bibliotēku darba jautājumi; Kompetences un bibliotēkas. Solvita Lībere, Bērnu bibliotēkas vadītāja; Jaunākā bērnu un pusaudžu literatūra. Solvita Lībere, Bērnu bibliotēkas vadītāja.</p>	21	6
5.	3.maijs	Gulbenes novada bibliotēka	Gulbenes novada bibliotēka	<p><i>Mācības publisko bibliotēku darbiniekiem:</i> Ierakstu veidošana elektroniskajā novadpētniecības datu bāzē</p>	4	3
6.	17.maijs	Gulbenes novada bibliotēka	Gulbenes novada bibliotēka	<p><i>Seminārs publisko bibliotēku darbiniekiem:</i> Sadarbība un radošums Manā un Tavā kopienā, Dzintra Zvejniece Alūksnes NV atbalsta centra valdes priekšsēdētāja; Erudīcijas spēle bibliotekāriem „Zini, ne mini!”</p>	19	5
7.	1.jūnijs	Gulbenes novada bibliotēka	Gulbenes novada bibliotēka	<p><i>Seminārs publisko bibliotēku darbiniekiem:</i> Latvijas Neredzīgo bibliotēka kā sadarbības partneris un konsultatīvais centrs cilvēku ar īpašām vajadzībām apkalpošanā BIS ALISEs stunda Grāmatu locīšanas pamati</p>	20	5
8.	7.jūnijs	Gulbenes novada bibliotēka	Gulbenes novada bibliotēka	<p><i>Izbraukuma seminārs publisko bibliotēku darbiniekiem</i> uz Daukstu un Jaungulbenes pagastu bibliotēkām</p>	22	6
9.	9.-11. oktobris	Gulbenes novada bibliotēka	Gulbenes novada bibliotēka	<p><i>Programma „Bibliotekārā darba pamatzināšanas”:</i></p>	3	36
10.	24.okt.	Gulbenes novada bibliotēka	Gulbenes novada bibliotēka	<p><i>Seminārs izglītības iestāžu bibliotekāriem</i> Gulbenes 2.vidusskolas bibliotēkā: IKT rīki bibliotēku ikdienas darbā. Daiga Puķīte, Madonas novada bibliotēkas metodiķe; Gulbenes novada bibliotēkas piedāvājums skolām. Rūta Bokta, Reģionālā mācību centra vadītāja; E-grāmatu bibliotēka: www.3td.lv. Jeļena Bogdanova, galvenā bibliotekāre; Aktualitātes darbā ar bērniem. Solvita Lībere, Bērnu bibliotēkas vadītāja Gulbenes 2.vidusskolas bibliotēkas darbs. Elīna Gusāre un Zita Grīnberga</p>	8	4

11.	4.okt., 1., 15.nov., 6.dec.	Gulbenes novada bibliotēka	Gulbenes novada bibliotēka	Mācības bibliotēku, kultūras namu un muzeju darbiniekiem „Sadarbība – panākumu atslēga”: Publiskā vēsture: no sarežģītā uz vienkāršo. Vēsturnieks Uldis Neiburgs Mutvārdu vēstures interviju veidošana un saglabāšana. Maija Krūmiņa, Gita Elksne, LU Filozofijas un socioloģijas institūts; Efektīva informācijas nodošana sabiedrībai. Aiga Veckalne, valodniece; Organizācijas kultūra kā priekšnoteikums veiksmīgai tās darbībai. Inese Muzikante, organizāciju psiholoģe.	24	5
-----	--------------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	--	----	---

Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

Gulbenes novada bibliotēkas pārraudzībā ir 10 izglītības iestāžu bibliotēkas ar 12 bibliotekāriem darbiniekiem. Bibliotekārā darba slodzes ir dažādas:

- virs 1 slodzes – 2 skolās;
- 1 slodze – 1 skolā;
- 0,5-1 slodze – 2 skolās;
- 0,25-0,5 slodzei – 3 skolās;
- Zem 0,25 – 2 skolās

Pavisam kopā 5,75 slodzes uz 10 skolām. 3 skolās strādā vairāki darbinieki, viena bibliotekāre strādā divu skolu bibliotēkās.

2019.gadā tika organizēts 1 profesionālās pilnveides seminārs. Tā tēmas bija:

- IKT rīki bibliotēku ikdienas darbā. Daiga Puķīte, Madonas novada bibliotēkas metodiķe;
- Gulbenes novada bibliotēkas piedāvājums skolām. Rūta Bokta, Reģionālā mācību centra vadītāja;
- E-grāmatu bibliotēka: www.3td.lv. Jeļena Bogdanova, galvenā bibliotekāre;
- Aktualitātes darbā ar bērniem. Solvita Lībere, Bērnu bibliotēkas vadītāja;
- Gulbenes 2.vidusskolas bibliotēkas darbs. Elīna Gusāre un Zīta Grīnberga.

Skolu bibliotekāriem tiek nosūtīta arī informācija par publisko bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides pasākumiem Gulbenes novada bibliotēkā un citur. Ja tēmas viņām liekas interesantas un aktuālas, tad arī skolu bibliotekāres piedalās publisko bibliotēku semināros un apmācībās.

Gulbenes novada bibliotēkas pārraudzībā ir darbs ar BIS Skolu Alise. Regulāri tiek sniegtas konsultācijas darbā ar sistēmu, rīkotas mācības, kā arī tiek pārraudzīts izglītības iestāžu bibliotēku darbs BIS. Sistēmu izmanto 8 skolu bibliotēkas, no tām 3 skolas BIS Skolu Alise iespējas izmanto daļēji.

Izglītības iestāžu bibliotekāres tiek konsultētas par daiļliteratūras iegādi – literatūras apskatos tiek rādītas dažādas grāmatas, stāstīts par tām, kā arī bibliotekāres izsaka savu viedokli par grāmatas iegādi izglītības iestāžu bibliotēku krājumu papildināšanai. Visvairāk 2019.gadā sniegto individuālo konsultāciju bija par darbu ar BIS ALISE – par lasītāju reģistrāciju, cirkulācijas statistiku, kā arī par bibliotēku statistikas aizpildīšanu digitālajā kultūras kartē.

Bibliotekārēm regulāri tiek sniegts metodiskais atbalsts. Gulbenes 2.vidusskolas bibliotēka pārcēlās uz citām, izremontētām telpām. Tādēļ kopā ar Bērnu bibliotēkas bibliotekāri sniedzām praktisku palīdzību bibliotēkas iekārtošanā. Šeit notika skolu bibliotekāru seminārs.

Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)

Bibliotekārajā darbā bieži konsultējamies ar kolēģiem no LNB Bibliotēku attīstības centra un Bērnu literatūras centra, kuras neliedz savas zināšanas un pieredzi. Sadarbība ar citu reģionu kolēģiem palīdz, organizējot pieredzes apmaiņas braucienus un profesionālās pilnveides mācības

Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

2019.gadā paaudžu maiņas process pagastu bibliotēkās turpinājās. Mainījās 3 pagastu bibliotēku vadītājas.

Semināros un darba sanāsmēs pagastu bibliotēku darbinieki vairāk tika rosināti darboties aktīvi un radoši, vairāk iziet ārpus bibliotēkas. Tam bija arī rezultāti – arvien vairāk pagastu bibliotēku darbinieki startē dažādos projektu konkursos, vairāk popularizē lasītāju apkalpošanu dzīvesvietā.

Problēmas darbā ar izglītības iestāžu bibliotēkām sagādā mazās bibliotekāru darba likmes. 10 Gulbenes novada skolās strādā 12 bibliotekāri (kopā 5,75 slodze). Atsevišķi katrai ir ļoti dažādas slodzes – no 0,1 līdz pilnai likmei. Vidēji vienam darbiniekam ir 0,47 slodzes. Bibliotekārēm primārais darbs ir skolotājas darbs. Šādā gadījumā nevaram prasīt produktīvu un kvalitatīvu bibliotekāro darbu.

Gulbenes novada bibliotēkas organizētie pasākumi 2019.gadā

	Norises datums	Pasākuma veids	Pasākuma nosaukums	Īss pasākuma apraksts
1	4.janv.	Ekskursija pa bibliotēku	Ekskursija bezdarbniekiem pa bibliotēku	Iepazīstināšana ar bibliotēkas nodaļām, krājumu, pakalpojumiem.
2	18.01.2019	Apmācības	Virtuālā bibliotēka	Apmācības bibliotekāriem par facebook.com izmantošanu bibliotēku publicitātei - mācības vada L.Baranovska
3	18.01.2019	Apmācības	Dari, lai sanāk labi!	dokumentu noformēšana un lietišķa dokumentu kārtība bibliotekārajā darbā - mācības vada Sabīne Jefimova
4	2019.01.21	Apmācības	E-pakalpojumu iespējas	Gulbenes grupas apmācības
5	2019.01.23	Apmācības	Projekta "Senior Active" pirmā tikšanās	Projekta informatīvā tikšanās
6	2019.01.24	Apmācības	Projekta "Senior Active" pirmā tikšanās	Projekta informatīvā tikšanās Lizuma pagasta bibliotēkā
7	2019.01.25	Apmācības	Projekta "Senior Active" pirmā tikšanās	Projekta informatīvā tikšanās Lejasciema pagasta bibliotēkā
8	26.janv.	Izstādes	Sniegotajos ceļos	Vēsturiski fakti un fotogrāfijas par ralliju "Sarma"
9	28. - 31.janv	Apmācības	1.solis darbā ar datoru un internetu	Gulbenes grupas apmācības
10	2019.01.30	Apmācības	Angļu valodas klubiņš	Kopā ar brīvprātīgo jaunieši no Portugāles, iedzīvotājiem ir iespēja mācīties angļu valodu neformālā gaisotnē
11	2019.02.01	Apmācības	Palīgs ZPD	Gulbenes 2.vidusskolas jauniešiem tika sniegta konsultācija par datubāzēm
12	6.febr.	Tematisks pasākums	Balsošanas ģenerālmēģinājums	Prāta spēles Gulbenes novada valsts ģimnāzijas 11.klases skolēniem par Eiropas vēlēšanām, par jauniešu iespējām ES.
13	11.febr.	Izstādes	Kārlim Sebrim-105. Ingum Pētersenam-60	Izstāde veltīta diviem novadniekiem - aktierim un dziedātājam.
14	13.febr.	Bibliotekārā stunda	Bibliotekārā stunda jauniešiem	Gulbenes novada valsts ģimnāzijas 10.klases skolēni iepazinās ar bibliotēkas, novadpētniecības lasītavas, informācijas centra pakalpojumiem un iespējām, praktiski pildīja dažādus uzdevumus.
15	13.febr.	Tematisks pasākums	Tušas meistardarbnīca ar Kati Seržāni	Izstādes atvēršanas pasākums ar tušas darbnīcu, kuru vadīja māksliniece, izstādes "Draugi ! Cope ! " autore Kate Seržāne
16	13.febr. - 5.marts	Izstādes	Draugi ! Cope !	Mākslinieces Kates Seržānes sēpijas zīmējumu izstāde
17	21.febr.	Izstādes	Zudušās industrijas	Fotogrāfijas par Gulbenes alus darītavu, maizes ceptuvi un Straumes 4.cehu izstādē kāpņu telpā no 1.uz 2.stāvu

	Norises datums	Pasākuma veids	Pasākuma nosaukums	Īss pasākuma apraksts
18	22.febr.	Tematisks pasākums	Viss ir ceļš	Tikšanās ar dabiska koka apstrādes meistaru Hariju Stradiņu
19	22.02.2019	Apmācības	Radoša pieeja un metodes informācijas meklēšanā	Mācības publisko bibliotēku darbiniekiem vada dr.philol. Baiba Holma
20	28.02.2019	Seminārs	Medijpratība digitālo algoritmu laikmetā	Gulbenes novada pašvaldības neformālās izglītības programmas "Medijpratība un debašu kustība" ietvaros veidots seminārs par medijpratību.
21	2019.03.05	Izstādes	Rakstniekam un publicistam Artūram Snipam - 70	Fotogrāfijas, citāti no grāmatām, rakstnieka darbi
22	6.-31.marts	Izstādes	VIŅA. Ceļā satiktā	Laimoņa Aumeistera fotogrāfiju izstāde "VIŅA. Ceļā sastaptā"
23	15.03.2019	Seminārs	Seminārs publisko bibliotēku darbiniekiem	2018.gads Gulbenes novada pagastu bibliotēkās: Skaitļi, fakti, analīze, 2019.gads Darbs ar krājumu, BIS ALISE. Popularizēšana, izmantošana Darbs ar bērniem Novadpētniecības darbs Digitālā nedēļa 2019 2019.gada mērķi un uzdevumi
24	15.03.2019	Apmācības	Informācijas meklēšana juridiskos jautājumos	Mācības publisko bibliotēku darbiniekiem vada Zane Krūmiņa, tiesību zinātņu eksperte Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Ilze Gensberga, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā
25	2019.03.22	Tematisks pasākums	Kas motivē mani un citus	Motivācijas stunda jauniešiem " Kas motivē mani un citus" GNVĢ
26	2019.03.26	Tematisks pasākums	Es rakstu	ES rakstu... Una Ulme. Digitālās nedēļas pasākums
27	2019.03.28	Apmācības	Mans draugs viedtālrunis	Mans draugs viedtālrunis. Digitālās nedēļas pasākums
28	2019.03.22	Tematisks pasākums	Kur sākas upe	Kur sākas upe ? Tikšanās ar Juri Zaķi
29	2019.03.28	Lekcija	Digitālās iespējas Gulbenes novada bibliotēkā	Lekcija - prezentācija bezdarbniekiem par digitālajām iespējām GNB Valsts nodarbinātības dienestā
30	01.04.2019	Seminārs	Debašu kultūra	Gulbenes novada pašvaldības neformālās izglītības programmas "Medijpratība un debašu kustība" ietvaros veidots seminārs par debašu kultūru, publisko runu.

	Norises datums	Pasākuma veids	Pasākuma nosaukums	Īss pasākuma apraksts
31	05.04.2019	Seminārs	Bibliotēku darbinieku seminārs	Gulbenes novada projekti, kuros aktīvi iesaistījusies bibliotēka – Gulbenes novada domes izglītības darba speciāliste Anita Birzniece Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Balvu filiālbibliotēkas pakalpojumi – Balvu filiālbibliotēkas vadītāja Ilona Laicāne Dažādi jautājumi: Aktuālie bibliotēku jautājumi Digitālā nedēļa Gulbenes novada bibliotēkās Bibliotēku nedēļa 2019, Latvijas bibliotēku festivāls 2019 VKKF projektu konkurss ESF projekta 8.4.1.0./16/I/001 "Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide" izglītības programma „Drukāto un digitālo resursu pārvaldība bibliotēkās” Gulbenē Kompetences un bibliotēkas – Solvita Lībere Jaunākā bērnu un pusaudžu literatūra –Solvita Lībere
32	08.04.2019	Seminārs	Loģikas kļūdu darbnīca un debašu kustības uzsākšana Gulbenes novadā	Gulbenes novada pašvaldības neformālās izglītības programmas "Medijpratība un debašu kustība" ietvaros veidots seminārs par debatēm, loģikas kļūdām un to, kā uzsākt debašu klubu darbību.
33	2019.04.09	Tematisks pasākums	Japānas stāsts	Dokumentālā filma par Japānu ar filmas veidotāja, ceļotāja Laimoņa Aumeistera piedalīšanos
34	2019.04.16	Lekcija	Pilsētnieka putni	Žurnālista un fotogrāfa Ervīna Vardes lekcija par putniem
35	2019.04.25	Seminārs	Augi	Sarunu cikla "Zaļās izvēles" pirmais pasākums. Sēklu un stādu bibliotēka
36	2019.04.26	Tematisks pasākums	Īsti cilvēki sapņo	Bibliotēku nedēļas pasākums lieliem un maziem. Piedalījās rakstniece Ieva Melgalve, mūziķis Dzintars Briedis, māksliniece Anita Rupeika. Sejas masku darbnīca "Par ko tu pārvērties, kad guli "
37	12.04.	Izstādes	Indulim Rankam - 85	Novadnieka, tēlnieka I.Rankas biogrāfija, domas un ievērojamākie darbi
38	No 15.aprīļa	Izstādes	Īsti cilvēki - grāmatas ilustrācijas	Mākslinieces Anitas Rupeikas lielformāta darbi, kas tapuši kā Ievas Melgalves literārās pasakas "Īsti cilvēki" ilustrācijas.
39	2019.04.18	Literārs pasākums	Abās pusēs	Sarunu cikla "Abās pusēs" ietvaros tikšanās ar dzejnieci un tulkotāju Indru Brūveri - Darulieni
40	2019.04.27	Tematisks pasākums	Izzinoša ekspedīcija Druvienas pagastā	Ekspedīcija Druvienā kopā ar arhitektu Pēteri Blūmu projekta "Izzinošas ekspedīcijas Gulbenes novadā" ietvaros. Ceplis, dzirnavas, pienotava, muzejs.
41	03.05.2019	Apmācības	Mācības publisko bibliotēku darbiniekiem Novadpētniecības datu bāzes veidošanā	Mācās Baiba Juraža, Anda Ješkina, Aivija Purkalne un Inese Kalēja

	Norises datums	Pasākuma veids	Pasākuma nosaukums	Īss pasākuma apraksts
42	2019.05.09	Tematisks pasākums	Eiropas diena "Globālie mērķi vietējā kopienā"	Globālās bibliotēkas un izstādes atklāšana, Pasaules un Eiropas stāsti kopā ar Žurnālisti Ivetu Auniņu un Latvijas Dabas fonda vadītāju Ģirtu Strazdiņu
43	13. - 34.maijs	Tematisks pasākums	Mana balss Eiropā	Viktorīna, aptauja iedzīvotājiem par Eiropas vēlēšanām
44	No 9.maija	Izstādes	Globālie mērķi vietējā kopienā	Izstāde par 17 ANO globālās ilgspējas mērķiem
45	2019.05.10	Literārs pasākums	Abās pusēs	Sarunu cikla "Abās pusēs" ietvaros tikšanās ar rakstnieci un folkloras pētnieci Sanitu Reinsoni
46	2019.05.11	Tematisks pasākums	Izzinoša ekspedīcija Galgauskas pagastā	Izzinoša ekspedīcija kopā ar Nacionālā kult.mant. pārvaldes valsts inspektori Sarmīti Dunduri Galgauskas pagastā projekta "Izzinošas ekspedīcijas Gulbenes novadā" ietvaros. Galgauskas muiža, māzeru priede, HES, baznīca
47	22.05.	Tematisks pasākums	Stāstu talka	Izglītojoša tikšanās/lekcija ar stāstnieci Agitu Lapsu no Valmieras bibliotēkas
48	3.06.2019	Izstādes	Aktrisei Aijai Dzērvei - 40	Aktrises biogrāfija, ievērojamākās lomas un fotogrāfijas
49	17.05.2019	Seminārs	Publisko bibliotēku darbinieku seminārs	Sadarbība un radošums Manā un Tavā kopienā. Dzintra Zvejniece, Alūksnes nevalstisko organizāciju atbalsta centra valdes priekšsēdētāja Bibliotekāru spēle "Zini, ne mini!"
50	07.06.2019	Seminārs	Publisko bibliotēku darbinieku seminārs	Izbraukuma seminārs: Daukstu un Jaungulbenes pagastu bibliotēku darbs, ekskursija pa Jaungulbenes muižu kopā ar Dainu Ozolu
51	13.06.2019	Tematisks pasākums	Izzinoša ekspedīcija Litenes pagastā	Izzinoša ekspedīcija kopā ar novadpētnieku Jāni Zvaigzni projekta "Izzinošas ekspedīcijas Gulbenes novadā" ietvaros. Litenes armijas nometne, muiža, Parkalīcis, dzelzs tilts, Sāpju siena
52	6.jūn.	Akcija	Minies ar bibliotekāru !	Velo izbrauciens par Gulbeni
53	11.jūn.	Seminārs	Ēdam veselīgi	"Zaļās izvēles" sarunu cikla otrā pietura kopā ar bioloģisko lauksaimnieci, blogeri un filozofi Ilzi Lipsku
54	17.jūn. - 8.jul.	Izstādes	Daba	Latvijas Mākslas akadēmijas Grafikas katedras studentu bilžu grāmatu skate - izstāde DABA
55	16.-17.jūl.	konference	Radošā tūre Vidzemes bibliotēku stiprināšanai	16.07. Literatūra ar Martu Selecku un Gustavu Terzenu Teātratūra ar teātra zinātnieku Jāni Siliņu Iedvesmas tūre ar Kristīni Om Shanti Atpūtas tūre: kafijas skolu vada „Tīrs miers” 17.07. IKT platformu izmantošana bibliotēku darbā Meistarklases: „Vidzemes literātu devums un grāmatu blogi kā resurss literatūras popularizēšanā, V.Kasims Paaudžu sadarbība sabiedrības iesaistīšanā lokālās kultūrvides veidošanā, Dz.Līce Nepieciešamās prasmes publiskajā runā, organizējot un vadot kultūras pasākumus, L.Smildziņa

	Norises datums	Pasākuma veids	Pasākuma nosaukums	Īss pasākuma apraksts
56	11.jūl.		Valmes ezeru meklējot	Velo izbrauciens "Minies ar bibliotekāru" - 2.brauciens - apkārt Valmes ezeram
57	8.jūl- 9.aug.	Izstādes	Tētis Zviedrijā - tētis Latvijā	Fotoizstāde par mūsdienu vīriešiem "Tētis Zviedrijā - tētis Latvijā"
58	11.07.2019	Izstādes	Izzinošas ekspedīcijas Gulbenes novadā	Fotogrāfiju izstāde kāpņu telpā par ekspedīcijām Druvienas, Galgauskas, Litenes pagastā
59	23.07.2019	Izstādes	Pilsētai - savi svētki	Ieskats pirmajos Gulbenes Pilsētas svētkos (2000.-2005.g.)
60	15.aug.	Akcija	Minies ar bibliotekāru	Velo izbrauciens - 3.brauciens - Eiropu meklējot - Bānīša koka vagoni, Eiropas dārzs, Šķieneru pietura, Stāķu dabas viesistaba, kokskaidu granulu ražotne "Latgran".
61	15.aug.		Pop up Europe	Uzņemam projekta "Pop- up Europe" viesus no Beļģijas, Itālijas un Portugāles. Pieredzes apmaiņa, ekskursija bibliotēkā, QR kodu spēle.
62	2019.08.16		Pieredzes apmaiņas brauciens	Iepazīstam bibliotēkas Latgalē - Maltas pagasta un Latgales centrālo bibliotēku, Gīmenes digitālo aktivitāšu centru Daugavpilī
63	17.aug.	Tematisks pasākums	Pop up Europe	Bibliotēkas, EDIC dalība Gulbenes Jauniešu dienas pasākumā Vecgulbenes muižas parkā - saliedēšanas spēles Met-a-mais, Power tower, Pastkartes no Eiropas, QR kodu spēle "Orientēšanās Eiropas labirintos", Eiropas valstu kontūru atpazīšanas spēle.
64	20.aug.	Izstādes	Akcijai Baltijas ceļš - 30	Ieskats Baltijas ceļa vēsturiskajos notikumos
65	26. - 30.augusts	Izstādes	Dzīvo ziedu izstāde	Ziedu izstāde no bibliotēkas darbinieku dārziem.
66	10.sept.	Literārs pasākums	Dzejas pusdienlaiks	Dzejas pusdienlaiks ar dzejniecēm Agnesi Krivadi un Annu Belkovsku
67	12.sept.	Literārs pasākums	Autogrāfs dzejo	Dzejas dienas - Gulbenes novada literātu kluba "Autogrāfs" lasījumi
68	13.sept.	Literārs pasākums	Ceļojums ar dzejniekiem	Ceļojums ar dzejniekiem (Tīna Žmuida, Andris Akmentiņš, Inga Pizāne, Ilmārs Šlapins, Lauris Veips, Lote Vilma Vītiņa, Sergejs Timofejevs). Noslēgumā brīvais mikrofons un grupa "Nielsens Lielsens".
69	21.aug. - 16.sept.	Izstādes	Lietus, sēnes u.c.	Lotes Vilmas Vītiņas zīmējumu izstāde
70	16.sept.- 14.okt.	Izstādes	Neērtie bērni	Aritas Strodes - Kļaviņas fotogrāfiju izstāde
71	16.sept.	Tematisks pasākums	Neērtie bērni	Aritas Strodes - Kļaviņas fotogrāfiju izstādes atklāšana
72	19.sept.	Akcija	Minies ar bibliotekāru	Velo izbrauciens kopā ar bibliotekāru - šoreiz Pededzes virzienā, Stradu pagastā apmeklējot daiļdārzu un krāsns podiņu ražotni "Samiņi". Kopā tika veikti 20 km
73	26.sept.	Literārs pasākums	Eiropas kultūras vakars	Tikšanās ar tulkotāju, rakstnieku, literāro aģentu Džeidu Vilu.
74	27.sept.	Literārs pasākums	Abās pusēs	Sarunu cikla "Abās pusēs" ietvaros viesojās rakstnieks un žurnālists Aivars Kļavis

	Norises datums	Pasākuma veids	Pasākuma nosaukums	Īss pasākuma apraksts
75	2.okt.	Ekskursija pa bibliotēku	Ekskursija bezdarbniekiem pa bibliotēku	Mācību centrs "Buts" audzēkņi iepazinās ar visu bibliotēkas nodaļu darbību, pakalpojumiem, piedāvājumiem.
76	10.okt.	Apmācības	Palīgs Tev!	Gulbenes 2.vidusskolas jauniešiem tika sniegta konsultācija par datubāzēm
77	9. - 11.okt.	Apmācības	Bibliotekārā darba pamatzināšanas	Stāžu, Beļavas un Galgauskas bibliotēku jaunie darbinieki piedalījās mācībās, lai sagatavotos darbam bibliotēkā
78	14. - 17.okt	Apmācības	1.solis darbā ar datoru un internetu	Datormācības Gulbenes pilsētas iedzīvotājiem
79	2019.10.17	Apmācības	Palīgs Tev!	Datubāžu apmācības Gulbenes 2.vidusskolas jauniešiem
80	16.10.2019	Bibliotekārā stunda	enciklopēdijas - palīgs mācībās	Lizuma vidusskolas 6. klases skolēni tika iepazīstināti ar jaunākajām enciklopēdijām Gulbenes novada bibliotēkā
81	24.10.2019	Seminārs	Seminārs skolu bibliotēku darbiniekiem	10.15-11.00 IKT rīki ikdienas darbā. Daiga Puķīte, metodiķe Madonas novada bibliotēkā 11.00-11.30 Gulbenes novada bibliotēkas piedāvājums skolām. Rūta Bokta, Gulbenes novada bibliotēkas reģionālā mācību centra vadītāja 11.45-12.15 e-GRĀMATU bibliotēka: www.3td.lv. Jeļena Bogdanova, Gulbenes novada bibliotēka galvenā bibliotekāre 12.15-13.15 Aktualitātes darbā ar bērniem. Solvita Lībere, Gulbenes novada bibliotēka bērnu bibliotēkas vadītāja 13.15 Iepazīšanās ar Gulbenes 2.vidusskolas bibliotēku, Elīna Gusāre, Zita Grīnberga
82	24.okt.	Tematisks pasākums	Stāstu talkas noslēguma pasākums	Piedalās stāstnieki un stāstu vācēji, Stāstnieku asociācijas valdes locekle Māra Mellēna. Ar dziesmām priecē Vītolu ģimene no Druvienas.
83	12.nov.	Izstādes	Mūsu Latvija	Izstādē par LR proklamēšanu 1918.g. un Latvijas simboliem - himnu, karogu, ģerboni
84	22.10.2019	Seminārs	Darbs ar globālās izglītības materiālu krājumu	Seminārs praktikums Gulbenes novada pedagogiem
85	14.10.2019 - 11.11.2019	Izstādes	Myxomicetes u.c.	Gļotsēnes un sēnes Hertas Pugačas fotogrāfijās
86	17.10.2019	Literārs pasākums	Abās pusēs	Sarunu cikla "Abās pusēs" ietvaros viesojās publicists, tulkotājs, dzejnieks Ilmārs Šlāpins : 13.00 Skolēniem 18.00 pieaugušie
87	26.10.2019	Lekcija	Sarunu rīts par bērnu psihomotoro attīstību un mūsu lomu tajā	Vadīja Klaudija Hēla, fizioterapeite un pedagoģe
88	19.10.2019	Tematisks pasākums	"Zaļās izvēles" sarunu cikla trešā pietura "Tīrāka vide"	Kā iepakot lietas videi draudzīgi, kā iepirkties veselīgi un atbildīgi ? Iepirkumu maiņu šūšana. Vaskadrāniņu izgatavošana. Ar pieredzi un padomiem dalījās Laura Treimane, Zero Waste Latvija.

	Norises datums	Pasākuma veids	Pasākuma nosaukums	Īss pasākuma apraksts
89	22.11.2019	Literārs pasākums	Abās pusēs	Sarunu cikla "Abās pusēs" ietvaros viesojās dzejniece, žurnāliste, izdevēja Inese Zandere : 11.00 Skolēniem 17.00 pieaugušie
90	12.11.2019	Seminārs	Seminārs - meistarklase "Dokumentālās prozas rakstīšana"	Vadīja Ināra Vērzemnieks, žurnāliste, publiciste, rakstniece no ASV.
91	12.11.2019 - 9.12.2019	Izstādes	Divatā	Divu jauno mākslinieču darbu izstāde (Eļļa. Grafika. Multimedijāli darbi) - Kristīne Dīslere un Lauma Lāce.
92	22.11.2019	Tematisks pasākums	Divatā	Izstādes "Divatā" (Kristīne Dīslere un Lauma Lāce) atklāšana
93	27.11.	Izstādes	Leonīdam Grabovskim - 70	Aktierim un režisoram veltīta izstāde
94	12.12.	Tematisks pasākums	Tikšanās ar Ivaru Ijabu	Tikšanās ar Eiropas Parlamenta deputātu, politologu Ivaru Ijabu
95	14.12.	Tematisks pasākums	Zem viena jumta	Muzikāls Eiropas kultūras vakars ar postfolk muzikālo apvienību "Pastakaste"
96	4.10.-6.12	apmācības	Sadarbība - panāku mu atslēga	4.10. Publiskā vēsture: no sarežģītā uz vienkāršo, lektors Uldis Neiburgs 1.11. Mutvārdu vēstures interviju veidošana un saglabāšana, lektore Maija Krūmiņa, Gita Elksne 15.11. Efektīva informācijas nodošana sabiedrībai, lektore Aiga Veckalne 6.12. Organizācijas kultūra kā priekšnoteikums veiksmīgai tās darbībai, lektore Inese Muzikante